

راهنمای تاریخ افغانستان

مشتمل بر

ذکر و شرح (۷۶۵) جلد کتاب

پاپی و خطی

عربی - دری - پشتو - اردو - ترکی

درباره تاریخ افغانستان

جلد دوم

فراهم آورنده: مایل هروی

نشر کرده

انجمن تاریخ و ادب - افغانستان اکادمی

راهنمای تاریخ افغانستان

مشمول بر

ذکر و شرح (٧٦٥) جلد کتاب

چاپی و خطی

عربی - دری - پښتو - اردو - ترکی

در باره تاریخ افغانستان

جلد دوم

فراهم آورنده: مایل هروی

نشر کرده

انجمن تاریخ وادب - افغانستان اکاډیمې

کابل - دولتی مطبعه

اول سنبله ١٣٤٩

کتابخانه محبوب سراج رفیق

بسمه تعالی

د افغانستان د تاریخ رهنما

دوهم ټوک

ددی کتاب لومړی ټوک - چي د (۵۸۵) کتابونومونه لري ، خومياشتي دمخه دتاریخ ټولني له خوا خپور سو .

د کتاب دوهم ټوک چي د (۷۷۵) کتابو شرحه، لري دادیء دښاغلي مایل هروی په زیار تکمیل او دافغانستان دتاریخ دخیرونکو لپاره خپریزی .

د تاریخ ټولنه چي اوس دافغانستان داکاډیمی یوه مهمه برخه ده کونښن کوی چي ددی کتاب دریم ټوک هم پرخپل وخت خپور کړی . هيله لروچي دغه کتابونه دتاریخ پلټونکو ته په لار ښوونه کی گټه ورسی او مخصوصاً زده کوونکی ډیره گټه ځنی واخلي .

جمال میته کابل . عبدالحی حبیبی

د تاریخ ټولني مشر

۲۵ اسد ۱۳۴۹

د افغانستان د تاریخ رهنما
دوهم ټوک

تکمله راهنمای تاریخ افغانستان

مقدمه :

انجمن تاریخ تلاش و آرزو کرد در ضمن کارهای که در تاریخ نویسی میکند راهنمای تاریخ افغانستانرا نیز ترتیب دهد، جناب استاد حبیبی در پهلوی مطالعات دامنه دار و پیگیر خود به يك تعداد کتب تاریخی آشنائی و برخورد نمودند که در آنها از تاریخ و فرهنگ افغانستان یا مشروح و یا باجمال و یا بعضی اجزاء تاریخ یاد شده است، ایشان کتب چشم بد خود را یاد داشت نمودند و بر این فکر افتادند این یادداشتها با اضافاتی بیشتر بنام راهنمای تاریخ افغانستان کتابی مستقل چاپ و نشر گردد. راهنمای تاریخ افغانستان «مرتبه استاد حبیبی» در پهلوی خود نیز تکلمه ای ایجاب میکرد زیرا می بینیم هر روز کتابی چاپ میشود و اثر ارزنده بی از کتابخانه های شخصی و موزیمها چهره کشائی میکنند روی این اصل استاد حبیبی رئیس انجمن تاریخ تکمله راهنمای تاریخ افغانستان را بمن سپردند، سپارش ایشانرا به تلاش خاصی پذیرفتم و بر یکتعداد کتب روی چشم دید برخورددم و برخی کتب تاریخی را از روی فهراس یاد داشت کردم.

تاریخ سیاسی، ادبی، اجتماعی و بالاخره فرهنگی افغانستان در بسا کتب بصورت متفرق ذکرش آمده است، البته گاه موضوعات يك کتاب کلیتاً به تاریخ افغانستان تماس گرفته و یا يك کتاب در بعضی اجزاء تاریخ افغانستان مباحثی دارد و یا اینکه فصل و بابی از يك کتاب در تاریخ فرهنگی و یا سیاسی افغانستان در ضمن مطالبی دیگر بیان گردیده است، از انرو این کتابهای معرفی شده، از سطر و صفحه اول تا پایان کتاب شامل تاریخ و فرهنگ افغانستان نیست یعنی تاریخ و فرهنگ را توان از لابلای کتابها در موارد خاص جستجو و پیدا کرد.

این فهرست «راهنمای تاریخ» تذکریست و هم نشان دهنده بدان کتابهای مطلوب که اشارت رفته است از نظری سودمند خواهد بود. برای کسانی که در پیرامون حیات فرهنگی و تاریخی افغانستان تتبع و مطالعه می کنند راه و هم نحوه کار تاریخ نویسی را با بهره مندی و سود مشهود سهلتر میسازد و امید داریم بتاریخ نویسان یاری کرده باشیم.

علی العجالة کتب عربی-دزی-پننتو-ترکی تاجائیکه در دسترس و معرض مشاهده کار آموز بوده است معرفی شده است، این فهرست را نمیتوان ادعا کرد که کامل خواهد بود و شاید در زمینه کتب زیاد دیگری نیز موجود باشد که از چشم و قلم و یاد نگارنده پنهان مانده است که در نتیجه بر این تکمله نیز تکلمه دیگری آورده خواهد شد. این رشته سر دراز دارد.

گمان میر که باخر رسیدگار مغان   هنوز باده ناخورده دررگ تاگست

در ترتیب راهنمای تاریخ افغانستان نام کتابها بصورت تهجی مراعات شده و هم هر کتاب نمره خورده است تا بهر از قامیکه به تناسب نام کتابها برسد، این اعداد بروی آن تجویز شده تا در پایان کتاب فهرست دیگری برای سهولت مطلعین ترتیب یابد و نظم این فهرست بتواند دوره های تاریخ و محتویات کتابها را از هم تفکیک و انسجام بخشد و هم دوره بندی گردد .

امیدواریم این کار ناچیز بتواند بر پژوهندگان و مشتاقان تاریخ و فرهنگ افغانستان راهی را بکشاید و هم از دوستانی که اطلاع شان درباره کتب تاریخی و فرهنگی افغانستان وسیعتر باشد تمنا میکنم برخی کتب را معرفی کنند، که در پایان کتاب بنام استدرک و تعلیق جاده میومابه وسعت صدر این لطف را استقبال میکنیم و هم خوانندگان قدر دانا را مزدگانی میدهیم که کتابها تیکه بزبانهای اروپائی و یاروسی در اطراف افغانستان از نگاه فرهنگ و تاریخ نوشته شده است نیز توسط دوستان و سایر کارکنان انجمن تاریخ معرفی و چهره گشائی خواهد شد تا راهنمای تاریخ و فرهنگ افغانستان بصورت آفاقی تر گسترش یابد و سود زیاد یبار آرد .

«مایل هروی»

۵۸۶

آبداٲ نفیسه هرات

(دری)

ترجمهٲ سرور گویا اعتمادی ، ۴۷ صفحه ، عقب ۱۳۴۳ از نشرات انجمن جامی وزارت اطلاعات .
دربارهٲ آبداٲ مشهور هرات گوهرشادآغا و مسجد جامع مطالب مفیدی دارد .
موضوع : عمران و صنعت و هنر دورهٲ تیموریان .

۵۸۷

آتشکدهٲ یزدان (تاریخ یزد)

(دری)

عبدالحسین آوارهٲ آیتی یزد ۱۳۱۷ ش ۴۳۳ صفحه .
موضوع : مطالبی دربارهٲ خراسان درآن میتوان یافت .

۵۸۸

آثار الباقیه

(دری)

ابوریحان بیرونی یکی از رجال مشهور دربار غزنه ترجمه اکبردانا سرشت طبع سال ۱۳۲۱ حروفی ۲۲ + ۴۲۲ + ۸ صفحه .
موضوع : در تاریخ قبل از اسلام وبعد آن مطالب سودمندی دارد . و در تاریخ فکر نیز بکار آید .

۵۸۹

آثار جعفری (متوفی ۱۳۰۱ ق)

جغرافیای عمومی ایران

(دری)

از حقایق نگار سید محمد جعفر حسینی خوز موجی این کتاب را از طرفی به جعفر مشیرالدوله نسبت داده اند ، طهران ۱۳۷۶ ق چاپ سنگی .
موضوع : جغرافیای خراسان .

۵۹۰

آثار الشیعه الامامیه

(عربی)

از عبدالعزیز جواهر الکلام دارای بیست جلد - جزء چارم ، ۲۲۱ صفحه .
موضوع : راجع بعقاید و افکار و ادوار سیاسی و ادبی و تاریخ بلاد و ممالک و آثار ادبی و مادی و شرح حال مردمان نامی علمی و سیاسی شیعه از ابتداء تشکیل این فرقه تا عصر حاضر .

۵۹۱

آثار غنیقهٲ بودائی بامیان

(دری)

از موسیو هاگن و موسیو گدار ترجمهٲ احمدعلی کهزاد جلد دوم نشریهٲ انجمن ادبی کابل ۱۳۱۵ ش ، ۸۷ صفحه .

موضوع : تاریخ قبل از اسلام .

۵۹۲

آثار عتیقه کوتل خیرخانه

(دری)

مؤلف ژوزف هاگن ترجمه سید قاسم رشتیا ، ۵۱ ص با تصاویر از طرف مدیریت نشریات انجمن ادبی کابل بسال ۱۳۱۶ چاپ شده است .
موضوع : دوره بودیزم .

۵۹۳

آراء و معتقدات سید جمال الدین افغانی

(دری)

تالیف محمد تقی مدرس چهاردهی ، ۲۲۰ ص ، تهران ۱۳۳۷ .
موضوع : طرز تفکر سید جمال الدین و امین میسازد .

۵۹۴

آرامگاه بابر

(دری)

استاد خلیل الله خلیلی از نشرات مجله ژوندون (روزنامه انیس) .
موضوع : در احوال بابر و مقبره و کتیبه آن معلومات میدهد .

۵۹۵

آریانا

(دری)

تالیف احمد علی کهزاد ، ۱۴۶ ص - سال چاپ ۱۳۲۱ در کابل .
موضوع : درباره آرینها و نام آریانا مطالبی دارد .

۵۹۶

آریانا یا افغانستان

(دری)

از نجیب الله تور و ا یا نا - مختصر کنفرانس سبائست که در فاکولته حقوق و علوم سیاسی داده است ، ۲۰۵ ص ، در سال ۱۳۳۳ در کابل چاپ گردید .
موضوع : تاریخ انتشار دین مقدس اسلام تا تهاجم مغول .

۵۹۷

آسیای مرکزی تا قرن ۱۲ (تاریخ سیاسی و اجتماعی)

(دری)

مؤلف بار تولد ترجمه علی محمدزها ، ۳۰۰ صفحه با فهارس و اسماء از طرف پوهنځی ادبیات کابل در سال ۱۳۴۴ چاپ شد .
موضوع : شامل تاریخ طاهریان ، سامانیان ، و سلاجقه که در قسمت های اجتماعی توده ها تماس کرده شده است .

۵۹۸

آئینه سکندری در تاریخ ایران از ماقبل التاریخ تا رحلت پیغمبر

(دری)

از میرزا آقاخان کرمانی (۱۲۷۰ - ۱۳۱۴ ق) در ۲ جلد طهران ، ۱۳۳۴ ق

۱۴۹

طبع حروفی به تصحیح جهانگیرخان سورا سرافیل ۶۲۸ صفحه
موضوع : در تاریخ دوره قبل از اسلام افغانستان مطالبی دارد .

۵۹۹

ابجد العلوم

(عربی)

از ابی الطیب صدیق بن حسن بن علی الحسینی ۹۷۹ صفحه ، در سه جلد .
موضوع : تمام علوم را شرح داده و نیز در جز ثالث شرح حال علمای هر
علم را میآورد که در تاریخ علوم و رجال کتاب مفیدست .
در شهر بهوپال بسال ۱۲۹۶ هـ چاپ شده است .

۶۰۰

البدوالتاریخ

(عربی)

ابوزید احمد بن سهل البلخی تصحیح کلمان هوار - تجدید طبع آفست از روی
چاپ ۱۸۹۹ پاریس ۶ جلد تهران در سال ۱۹۶۲ - از متون معتبر در زبان عربی
است .
موضوع : در تاریخ اسلام و برخی از سایر دورهها بکار آید .

۶۰۱

البرامکه فی ظلال الخلفا

(عربی)

از محمد احمد براتی ۳۳۵ ص تاریخ طبع ندارد .
موضوع : در شرح حال و سخاوت برمکیان بلخی در شرح حال مامون و امین
مطالب سودمندی دارد .

۶۰۲

البلدان

(دری)

احمد بن ابی یعقوب اسحاق یعقوبی ترجمه محمد ابراهیم جلد دوم ۶۴۴ ص -
بنگاه ترجمه و نشر کتاب ۱۳۴۳ جغرافیای عصر مولف که بخراسان نیز تماس کرده
است .
موضوع : جغرافیای خراسان و افغانستان .

۶۰۳

ابن خلدون و تیمور لنگ

(دری)

از دالترج فیشل - ترجمه سعید نفیسی و نوشین دخت نفیسی چاپ تهران
کتاب فروشی زوار ۲۳۸ صفحه با فهرس ۱۹۷۱ ع .
موضوع : در تاریخ تیموریه افغانستان بکار آید .

۶۰۴

ابن سینا

(عربی)

از تیسیر شیخ الارض مصری در سلسله اعلام الفكر العربی طبع قاهره
۱۹۶۰ م .
موضوع : احوال و آثار و افکار ابن سینا بلخی .

۱۵۰

۶۰۵

ابن سینا

(دری)

از محمود مرعشی ۱۳۲ ص قم ۱۳۴۱ .
موضوع : در شرح حال ابن سینا بلخی .

۶۰۶

ابن سینا (بحث و تحقیق)

(دری)

از اسمعیل پارسی نژاد ۱۳۳۲ حروفی ۱۱۰ صفحه .
موضوع : شرح حال ابن سینا .

۶۰۷

ابن سینای بلخی در اروپا

(دری)

از سعید نفیسی طهران ۱۳۳۱ حروفی ۱۸ صفحه .
موضوع : در تاریخ فکر بکار آید .

۶۰۸

الابشیه عن حقایق الادویه

(دری)

از موفق الدین ابو منصور علی هروی بخط اسدی طوسی بامقدمه مجتبی مینوی چ
تهران بنیاد فرهنگ آفست و باز چاپ حروفی دانشگاه تهران در شناسایی متون
کهن و ادبیات دری و لغات خطی قدیم کتاب پرمفعتی است .
موضوع : تاریخ ادبیات و اصطلاحات طبی .

۶۰۹

ابوحنیفه

(پشتو)

ترجمه محمد گلاب ننگرهای در سال ۱۳۴۴ - از طرف وزارت عدلیه چاپ گردید .
موضوع : در شرح حال ابوحنیفه (رض) مطالب سودمند دارد .

۶۱۰

ابوحنیفه النعمان بن ثابت

(عربی)

از محمد ابوزهره مصری طبع قاهره ۱۹۶۰ م .
موضوع : شرح حال و آثار و افکار ابوحنیفه امام اعظم که اجدادش از سترغچ
شمال کابل بودند .

۶۱۱

ابوعبدالله رودکی

(دری)

از عبدالغنی میرزایف ۴۳۶ ص استالین آباد ۱۹۵۸ .
موضوع : شرح حال رودکی و حیات اجتماعی دوره سامانیان .

۶۱۲

ابوعلی سینا

(دری)

شرح احوال و آثار و افکار شرف الملک حسن بن عبدالله بن سینا ملقب به شیخ

۶۱۳

ابومسلم خراسانی (نمایش)

(دری)

از دکتر رکن‌الدین بن عبدالرحیم همایون فرخ طهران چ ۱۳۲۳ ش ، ۴۲ صفحه .
موضوع : دوره طاهریان .

۶۱۴

ابومسلم خراسانی وگفتار خاتون

(دری)

از جرجی زیدان ترجمه از عبدالحسین میرزا بن موید الدوله طهماسب میرزا بن
محمد علی میرزا دولت‌شاه بمشارکت حبیب‌الله آموزگار ۲ جلد طهران ۱۳۳۴ ش ۱۳۸ +
۲۰۰ ص .
موضوع : شرح حال ابومسلم خراسانی .

۶۱۵

ابومسلم سردار خراسان

(دری)

از غلام حسین یوسفی ۲۲۴ ص تهران ۱۳۴۵ ، جلد نهم ، رك : راهنمای
کتاب .
موضوع : در شرح حال ابو مسلم در تاریخ اسلام افغانستان بکار آید .

۶۱۶

الاتقان المقال فی احوال الرجال

(عربی)

از شیخ محمد طه نجف بن مهدی بن محمد رضا (۱۲۴۱ - ۱۳۲۳ ق)
(مؤلف در نسخه اصل آنرا الاحیاء الموات من اسماء الروات موسوم نموده و
بعدا تغییر نام داده است) نجف ۱۳۴۱ ق حروفی ۳۹۸ صفحه .
موضوع : مشتمل بر شرح حال رجال اسلام و خراسانی .

۶۱۷

احمدشاه بابا

(پشتو - دری)

ادیب - شاعر - مصلح - مفکر ۴۰۳ ص ، از پوهاند حبیبی .
موضوع : از حیات تأملی و ادبی احمد شاه بابا حکایت کند .

۶۱۸

احوال سلطان محمود

(دری)

تالیف عباسقلی سپهر پسر میرزا محمد تقی سپهر لسان الملك مؤلف در
آغاز گوید که مظفرالدین شاه از خواسته است که در احوال هریک کتابی نویسد
نسخه در شماره دفتر ۱۳۹۳۷ کتابخانه شورای ملی ایران رك - چ ۶ فهرست
نسخ خطی کتابخانه شورای ملی .
موضوع : تاریخ دوره غزنویان .

احوال فردوسی

(دری)

از حسین قلی میرزا عمادالسلطنه زنده در سال ۱۳۱۵ - ۲ جلد طهران ۱۳۱۱
حرفی ۴۲۴ صفحه .
موضوع : شرح حال مفصل فردوسی و در بار غزنه در عهد سلطان محمود .

۶۲۰

احوال و آثار حکیم سنائی

(دری)

استاد خلیل الله خلیلی کابل ۱۳۱۵ حرفی .
موضوع : احوال حکیم سنائی (ادبیات دوره غزنویان) .

۶۲۱

احوال و آثار عین القضاة

تالیف دکتر رحیم فرمنش ۳۸۶ ص چاپ تهران ۱۳۳۸ .
موضوع : در تاریخ معاصرین عین القضاة همدانی و سیر فکر او مطالبی دارد
که در تاریخ فکر بکار آید .

۶۲۲

احوال و اشعار رودکی

(دری)

سه جلد از سعید نفیسی طهران ۱۳۱۹ حرفی ۱۴۸۰ ص .
موضوع : تاریخ ادبیات دوره سامانی که در پهلوی تاریخ ادبیات در ساحة
تاریخ سیاسی دوره مذکور مطالب سودمندی دارد .

۶۲۳

اخبار الدولة السلجوقیه

(عربی)

للسید الکبیر العالم صدرالدین ابی الحسن علی بن السید الام الشهدای الفوارس
یا صیر بن علی الحسینی .
به تصحیح محمد اقبال ۲۲۸ ص لاهور ۱۹۳۳ .
موضوع : دوره سلاجقه افغانستان .

۶۲۴

اخلاق ایران باستان

(دری)

از دینشاه جی جی باهای ایرانی سلینتر ۱۳۰۰ - ۱۳۵۷ ق .
جلد اول بمبئی ۱۳۰۹ ش ۱۲۴ ص جلد دوم طهران ۱۳۱۲ ش ۱۰۴ صفحه .
موضوع : تاریخ اجتماعی آریانای قدیم .

۶۲۵

ادبیات ایران

(دری)

یا کاروان حله درباره بیست تن شاعر فارسی زبان از رودکی تابهار از عبدالحسین
زورکوب ۳۶۷ ص تهران ۱۳۴۳ .
موضوع : در تاریخ ادبیات بکار آید .

۶۲۶

ادبیات ایران از قرن چارم تا قرن هفتم

(دری)

از حسین بن محمد احمدی پورمتولد ۱۳۰۵ ش .
تبریز ۱۳۳۸ ش ۱۰۴ صفحه .
موضوع : سامانیان ، غزنویان ، سلجوقیان و خوارزمشاهیان .

۶۲۷

ادبیات در خلال روانشناسی و تاریخ

(دری)

نقد ادبی و رابطه آن با تاریخ ادبیات ۲۱ صفحه در سال ۱۳۳۲ - از طرف روزنامه
اصلاح چاپ شده است .
موضوع : تاریخ ادب دری .

۶۲۸

ادبیات مزدیسنا (زشتیا)

(دری)

از ابراهیم پورداؤد
۲ جلد چاپ بمبئی سال ۱۳۱۰ ش سربی - وزیری ۶۴۸ + ۴۷ + ۴۰۸ ص .
موضوع : در تاریخ ادبیات و فکر افغانستان بکار آید .

۶۲۹

اردو گشی نادرشاه بهمنوستان

(دری)

از ژوزل کیش فیکشف ترجمه از محمد صادق اتابکی (۱۲۶۶ - ۱۳۲۵ ش)
موضوع : در تاریخ دوره افشاریه مطالبی دارد که با افغانستان نیز بی تماس
نیست .

۶۳۰

ارژش میراث صوفیه

دکتر عبدالحسین زرین کوب ۱۱۴ ص تهران ۱۳۴۲ با فهارس و اعلام .
موضوع : در تاریخ فکر بکار آید .

۶۳۱

از بلخ تا قونیه

(دری)

اثر استاد خلیلی ۲۲ + ۶ ص رساله ایست که سفر سلطان العلماء پدر مولانا
راتا قونیه نشان میدهد . چاپ کابل .
موضوع : حیات صوری و تأملی پدر مولانا بلخی .

۶۳۲

از سلاجقه تا صفویه

(دری)

نصرت الله مشکوتی تهران ۱۳۴۳ - ۴۳۳ + ۲۲ ص مصور با فهارس و اعلام
موضوع : عصر سلاجقه را روشنی اندازد .

۶۳۳
از طاهریان تا مغل
(دری)

ازعباس بن حسین پرویز جلد اول طهران ۱۳۲۰ حروفی ۵۱۲ صفحه .
موضوع : تاریخ افغانستان در برخی دوره‌ها (طاهریان - غوریان - سلاجقه ،
غزنویان) .

۶۳۴
اسکندر کبیر
(دری)

ترجمه جان گونتر ترجمه ایرج قریب طهران ۱۳۲۹ شی حروفی ۱۱۰ صفحه .
موضوع : تاریخ دوره قبل از اسلام که در مطالعه تاریخ حملات اسکندر
بافغانستان نیز بکار آید .

۶۳۵
اسکندر مقدونی
(دری)

ازهاردلمپ ترجمه از داکتر رضا زاده شفق ۱۳۳۵ ش زوار ۲۸۰ صفحه .
موضوع : در تاریخ دوره اسکندر مطالبی دارد .

۶۳۶
اسناد ومدارك درباره ایرانی الاصل بودن سید جمال الدین اسد آبادی (افغانی)
(دری)

از صفحات الله جمالی اسد آبادی طهران ۱۳۳۷ ش حروفی ابن سینا ۲۰۶
صفحه .
موضوع : حیات صوری وتاملی سید جمال الدین افغان .

۶۳۷
اسناد ومکاتبات تاریخی ایران از تیمور تا شاه اسمعیل
(دری)

گرد آوری دکتر عبدالحسین نوائی مجموعه ایران شناسی ۶۲ + ۷۵۱ ص
تهران ۱۳۴۱ .
موضوع : در تاریخ تیموریان هرات بکار آید .

۶۳۸
اشرف نامه
(دری)

از محمد اشرف خان بن نواب دوندی خان ۱۲۷۱ ق سنگی ۲۳۱ ص .
طبع نول کشور ۱۸۵۴ م سنگی ۲۳۱ ص .
موضوع : در تاریخ تیموریه هند بکار آید .

۶۳۹
اشکانیان
(دری)

نویسنده م - م دیاکونوو - ترجمه کریم کشاورز ۱۶۶ صفحه با نقشه .
موضوع : در عصر اشکانیان تجلی می‌اندازد .

اصفهان یا نصف جهان (متضمن شرح حال ۸۰ نفر عالم)

(دری)

از مؤید الاسلام حاج محمد حسن بزعلی ابن محمود شیخ جابری انصاری
۱۲۸۷ - ۱۳۲۵ ق .

ایران ۱۳۳۲ ق سنگی ۲۱۴ صفحه .

موضوع : شرح حال برخی رجال خراسانی که در اصفهان تیز بوده‌اند .

۶۴۱

اصلاح

(روزنامه)

در ۴ - اسد ۱۳۰۸ در ناحیه علی خیل جاجی (ولایت پکتیا) که مدیر و
سر محرر آن بناغلی محمد نوروز بود بارادۀ اعلیحضرت فقید محمد نادر شاه به
نشر و تبلیغ پرداخت اصلاح آنروزی که طبع میشد بمردم ذهنیت خاصی میبخشید
هفته یکبار بدستگاه کوچک «سیکل ستابل» و در خانه الله میر خاچی انتشار مییافت بعد
از آنکه اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی بکابل مواصلت کرد جای اخبار اصلاح از
ولایت پکتیا بعمارت اداره «امان افغان» واقع شاه محمود غازی میدان انتقال یافت
دوره دوم نشراتی خود را بتاریخ چهارم عقرب ۱۳۰۸ به قطع بزرگتر حروفی در
چهار صفحه بنگارندگی محمد حسن سلیمی انتشار مییافت در دلو ۱۳۰۸ هفته دوبار
نشر میگردد .

از تاریخ ۱۸ اسد ۱۳۰۹ قطع اصلاح خورد شد و بدوازده صفحه شکل
گرفت در سال ۱۳۱۱ - اصلاح بروزنامه تبدیل گردید و چهار صفحه گردید .
پسال ۱۳۳۹ شش صفحه و بسال ۱۳۴۶ هشت صفحه گردید . همه کلکسیون
های اصلاح مشعر است بر وقایع روزواعم ز اخبار سیاسی و اجتماعی که مطالعه آن
در تاریخ معاصر کشور مفید است .
موضوع : تاریخ و تمدن معاصر .

۶۴۲

الإعلاق النقیسه (مجلد هفتم)

(عربی)

تصنیف ابی علی احمد بن عمر بن رسته ویلیه .
البلدان یعقوبی ۳۰۳ ص .
از روی طبع لیدن که بسال ۱۸۹۱ چاپ شده است در بغداد افست چاپ شده
در جغرافیای خراسان و افغانستان تماس گرفته .
موضوع : تاریخ جغرافیایی .

۶۴۳

اعلام الناس فیما وقع للبرامکه مع بنی العباس

(عربی)

از محمد دیاب اتلیدی تاریخ فراغت از تالیف ۱۱۰۰ بمبئی ۱۲۹۱ ق سنگی
۷۲۹ ص ، ج مصدر در ۱۲۸۰ ق و ۱۲۹۷ و ۱۲۹۹ و ۱۳۰۰ ق و ۱۳۰۱ ق و ۱۳۰۷ ق .
موضوع : دوره تاریخ عباسیان .

افغانستان ...

(دری)

عبدالعظیم ولیان و + ۱۷۰ ص تهران ۱۳۴۰ .
موضوع : این کتاب محتوی کلیاتی در اوضاع سیاسی و اقتصادی و اجتماعی افغانستانست که زیادتیر درباره اوضاع قرن ۱۹ - افغانستان بحث میکند .

۶۴۵

افغانستان

ویک نگاه اجمالی به اوضاع و شئون مختلف وحالات عمومیت مملکت مذکور

(دری)

مدون عبدالباقی لطیفی ۱۳۶ ص در سال ۱۳۲۶ - از طرف مدیریت عمومی نشرات افغانستان چاپ شد .
موضوع : تاریخ اجمالی افغانستان از دوره اسلام تا وقت حاضر .

۶۴۶

افغانستان در آتش

(دری)

از پری ماکوف روسی ترجمه محمد صدیق طرزی (قلمی) .
موضوع : در دوره اغتشاش افغانستان (محمد زائینها) بکار آید .

۶۴۷

افغانستان و ایران

(دری)

از احمد علی کهزاد ، طهران ۱۳۲۰ ش حروفی ۳۷ صفحه .
موضوع : رابطه همجواری دو کشور را در امتزاج و جنگ فی الجمله بیان میدارد .

۶۴۸

افغان قاموس (حصه اول ودوم)

(پښتو)

از عبدالله افغانی نویس ۵۲۲ + ۰۰ ص چاپ سال ۱۳۳۵ ه از طرف پشتو تولنه .
موضوع :: در تاریخ ادبیات پشتو مفید است .

۶۴۹

افغانها در هند

(دری)

تالیف پوهاند میر حسین شاه که در شماره های مسلسل مجله آریانا و طور علیحده از طرف انجمن تاریخ افغانستان چاپ شده است .
موضوع : سلطنت افغانها در هند .

۶۵۰

اکرام الناس فی تاریخ برامکه فی عهد نبی عباسی

(دری)

از خواجه ضیاءالدین بن (مویذالملک ابن بارسک بولاس) برنی (۷۳۸ ق) بمبئی بی تاریخ ، سنگی باهتمام ملک الکتاب شیرازی ۱۶۸ ص .
موضوع : تاریخ برمکیان بلغ .

۱۵۷

الخ بیگ و زمان وی

(دری)

تالیف بارتلد ترجمه حسین احمدی پور ۱۳۰۱ ص چاپ تبریز کتاب سودمند نیست
در شناخت مناطق خراسان آلمانیها آنرا نیز ترجمه کرده اند .
موضوع : تاریخ دوره شاهرخ (تیموریان) .

۶۵۲

الواح سموری

(دری)

ترجمه داود رسائی تهران ۱۳۴۰ - ۳۵۶ صفحه .
موضوع : در ریشه های تاریخ شرقی بکارآید .

۶۵۳

امام قتیبه بغلانی

(دری)

مجموعه مقالات ناشر عین الدین ۴۹ صفحه از طرف مطبوعات بغلان .
موضوع : حیات امام قتیبه را شرح دهد .

۶۵۴

امیر اطوری کوشان

(دری)

از احمد علی کهزاد ۵۳ ص در سال ۱۳۳۸ از طرف انجمن تاریخ طبع شد .
موضوع : در دوره کوشانیها مطالبی دارد .

۶۵۵

امثال وحکم

(دری)

علی اکبر دهخدا چار جلد ۱۳ + ۲۰۶۴ + ت + ۹۶ ص در سال ۱۳۲۹ چاپ
طهران .
موضوع : در تاریخ ادبیات نیک بکارآید .

۶۵۶

امیر خسرو

(دری)

از محمد ابراهیم خلیل ۹۸ ص در سال ۱۳۴۰ - از طرف مدیریت طبع کتب
وزارت مطبوعات چاپ شد .
موضوع : شرح حال و آثار امیر خسرو بلخی ثم دهلوی .

۶۵۷

امیر عبدالرحمن دیورند خط

(پشتو)

از احمد علی کهزاد بسال ۱۳۳۰ از طرف نشرات داخلی وزارت اطلاعات چاپ
شده است .
موضوع : تاریخ عصر محمد زائیان .

۶۵۸

انتقال علوم یونانی

(دری)

تالیف دیسی اویری ترجمه احمد آرام ۳۳۶ ص تهران چاپ دانشگاه ۱۳۴۲ ،
موضوع : در تاریخ فکر بکار آید .

۶۵۹

انشاعقالات

(دری)

اثر محمود غابدین ومصطفی السقاء وعلی السباعی مترجم پوهاند عبدالحق بیتاب
ملك الشعراء ۷۹ ص از انتشارات جریده ثروت دلو ۱۳۳۴ .
موضوع : در تاریخ ادب بکار آید .

۶۶۰

انقراض سلسله صفویه وایام استیلای افغانه در ایران

(دری)

از ایفلارنس لکهارت ترجمه مصطفی قلی عماد .
۱۶+۶۴۳ ص مصور تهران ۱۳۴۳ تاریخ انقراضی سلسله صفویه را آئینه
داری میکند .
موضوع : دوره هوتکیان .

۶۶۱

انیس

(روزنامه)

در نور ۱۳۰۶ هجری از طرف محی الدین انیس در کابل نشر یافت و اول جریده
بود که بنام صاحب امتیاز و محرر مسئول یاد میشد در آغاز تاسیس خود در داخل
دروازه صفحه هرپانزده روز یک مرتبه نشر میکردید و هر صفحه اش دارای دوستون بود
در دوره اغتشاش از نشر باز ماند و مجددآذر آغاز سلطنت اعلیحضرت محمدنادرشاه
در چهار صفحه روزنامه گردید و هر روز چاپ میشود در سال ۱۳۳۹ به شش صفحه
انتقال یافت و در سال ۱۴۳۶ هشت صفحه گردید . روزنامه انیس آئینه ایست که تمام
رویداد های روز و امور سیاسی مربوط افغانستان را منعکس میکند . که خواندن
کلکسیونهای آن مارا بوقایع روز که تاریخ معاصر را در واقع بوجود ظهور میاورد
آشنا میسازد .
موضوع : تاریخ وادب ورویدادهای روز .

۶۶۲

اوپانیشاد

(دری)

بربرگزیده اوپه تیشدها ترجمه دکتورضا زاده شفق ۲۸+۵۰۱ ص انتشارات
بنگاه ترجمه نشر کتب سال ۱۳۴۵ .
موضوع : در تاریخ فکر بکار آید .

اوپانیساد (سراکبر)

(دری)

ترجمه شاهزاده محمد داراشکوه فرزندشاه جهان بامقدمه و حواشی و تعلیقات
و تفصیله و اعلام بسعی و اهتمام دکتر تازاچندوسید محمد رضا جلال نائیتی ، تهران
۱۳۴۰ - ۳۳۴ + ۹ + ۷۸۰ + ۶۰ ص .
موضوع : شامل اندیشه‌های مذهب مردم هند است که در تاریخ فکرنیک‌بکار
آید .

اوسنی لیکوال

(جلد اول و دوم)

(پشتو)

از عبدالروف بینوا در دو جلد ۹۶۷ ص سال ۱۳۴۰ از طرف مدیریت طبع
کتب چاپ شده است .
موضوع : درباره شرح حال شعراء و نویسندگان پشتوزبان مطالب سودمندی
دارد .

اوصاف ناصری

(دری)

از اسان‌الملک عباسقلی بن محمد تقی ابن ملاعلی خرابی کاشانی سپهر ثانی
۱۳۴۰ ق در احوال ناصرالدین شاه ۱۲۴۷ - ۱۳۱۲ ق طهران ۱۳۰۱ ق سنگی ۲۵۴
صفحه .
موضوع : در عهد سدوزانیان مطالبی دارد .

ایران از نظر خاورشناسان

(دری)

از رضا زاده شفق طهران ۱۳۳۵ ش اقبال ۴۲۲ ص با فهارس و تصاویر .
موضوع : معلوماتی وسیع در خراسا قدیم و پیرامون هنر و کلتور مطالب
سودمندی دارد .

ایران بعد از اسلام

(دری)

از عباس خلیلی جلد اول طهران ۱۳۳۵ حروفی نشریه ۳۸۶ دانشگاه ۳۲۰
صفحه .
موضوع : در دوره طاهریان مطالبی سودمند دارد .

ایران در زمان صفویه

(دری)

تالیف دکتر احمد تاج بخش ۴۲۰ ص با فهارس و اعلام مطالب سودمند متکی
ب اسناد وزارت خارجه فرانسه که در تاریخ افغانستان نیز تماس گرفته است .
موضوع : در تحقیق دوره هوتکیان افغانی نیز بکار آید .

۶۶۹

ایران صغیر یا تذکره شعرای پارسی زبان کشمیر

(دری)

از خواجه عبدالحمید عرفانی طهران ۱۳۳۵ ش ، ابن سینا، چاپ دوم ۱۹۶۶ ص .
موضوع : شرح حال برخی شعری افغانی دری زبان که در کشمیر رفته اند .

۶۷۰

ایران نامه

(دری)

گرد آورنده عباس پور محمد علی سررستر در سه جلد ۵۶۶ + ۵۴۵ + ۵۴۹ صفحه .

چاپ سال ۱۳۴۲ در تهران .

موضوع : تاریخ اجتماعی و فرهنگی و جغرافیای باستان در شرح برخی شهرهای افغانستان و دوره اشکانیان مباحث خوبیست .

۶۷۱

پنستوشاعری

(اردو)

مؤلفین فارغ بخاری ، رضاهمدانی ۲۵۳ ص در سال ۱۹۶۶ در انجمن ترقی اردوی پاکستان چاپ شده است .
موضوع : راجع به سوانح برخی شعرای پنستو زبان افغانی مطالبی دارد

۶۷۲

پورسینا وزندگی وکار واندیشه و روزگار او

(دری)

نگارش سعید نفیسی ، طهران ۱۳۳۳ ش مطبوعه دانش ، ۲۷۰ ص .
موضوع : تاریخ فکر در افغانستان و دوره سامانیان .

۶۷۳

پوشاک باستانی ایران

(دری)

از جلیل ضیاپور طبع تهران ۱۳۴۳ در ۳۵۶ ص مصور .
موضوع : درباره لباس مردم دوره قبل از اسلام در غرب افغانستان یعنی لباس مردم هخامنشی ، مادی ، پارتی ، اشکانی ، ساسانی با انواع اسلحه و البسه که لباس قسمتی از مردم آنوقت افغانستان جنگی و نیز طرز لباسهای زنان هر دوره رانیز ارائه میدارد .

۶۷۴

بیدایش خط و خطاطان

(دری)

تالیف حاجی میرزا عبدالمحمد خان ایرانی ۲۶۴ ص .
در چاپخانه چهره نما در مصر بسال ۱۳۴۵ ق .

که شامل شرح حال خطاطان خراسان و افغانستان نیز میباشد .
موضوع : در تاریخ خوش نویسی و تحول خط بکار آید .

۶۷۵

پیشبرد ادب یا مقدمه‌الادب از محمود زمخشری

(دری)

گرد آورده آراسته پیراسته سید محمد کاظم امام جلد اول ۵۶ + ۹۲۸ ص
دانشگاه تهران ۱۳۴۲ .

موضوع : در تاریخ ادب مفید است.

۶۷۶

پیشوایان فکر

(دری)

از دکتر حسین ترجمه قاده‌الفکر از محمد حسین استخر متولد ۱۳۰۶ ق تهران
۱۳۱۹ حروفی ۲۸۴ ص .

موضوع : تاریخ فکر و اهل تفکر .

۶۷۷

پیک مزدینان

(دری)

از دینشاه جی جی بمبئی ۱۳۰۶ ش - ۱۹۲۷ م سنگی ۱۱۰ ص تاپیک هشت
بمبئی ۱۹۳۰ م سنگی ۱۸ + ۲۲ + ۲۸ - تاپیک ۱۲ .

موضوع : تاریخ فکر .

۶۷۸

بیمانه (مجموعه داستانها)

(دری)

گرد آورنده موسی همت ۲۱۲ ص بسال ۱۳۴۲ - از طرف مدیریت طبع کتب
وزارت مطبوعات چاپ شده است شامل داستانهای نویسندگان افغانی .

موضوع : بتاریخ ادبیات افغانستان بکار آید .

۶۷۹

تاثیر هنر های مسلمین بویژه ایرانیان در اروپا

(دری)

از زکی محمد حسن ترجمه محمد تقی شریعتی مزینانی مشهد بی تاریخ ، حروفی
کتابفروشی باستان ۹۶ + ۴ ص .

موضوع : تاریخ صنایع و هنر اسلام .

۶۸۰

تاریخ ابوالفداء (المختصر فی اخبار البشر)

(عربی)

از ابوالفداء عمادالدین اسمعیل بن افضل نورالدین علی ایومی ۶۷۲ - ۷۳۲ ق
چاپ قسطنطنیه ۱۲۸۶ ق حروفی لپزیک ۱۸۳۱ م با ترجمه لاتین آکسفورد ۱۷۲۲ م

پاریس ۱۸۳۷ با ترجمه فرانسوی و تعلیقات ، همین طور در گوتنگن هم چاپ شده در
مصر ۶ جلد ۱۳۵۱ ق .

موضوع : در تاریخ اسلام و تاریخ دوره اسلامی افغانستان کمک میکند .

تاریخ اجتماعی ایران

(دزی)

از آغاز تا امروز سه جلد ۵۴۱ + ۶۶۱ + ۸۰۳ شامل تاریخ اجتماعی ، اقتصادی ، سیاسی ، هنری ایران و بزرگترین ملل باستان از آغاز تا ظهور نهضت اسلامی .
موضوع : حیات هنری افغانستان قدیم را نیز شامل است .

۶۸۲

تاریخ ایران و عرب تا دوره غزنویان

(دزی)

از حسن بن محمد مشحون بمشارکت جلالی خزانلی ، طهران ۱۳۲۴ ش ۱۱۲ ص .
موضوع : تاریخ اسلام و دوره طاهریان افغانستان .

۶۸۳

تاریخ باستان شناسی

(دزی)

ترجمه ابوالقاسم طاهری تهران ۱۳۴۰ - ۷۱۸ ص بافهارس واعلام .
موضوع : در تاریخ قدیم افغانستان مطالب سودمندی دارد .

۶۸۴

تاریخ بخارا

(اردو)

از آرمینس دیمیری مترجم نفیس الدین احمد به نظر ثانی عبدالمجید سالک ۵۲۰ ص از طرف مجلس ترقی ادب لاهور به ۱۹۵۹ چاپ شده .
موضوع : تاریخ قدیم بخارا تا استرخانیان ، که در تاریخ خراسان افغانی بکار آید .

۶۸۵

تاریخ برگزیدگان وعده‌ئی از مشاهیر ایران و عرب

(دزی)

تألیف امیر مسعود سپهرم - تهران ۱۳۴۱ - ۵۵ + ۶۲۶ ص .
موضوع : شامل شرح احوال برخی از مشاهیر خراسانست که با افغانستان تعلق می‌گیرد .

۶۸۶

تاریخ بغداد

(عربی)

از حافظ ابوبکر احمد بن علی خطیب بغدادی (۳۹۲ - ۴۶۳ ق)
در قاهره بسال ۱۳۴۹ ق حروفی چاپ شده است .
موضوع : تاریخ اوائل اسلام تا اخیر قرن پنجم اسلام .

۶۸۷

تاریخ بلعمی

(دزی)

تکلمه و ترجمه تاریخ طبری ابوعلی محمد بن محمد بلعمی به تصحیح محمد تقی بهار بکوشش محمد پروین گنابادی تهران ۱۳۴۱ ، ۹۳ + ۱۲۳۲ ص .

این کتاب مهم و اصیل که بزبان دری است یکبار در هند مغلوط چاپ شده ،
آقای محمد جواد مشکور قسمت مربوط بایران آنرا انتشار کرد و حال تمام این
کتاب مهم چاپ شده است .

موضوع : در تاریخ اسلام و تاریخ ادبیات نیز بکار آید .

۶۸۸

تاریخ البیهقی

(عربی)

از ابوالفضل بیهقی ترجمه از مهندس نشأة بمشارکت یحیی الخشاب حروفی ۸۱۳

ص

موضوع : تاریخ دوره غزنویان .

۶۸۹

تاریخ پادشاهان ایران از آغاز تاشاه عباس

(دری)

شماره ۳۲۹۷ کتابخانه ملی تبریز رک : نسخه های خطی دفتر چارم .
موضوع : برخی دوره های تاریخ افغانستان .

۶۹۰

تاریخ پادشاهان دهلی

(دری)

از اکبر علیخان - هند ۱۳۲۳ ق سنگی .
موضوع : تاریخ سلاطین افغانی و کورگانی درهند .

۶۹۱

تاریخ پادشاهان عجم

(دری)

این کتاب بترتیب سیاق تالیف یافته مولف نام خود را نیاورده است و در صفحه
اول نام کتاب خلاصه التواریخ نوشته شده این کتاب باندک اختلاف همان کتاب است
که بنام تاریخ پادشاهان عجم در تهران چاپ سنگی کرده اند و چاپ آن در سال
۱۲۵۳ ق صورت گرفته .

موضوع : حالات برخی از پادشاهان افغانستان باستان .

۶۹۲

تاریخ تبریز

(دری)

اثر پروفیسور میتورسکی ترجمه عبدالعلی کارنگ ۱۳۸ ص چاپ تبریز .
موضوع : در قسمت هنرهاییکه تماس گرفته شده باهنر دوره تیموری هرات
ازنگاه تاریخ ربط داشته و مطالعه آن مورد دارد .

۶۹۳

تاریخ ترکستان پس از اسلام

(دری)

از اردشیر بن حسن بزرگ مازندرانی تولد ۱۳۱۳ ق بخش یکم از جلد دوم

طهران ۱۳۳۴ حروفی ۲۳۲ ص .

موضوع : تاریخ اسلام .

۶۹۴

تاریخ تطور شعر فارسی

(دری)

از ملك الشعراء بهار چاپ مشهد ۱۳۳۴ خروفي ۱۲۸ ص .
موضوع : تاريخ ادبيات دري .

۶۹۵

تاریخ تطور شرفنی قرون نهم و دهم هجری

(دری)

حسین خطیبی ۱۷۲ ص دانشگاه تهران ۱۳۴۴ .
موضوع : رساله مقیدیست درباره شرفنی با تذکر شواهد آن که در تاریخ
ادبیات دري بکار آید .

۶۹۶

تاریخ تمدن

(دری)

انر ویل دورانت ترجمه احمد آرام کب + ۶۰۰ ص طبع تهران .
موضوع : مدنیت های شرق میانه را که شامل مدنیت افغانستان نیز میباشد
یادآور شده است .

۶۹۷

تاریخ تمدن اسلام

(دری)

از جرجی زیدان ترجمه عبدالحسین میرزا طهران ۱۳۲۹ ق خروفي ۱۹۱ ص .
موضوع : تاریخ اسلام و مدنیته که اسلام در جهان بوجود آورد .

۶۹۸

تاریخ تمدن اسلام

(دری)

جرجی زیدان ترجمه علی جواهر کلام در پنج جلد ۲۲۴ + ۲۲۳ + ۳۳۱ +
۲۹۸ + ۲۸۴ تهران ۱۳۲۶ .
موضوع : تاریخ اسلام و تمدن اسلامی .

۶۹۹

تاریخ تمدن ایران

(دری)

بامقدمه یی بقلم پرفسور هائری ماسه ورنه گروسه ترجمه جواد محبی ۳۷۸ ص -
تهران ۱۳۳۹ .
موضوع : تاریخ تمدن دوره های تاریخی تا اخیر دوره صفویها که در دوره
تیموریان و تاریخ کلتوری افغانستان بکار آید .

۷۰۰

تاریخ تمدن غرب و مبانی آن در شرق

(دری)

از کریین بونیتون جان کریستوف ربرت ولی دولف ترجمه پرویز خطیبی طهران
۱۳۳۸ خروفي ۶۰۶ صفحه . جلد اول .
جلد دوم ۶۰۸ ص تهران ۱۳۴۰ .
موضوع : تاریخ فکر .

۱۶۵

۷۰۱

تاریخ جرجان

(عربی)

از کتاب معرفة علماء اهل جرجان لابی قاسم حمزه بن یوسف بن ابراهیم السهمی المتوفی ۴۲۷ - ۵۱۸ + ۲۱۹ ص باقهارس و اعلام چاپ حیدر آباد دکن ۱۳۶۹ ق .
موضوع : شرح برخی رجالیکه از خراسان بجرجان رفته اند و بوجال افغانستان مرتبط میباشد .

۷۰۲

تاریخ جندشاپور

(دری)

از دکتر اسدالله بیژن (چشم انداز تربیت در ایران پیش از اسلام) طهران ۱۳۱۵ ش ۷۲ ص .
موضوع : در تاریخ تربیت دوره قبل از اسلام بکارآید .

۷۰۳

تاریخ جنگ اقتصادی شرق

(دری)

از هانری کالکی فرانسوی مترجم میرزا باقرخان استانبولی معلم فرانسه، طهران ۱۳۲۵ ق ۱۴۲ صفحه .
موضوع : ازین کتاب در تاریخ اقتصادی سود توان برد .

۷۰۴

تاریخ جهان آرا

(دری)

تالیف قاضی احمد غفاری ۳۹۳ ص با مقدمه از حسن نراقی .
این کتاب در سال ۹۷۲ ه تالیف شده است .
موضوع : احوال مولف و اطلاعاتی در خصوص دو قاضی احمد که یکی کاشانی و دیگر قزوینی بود .
مزید بران شرحی درباره بهزاد تیزدارد .

۷۰۵

تاریخ چین و ماچین

(دری)

ترجمه از فرانسوی ، از ندیم السلطان محمد خلیل بن هاشم شیرازی جلد اول طهران ۱۳۲۴ ق ۳۳۶ ص .
موضوع : در عصر چنگیز که بتاریخ ما ارتباط دارد روشنی اندازد .

۷۰۶

تاریخ حقوق ایران

(دری)

از انقراض ساسانیان تا آغاز مشروطه نالیف جعفر لنگرودی ۴۰۰ ص چاپ تهران .
موضوع : در تاریخ حقوقی خراسان و افغانستان نیز تماس گرفته است .

۷۰۷

تاریخ الحکماء قفطی

(دری)

ترجمه فارسی از قرن یازدهم هجری با مقابله ، تصحیح، حواشی و مقدمه بگوشش بهین. دارای ۷۷ × ۷۰۶ ص بافهارس ، تهران ۱۳۴۷ چاپ دانشگاه .
موضوع : شرح حال رجال و فلاسفه خراسان که بتاریخ فکر بکار آید .

۷۰۸

تاریخ خاندان طاهری

(دری)

از سعید نفیسی ۴۱۷ ص - طهران ۱۳۳۵ .
موضوع : اوضاع خراسان در عصر طاهریان و شرح حال طاهر فوشنجی .

۷۰۹

تاریخ خاور میانه

(دری)

تالیف ژرژ لینگافسکی ترجمه دکتر هادی جزایری ۵۳۹ ص چاپ تهران .
موضوع : ضم تاریخ خاور میانه در بخش اول آن مطالبی راجع بافغانستان نیز دارد .

۷۱۰

تاریخ خط و خطاطان

(دری)

از ابوالقاسم رفیعی مهر آبادی ۲۶۰ ص مصور تهران ۱۳۴۵ -
موضوع : در فهم تاریخ خطاطی بکار آید .

۷۱۱

تاریخ در ایران

(دری)

شرح احوال و معرفی آثار مورخان و جغرافی دانان ایران . از غلام حسین صدیقی
افشار - ۲۶۲ ص تهران ۱۳۴۵ ه .
موضوع : برای کسانی که کتب تاریخی را بشناسند مفید است .

۷۱۲

تاریخ دیالمه و غزنویان

(دری)

تالیف عباس پرویز ۹۱ + ۷۱۸ ص چاپ تهران بافهارس و اعلام .
موضوع : شامل تاریخ غزنویان که در قسمت چارم شرح احوال علماء و شعراء
رانیز دارد .

۷۱۳

تاریخ دینی ایران قدیم

(دری)

از محمد امین بن شیخ محمد حسین گیلانی ادیب طوسی . متولد ۱۳۲۰ ق جلد اول طهران حروفی .
موضوع : تاریخ فکر .

۷۱۴

تاریخ راحت افزا

(دری)

تالیف سید محمد علی الحسینی ۳۴۳ ص شایع کرده سید خورشید علی مطبوعه حیدر آباد دکن ۱۳۶۶ ق .
موضوع : حالات سلاطین تیموریه هرات و گرانیه هند را نیز شامل است .

۷۱۵

تاریخ روابط ایران و روسیه در نیمه اول قرن نوزدهم

(دری)

از دکتر احمد تاج بخش فرزند محمد حسن سالار همایون .
چاپ تبریز ۱۳۳۷ حروفی ۱۷۶ ص که برخی مسائل تاریخی افغانستان نیز در آن انعکاس یافته است .
موضوع : تاریخ سدوزائیان .

۷۱۶

تاریخ ریشه نژادی کرد

(دری)

از احسان نوری ، طهران ۱۳۳۲ چاپ حروفی ۱۴۵ صفحه .
موضوع : برای نژاد شناسی افغانی نیز بکار آید .

۷۱۷

تاریخ ژاندارمری ایران

(دری)

تالیف سرهنگ امیر پرویز جلد اول طهران ۱۳۲۳ شم حروفی ۴۴۱ صفحه .
ازین تاریخ میتوان در تاریخ افغانی نیز استفادت برد که در زمانهای پیش نظام و عسس چگونه بوده است .
موضوع : تاریخ اردو .

۷۱۸

تاریخ سکه

(دری)

از قدیمترین ازمه تا دوره اشکانیان جلد اول تالیف خانم ملکزاده بیانی ۱۹۲ ص،
تهران ۱۳۳۹ - از انتشارات دانشگاه .
موضوع : سکه های دوره های باختری .

۷۱۹

تاریخ سلاطین ساسانی

(دری)

از مستر ولنس انگلیس ترجمه محمد علی فروغی ، انشاء محمد حسین فروغی،
طهران ۱۳۱۶ سنگی ۱۹۵ + ۲۳ + ۵۹ + ۱۹۷ + ۵۶ ص .
موضوع : تاریخ قبل از اسلام و تاریخ آریانای قدیم .

۷۲۰

تاریخ سلاطین سامانی

(دری)

از ابو عبدالله حمزه بن حسن اصفهانی (۲۷۰ - ۳۵۰)، برلن ۱۳۴۰ ق ۱۵۴ ص -
محرر دارالترجمه، چاپ سنگی ۲ جلد ۱۳۱۵ ق ۱۹۵ + ۵۹ + ۱۹۷،
موضوع: در تاریخ دوره سامانی افغانستان بکار آید.

۷۲۱

تاریخ سنی ملوک الارض و انبیاء

(عربی)

از ابو عبدالله حمزه بن حسن اصفهانی ۲۷۰ - ۳۵۰ برلن ۱۳۴۰ ق ۱۵۴ ص -
کلکته ۱۸۶۶ م ۲۱۳ ص .
موضوع: تاریخ ملوک در دوره اسلامی .

۷۲۲

تاریخ سیاسی اسلام از آغاز ظهور تا انقراض دولت اموی

(دری)

دکتور حسن ابراهیم حسن ترجمه ابوالقاسم بن رضا پاینده .
طبع تهران ۱۳۱۸ ش ۴۹۵ صفحه جلد سوم طهران ۱۳۳۹ (طبع اسلامیة)
۳۴۸ صفحه جلد اول تهران اسلامیة ۵۰۴ صفحه .
در تاریخ دوره اسلامی افغانستان ازین کتاب استفادت توان کرد .
موضوع: تاریخ سیاسی اسلام .

۷۲۳

تاریخ سیاسی پارت

(اشکانیان)

(دری)

تالیف نیلسون دو بواز - ترجمه علی اصغر حکمت ۳۸۶ ص تهران ۱۳۴۲ .
موضوع: تاریخ دوره پارتها و اشکانیان .

۷۲۴

تاریخ شاه اسماعیل و شاه طهماسب

(دری)

از خاند امیر بن امیر محمود بن امیرخوانده میر در ۹۵۵ ه بنا م رکن السلطنه
محمد خان نوشته است شامل وقایع خراسان (هرات) کتابخانه جامع یزد .
موضوع: برخی وقایع خراسان (هرات) .

۷۲۵

تاریخ شعر و شاعری

(دری)

از عبدالحسین زرین کوب بروجر ۱۳۲۳ ش ۸۰ صفحه
موضوع: تاریخ ادب دری .

۷۲۶

تاریخ شعراء

(دری)

از ابوالحسین بن ذکاءالمک محمدحسین اصفهانی فر و غی بمشارکت محمدعلی فروغی بسال ۱۳۳۵ق در تهران بطبع سنگی در ۳۵۳ صفحه چاپ شده است .

راجع به تاریخ شعرای دری زبان خراسان و افغانستان مطالب سودمندی دارد.

موضوع : تاریخ ادبیات

۷۲۷

تاریخ صنایع ایران باستان

(دری)

از کریستی ویلسن ترجمه دکتر عبدالله فریاز. طهران ۱۳۱۷ش حروفی ۲۴۰ص صنایع دوره قبل از اسلام و بعد از اسلام را مصور و در تاریخ صنایع افغانستان مطالبی دارد، بخصوص در دوره تیموریان هرات و هنر خلاقه آندوره روشنی زیاده دارد .

موضوع : تاریخ هنر

۷۲۸

تاریخ صفویان

(دری)

تالیف ابراهیم بن غلام علی دهکان - اقتباس از خلاصه التواریخ و تاریخ ملا کمال چاپ اراک ۱۳۳۲ش سربی دارا ۲۰۰ صفحه .

ازین تاریخ میتوان در دوره صفویان که بتاریخ افغانستان بالخاصه دوره هوتکیان تماس میگيرد سود کافی برد .

موضوع : دوره هوتکیان

۷۲۹

تاریخ طب ایران

(دری)

- کتر محمود نجم آبادی جلد اول ۶۸ × ۵۰۸ص تا آخر عهد ساسانی از طبابت بحث میشود که در کشور افغانستان نیز تماس دارد. در تالیف این جلد از ۲۳۲ کتاب و مجله ماخذ داده است .

موضوع : تاریخ طب

۷۳۰

تاریخ عارفاندهاری

(دری)

(اخبار سلطنت اکبر) مورخ ۱۹۰۰ میلادی موزه برتانیه
موضوع : تاریخ مغولیه هند ،

۷۳۱

تاریخ عالم آرای عباسی

(دری)

تالیف اسکندر بیگ - ۷۶۷ص کازروایی شاه عباس چاپ سنگی - ۱۳۱۴
موضوع : تاریخ مقارن دوره هوتکیان . شامل برخی رجال خراسانی

۷۳۲

تاریخ عرب و اسلام

(دری)

از امیر علی بزبان اردو ترجمه ۱ زفخر داعی کیلانی ، طهران ۱۳۲۰ نشریه کمیسیون معارف ۵۷۹ صفحه .
موضوع : تاریخ اسلام که شامل تاریخ فرهنگی نیز میباشد .

۷۳۳

تاریخ عضدی

(دری)

از عضدالدوله احمد میرزا ابن فتحعلیشاه قاجار چاپ بمبئی ۱۳۰۶ ق سنکی ۱۵۸ صفحه ، چاپ دوم طهران ۱۳۲۸ ش حروفی ۹۴ صفحه
موضوع : برخی اجزاء تاریخ سدوزا ثیان .

۷۳۴

تاریخ علم کلام

(دری)

از شبلی نعمانی ترجمه فخر داعی کیلانی طهران ۱۳۲۸ سر بی ۱۷۸ ص .
موجب بوجود آمدن علم کلام در فرهنگ اسلام و تطبیق فلسفه به دین
موضوع : تاریخ فکر - در دوره های اسلام .

۷۳۵

تاریخ علماء خراسان

(دری)

از میرزا عبدالرحمن بامقدمه و تصحیح و تحشیه محمد باقر ساعدی خراسانی
۳۲۷- ص مشهد ۱۳۴۱ ش
که شامل علماء خراسان و افغانستان است .
موضوع : تاریخ رجال

۷۳۶

تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی

(دری)

از دکتر ذبیح الله صفا جلد اول طهران ۱۳۳۱ نشریه ۱۷۵ دانشگاه ۴۵۱ × ۱۹
ص جلد اول طهران ۱۳۳۶ ش نشریه ۴۲۷ دانشگاه چاپ دوم ۴۵۱ ص شامل
سیر فکر رجال خراسانی که چطور فرهنگ یونانی را در فرهنگ خود مندرج کردند .
موضوع : تاریخ فکر در افغانستان

۷۳۷

تاریخ عمومی هنرهای مصور

قبل از تاریخ تا اسلام

(دری)

تالیف علینقی وزیری ن - ۲۲۴ ص سال ۱۳۲۷ - از انتشارات دانشگاه تهران .
موضوع : هنرهای دوره های تاریخ خراسان و افغانستان .

۷۳۸

تاریخ غرر السیرا المعروف بکتاب غرر اخبار ملوک الفرسی و سیرهم

(عربی)

ابی منصور ثعالی بامقدمه عربی و فارسی محبتی مینوی تجدید طبع از چاپ

ایدنبرك با ترجمه فرانسه (پاریس ۱۹۰۰) تهران ۱۳۴۱ - ۷۵۶-ص
موضوع - شناسایی بملوك باستانی افغانستان

۷۳۹

تاریخ غزنویان

(دری)

از سیدهاشم، در سال ۱۲۹۱ نو شته شده ۱۸۴ کتابخانه آثار ملی کاشان
رك - فهرست نسخه های خطی دفتر چارم
موضوع دوره غزنویان

تاریخ فارسنامه ناصری

۷۴۰

(دری)

از میرزا حسن حسینی فنایی ۳۳۹ چاپ آفست طهران ۱۳۱۲ در دوره سدوزائیه
وهوتکیان روشنائی انداخته و از رجال اندوره هانام میبرد .
موضوع : دوره هوتکیان و سدوزائیان

۷۴۱

تاریخ فتح علی شاه قاجار

(دری)

از محمد حسین بدایع نگار پسر ملك احمد اورجانی تالیف ۱۲۴۸ بدستور
همین شاه شماره ۳۵۹۹ کتابخانه ملی تبریز، رك - نسخه های خطی دفتر
چارم.

در دوره سدوزائیان مطالبی دارد.
موضوع : تاریخ سدوزائیان

۷۴۲

تاریخ فرق اسلامی

(دری)

نگارش محمد نجمی زنجانى جلد اول تهران ۱۴۳۰-۳۴۶ ص. در تاریخ ادیان
بكار آید که چطور ادیان منشعب شدند
موضوع : تاریخ فکر

۷۴۳

تاریخ فرهنگ ایران

(دری)

از آغاز تا زمان حاضر دکتر عیسی صدیق - ۵۶۸ ص چاپ دانشگاه تهران
در تاریخ فرهنگ خراسان قدیم ارتباطی دارد که چطور مدارسی بوجود آمد و
سازندگان و مضامین آن مدارس چگونه بوده است .
موضوع : تاریخ تربیه و آموزش

۷۴۴

تاریخ فلاسفه اسلام

(دری)

از اکبر دانا سرشت ، تهران ۱۳۱۵ - ۷۴ ص، طرز فکر فلاسفه خراسان رانشان
میدهد که چه ساحاتی فکرشان پروا ز داشته است و طرز دیدشان چگونه
بوده است .

موضوع : تاریخ فکر

۷۴۵

تاریخ فلسفه در اسلام

(دری)

از تـج دیور ، ترجمه عباس شوقی ، تهران ، ۱۳۱۹ ش ، ۲۱۸ ص . مطالب
گوناگون در پیرامون افکار فلاسفه اسلام دارد .
موضوع : تاریخ فکر مسلمانان

۷۴۶

تا ریخ قرآن

(دری)

از ابو عبدالله مجتهد زنجانی ترجمه ابوالقاسم سحاب بامقدمه واعظ چرندابی
کج × ۱۶۲ ص تبریز ۱۳۴۱
در تاریخ اسلام مفید است . رکـزهنمای کتاب سال ششم .
موضوع : تاریخ اسلام و چگونگی جمع وتدوین آن

۷۴۷

تاریخ کشاورزی ایران

(دری)

از دکتر تقی بن مهذب السلطنه و دکتر علی رضا بهرامی . ۱۲۷۷ ش
تهران ۱۳۳۰ نشریه ۱۲۹ د انشگاه حرفی ۲۲۷ صفحه
در تاریخ زراعت افغانی قابل استفاده است . و از مالیات زراعتی نیز یاد شده
است .
موضوع : تاریخ زراعت

۷۴۸

تاریخ گویندگان اسلام یا خلدبرین در احوال خطبا و واعظین

(دری)

از بیان الواعظین شیخ احمد بن ملاحسن اصفهانی
جلداول تهران ۱۳۶۷ ق حرفی ۲۹۰ صفحه
در بیان تذکر رجال اسلام و خراسان و افغانستان مطالب گوناگونی دارد .
موضوع : رجال شناسی

۷۴۹

تاریخ ما د

(دری)

از دیا کونف ۱ . م ترجمه کریم کشاورز ۱۷ × ۸۲۲ ص ، باتصا ویر از
انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتاب سال ۱۳۴۵
کتاب محققانه و باسند که آثار مکتوب سریانی و عربی و آرامی را دارد .
که عصر مادها را روشنی میاندازد .
موضوع : تاریخ قبل از اسلام افغانستان

۷۵۰

تاریخ محمدی

عربی

تالیف محمد حارثی بدخشی بزبان عربی نسخه موجود مجلد دوم است و
بموضوعات آن در شرح حال رجال علم و ادب است که دزان جمله رجال افغانستان

راهم دارد از سال ۶۰۷ تا لیف ادامه دارد کتاب مزبور در نوع خود بی نظیر است شماره ۲۲۵۳ کتابخانه رضا ئیه رامپور به خط مؤلف ، اوراق ۱۰۲۵
موضوع : رجال افغانی

۷۵۱

تاریخ مختصر ایران

(دری)

از شمس الدین حسن بن تقی بن محمد شموکت تهران ۱۳۲۷ سَنگی ۲۳۸ ص در برخی قسمت ها بتاریخ خراسان افغانستان ارتباط پیدا میکند . و اجزاء تاریخ افغانی در آن تذکر رفته است .
موضوع : برخی دوره های تاریخ افغانستان .

۷۵۲

تاریخ مختصر ایران

(دری)

سر پرستی سایکس انگلیسی ، ترجمه حسین سعادت نوری ، اصفهان ۱۲ حروفی ، ۱۳۷ ص بافهارس و تصاویر . در دوره ایلخانان و تیموریان مطالب سودمندی دارد .

موضوع : تاریخ عصر تیموریان هرات

۷۵۳

تاریخ مختصر ایران بعد از اسلام تا آخر زندیه

(دری)

تالیف پاول هرن ترجمه دکتر رضازاده شفق - ۱۴۱ ص بافهارس و اعلام خیلی موجز و مفید هر دوره را بیان میدارد در دوره غزنویان ، سلجوقیان آموزنده است . تهران از نشریات کمیسیون معارف ۱۳۴۳
موضوع : دوره غزنویان و سلجوقیان و غیره .

۷۵۴

تاریخ مختصر تحولات جامعه شناسی

(دری)

شناخت اجتماع از دکتر بوتول ترجمه اسحق و کیلی (معاصر) مجموعه چه میدانم ، ی تاریخ ، ۸۵ صفحه در تاریخ جامعه شناسی بدر خورد که چه خصایصی جوامع دارند و چه عواملی آنها را تشکیل بخشیده است .
موضوع : تاریخ جامعه شناسی .

۷۵۵

تاریخ المسلمین

(عربی)

فی شبه القارة الهند و حضارتهم فی الفتح العربی حتی قیام الدولة المغولیة .
لیف دوکتور احمد محمود الساداتی ۲۷۷ ص بافهارس و اعلام .
چاپ قاهره ۱۳۷۷ ق ه ۱۹۵۷ ع
موضوع : دوره سلطان محمود و برخی سلاطین افغانی را که در هند حکمرانی کرده اند بیان میدارد .

۷۵۶

تاریخ مفصل اسلام

(دری)

از حسین عماد زاده جداول طهران ۱۳۳۷ حروفی ۵۳۱ ص در ثقافت اسلام .

۱۷۴

۷۵۷

تاریخ مفصل ایران

(دری)

از عبدالله رازی همدانی طهرانی ۱۳۳۵ ش چاپ دوم ۶۸۶ ص
موضوع : شامل مطالب تاریخی که بدوره های تاریخ افغانستان ارتباط دارد.
چون دوره تیموریان - طاهریان ، سامانیان .

۷۵۸

تاریخ معجم (مصور)

(دری)

از محمد علی ۲۵۴ ص چاپ سنگی ۱۳۲۸ ق تهران از سلاطین عجم واسکندر
مطالب سو دمندی دارد دوره قبل از اسلام افغانستان را نیز دربر گرفته است .
موضوع : تاریخ قبل از اسلام

۷۵۹

تاریخ ملازاده

(دری)

در ذکر مزارات بخارا تألیف احمد بن محمود المدعو بعین الفقرا در نیمه اول
قرن نهم مقدمه و تصحیح و تحشیه و تراجم اعلام باهتتام احمد گلچین معانی تهران
۱۳۳۹-۱۶ × ۱۰۰ ص با فهرست و حواشی و تعلیقات در تاریخ و حالات بر خسی
مشاهیر خراسان مطالبی دارد .
موضوع : احوال مشاهیر خراسان .

۷۶۰

تاریخ نادرشاه افشار و مختصری از تاریخ سلاطین مغول که در هند سلطنت

کرده اند

(دری)

از ژامن فریزر ترجمه از ابولقاسم خان ناصر الملک قرا گوزلو. طهران ۱۳۲۱
چاپ سنگی چاپ دوم باهتتام علی محمد مجیر الدوله ۳۵۵ صفحه چاپ سوم
آرمانشاهان ۱۳۲۷ ش حر و فسی ۱۷۰ صفحه
لازمین تاریخ میتوان در تاریخ افغانستان در دوره افشاریه و تیموریان هند سود
برد .
موضوع : تیموریان هند و افشاریه .

۷۶۱

تاریخ نظامی جنگ عرب با عجم

(دری)

از جمیل قرانلو و طهران ۱۳۱۱ حروفی ۹۰ صفحه تشکیل اردو کشی و روش
جنگ آنروزی را بیان میدارد.
موضوع : تاریخ اردو

۷۶۲

تاریخ نظامی جنگ های ایران و یونان

(دری)

از جمیل قرانلو در ۴۹۹ قبل از میلاد طهران ۱۳۰۸ ش حروفی ۶۱ ص

۱۷۵

موضوع : تاریخ نظامی قبل از اسلام

۷۶۳

تاریخ نظامی ایران

(دری)

از جمیل قرانلو ۲ جلد طهران ۱۳۱۵ هجری قمری ۱۱۲۸ ص ۲۹ نقشه با فهارس موضوع : تاریخ اردو که برخی دوره‌های تاریخ افغانستان را نیز در زمینه دربر گرفته است.

۷۶۴

تاریخ نظم و نشر در ایران و در زبان فارسی از سعید نفیسی

(دری)

دو جلد ۱۱۷۲ ص تهران ۱۳۴۴ با فهارس و اعلام تا پایان قرن دهم هجری که جلد دوم تکلمه و اعلام آنست . در تاریخ زبان دری افغانستان نیک بکار آید.

موضوع : تاریخ ادبیات دری

۷۶۵

تاریخ نقاشی در ایران

(دری)

تالیف دکتر زکی محمد حسن المصری ترجمه ابو القاسم بن محمد زمان تفرشی چاپ حروفی در تهران سال ۱۳۳۸ ش ۱۰۹ صفحه شرح حال و آثار برخی هنرمندان و نقاشان افغانستان و خراسان تذکر یافته .
موضوع : تاریخ نقاشی و هنرمیناتور .

۷۶۶

تاریخ نگارستان

(دری)

مولانا احمد ۴۳۰ ص چاپ سنگی بمبئی سال ۱۲۷۴ مطالب گوناگون و پریشانی رادر وقایع تاریخی دوره های گوناگون بیان میدارد .
موضوع : قصص و افسانه های تاریخی مربوط افغانستان که بمهمه دوره ها تعلق میگیرد .

۷۶۷

تاریخ نو

(دری)

(وقایع از ۱۲۴۰ تا ۱۲۶۷) از جهانگیر میرزا بن عباس میرزا و لیعهد متوفی ۱۲۶۹ طهران ۱۳۲۷ باهتمام عباس اقبال آشتیانی ۳۴۷ ص
موضوع عصر سدو زائیا

۷۶۸

تاریخ نیشاپور

(دری)

از احمد بن محمد حسن بن احمد معروف به خلیفه نیشاپوری که آنرا حاکم ابو عبدالله محمد بن عبدالله ابن محمد جنی طهمانی نیشاپوری تلخیص نمود ه

۱۷۶

چاپ تهران ۱۳۲۹ موسسه چاپ ابن سینا بهمن کریمی چاپ کرده است
۱۶۱ × ۲۸ صفحه .
تاریخ خراسان ازان تجلی میکند .

۷۶۹

تاریخ ورزش باستانی ایران زور خانه

(دری)

از حسین بن علی محمد بیضاوی ادیب ، طهران ۱۳۳۷ ش حروفی ۴۶۳ صفحه
با فهارس و تصاویر .
موضوع : تاریخ ورزش در خراسان قدیم .

۷۷۰

تاریخ و جغرافیه

(دری)

از اسمدالله بن موسوی ماکوی به مشارکت دکتور محمد حسن گنجی ،
رضا خزائی ، علی اکبر جلایر ، مرتضی مدنی ، مصطفی ناطقی . ۱۸ جلد .
در تاریخ و جغرافیای اسلام و ممالک همجوار که با افغانستان ارتباط موضوع
پیدا میکند قابل استفاده است .
موضوع : جغرافیای تاریخی افغانستان

۷۷۱

تاریخ هند

(دری)

اثر پیریل ترجمه حسین عریض ۱۶۷ ص چاپ اصفهان در تاریخ نویسی
افغانستان مطالبی دارد .
موضوع : تاریخ هند عصر کورگانی .

۷۷۲

تاریخ هند

(دری)

تالیف ث ف . دولافوزبا ۲۱ کراور ، ترجمه از انگلیسی بقلم سید محمد تقی
فخر داعی گیلانی ۳۵۷ ص
در دوره کورگانی هند و استیلا عممود بر هند مطالب گوناگونی دارد .
موضوع : دوره گورگانی هند . دوره غزنویان .

۷۷۳

تاریخ هندوستان

(دری)

ترجمه سید حسین بن سید رضا . ترجمه از کتابیست که مولوی سید محمد
نصرت علی خان دهلوی ظاهرا بزبان اردو نوشته است . دیباچه کتاب را بنام
ناصرالدین شاه قاجار کرده مختصری است از تاریخ هندوستان شامل فواید
جغرافیایی و مطالب تاریخی در زمان استیلا انگلستان بر هندوستان در حاشیه
برخی توضیحات درباره اسامی جغرافیای هندوستان که میتواند در مسایل جغرافیایی
تاریخی دوره های اخیر افغانستان روشنی اندازد . ر ک - فهرست کتابخانه
مجلس شورای ملی تالیف سعید نفیسی شماره دفتر ۹۶۴۳

تاریخ هنر و هنرمندان در ایران

(دری)

از سر ویلیم اوزوسمپهر خراسانی «فروغی» تهران ۱۳۲۹-۶ + ۱۳۸ ص
مصور که شرح رجال هنرمندان خراسانی نیز در آن تذکر یافته.
موضوع : تاریخ هنر .

تاریخ یزد

(دری)

از مهندس احمد بن شیخ عبدالغفور رطاهری چاپ یزد ۱۳۱۷ش ۲۲۲ صفحه در
تاریخ خراسان نیز مطالبی دارد .
موضوع : بعضی اجزاء تا ریخ خراسان .

تاریخ یزد

(دری)

از جعفر بن محمد بن حسن جعفری طهرانی ۱۳۳۸ حروفی بنگاه ترجمه و نشر
کتاب بگوشش ایرج آفشار ۱۳ × ۲۵۴ ص .
برخی از اجزاء تاریخ خراسان در آن تجلی کند .

تأملاتواریخ

تا لیف در حدود ۱۰۰۶ هـ

(دری)

در احوال حضرت پیغمبر اسلام و خلفا وائمه رضوان الله علیهم، همین طور
حالات اموی ها و عباسیها و پادشاهان پیشدادی تا شاهان شیبانی، شماهان بلخ
و بخار و افغانستان را بطور ایجاز معرفی میکند نام مصنف کتاب واضح نیست و
سال تألیف واضح شده که آنرا بنام عبدالمو من خان پسر عبدالله خان اوز بک
ترتیب نموده است .
موضوع : بتاریخ افغانستان در دوره تیموریان و دوره های قبل تماس گرفته
است

تتمة البیان فی تاریخ افغان

(دری)

از سید جمال الدین افغان ترجمه خوگیانی کابل ۱۳۱۸
موضوع: شرح حال و افکار سید جمال الدین افغانی .

تجلیل از بوعلی سینا بلخی در پنجمین دوره اجلاس هیئت یونسکو در فلورا نس

(دری)

طهران ۱۳۲۹ ش انجمن آثا رملی ۸۰ ص
موضوع : حیات ابن سینا که زندگی تاملی او را نیز دارد.

تجارب الامم و تعاقب الهمم

(عربی)

حوادث تاریخی تا سال ۳۶۹ - از ابن مسکویه ابوعلی احمد بن محمد خازن رازی

چاپ لیدن مجموعه یاد بود گپج ۷ باهتمام نئون کاپیتان
 چاپ لیدن ۱۸۷۱ ، قسمتی از کتا ب لیدن ۱۹۰۹ چاپ عکس بامقدمه لئون
 کاپیتان .
 به مصر جلد ۶۵ در سال ۱۳۳۲ ق بسر بی چاپ شده است .
 ارتباط دارد بتاریخ اسلام .
 موضوع : تاریخ اسلام .

۷۸۱

تجلیل پنجمد و پنجا همین سال تولد نور الدین عبدالرحمن جامی
(دری)

۱۴۸ صفحه از طرف مدیریت طبع کتب وزارت اطلاعات بسال ۱۳۴۴ چاپ
 شده است .
 شامل حیات تاملی و صوری وتالیفات جامی .
 موضوع : حیات وآثار جامی .

۷۸۲

تحف اهل بخارا در تاریخ ایران
(دری)

از سراج الدین بن عبدالرؤف ، چاپ بخارا ۱۳۳۰ ق ۲۴۴ ص
 موضوع - تاریخ فکر و کلتور خراسان قدیم .

۷۸۳

تحفة الامان فی سیرة النعمان
(دری)

ترجمه سوانح عمری امام اعظم کوفی مصنفه علامه شبلی ترجمه برهان الدین
 کشکی در سال ۱۳۰۳ در مطبعه حروفی ماشین خانه کابل در دوجزء ۲۹۵ ص در
 شرح حال مفصل امام اعظم کوفی (رح)
 که علامه شبلی از کتب عربی مثل شقایق النعمان زمخشری و مناقب النعمان
 وغیره استفاده کرده است .
 موضوع : شرح رجال .

۷۸۴

تحفة الفضلا فی تراجم اکهالاء
(دری)

از رحمن علی صاحب محمد عبدالشکور ابن حکیم علی .
 لکنهو ۱۳۳۲ سنکی چاپ دوم ۳۸۲ (در تراجم مشاهیر هند) و بر خسی
 مشاهیر افغانی که بهند رفته اند . کتاب سودمند است .
 موضوع : تاریخ رجال .

۷۸۵

تحقیق در حقیقت علم
(دری)

از عبدالمحسن مشکوة الدینی ، ۴۸۵ ص تهران از انتشارات دانشگاه ، ۱۳۴۴ در
 تاریخ فکر بکار آید . ر ک : جلد نهم رهنمای کتاب .
 موضوع : تاریخ فکر که چگونه علماء در پیرامون حقیقت علم اظهار نظر
 کردند .

تحقیق ماللهیه (قسمت فلسفه)

(دری)

از ابو الريحان بیرونی، ترجمه اکبر دانا سررشت طهران ۱۳۳۴ ش، ۶۸ صفحه
موضوع: تاریخ فکر در دوره غزنویان.

تحول شعر فارسی

(دری)

تالیف و نگارش زین العابدین مؤتمن ۴۱۴ ص طهران ۱۳۳۹ با فهرست و شرح لغات، شکل اشعار ادوار مختلف تاریخ را با مشخصات و تکامل قصیده و غزل بیان میدارد که بتاریخ ادبیات دری بکار آید.
موضوع: تاریخ ادبیات دری و دگرگونی شعر.

تذکره انجهن ناصری (تراجم شعرا)

(دری)

چاپ طهران ۱۳۱۰ ق، سنگی صفحات آن شماره ندارد ازین کتاب میتوان درباره شعرای خراسان و افغانستان مطالبی بدست آورد.
موضوع: علم رجال که بتاریخ ادبیات دری بکار آید.

تذکره الاولیا یا مزارات کرمان

(دری)

از سید محرابی کرمانی مشهور به خطیب، طهران ۱۳۳۰ حروفی ۲۱۶ ص شرح حال برخی رجائیکه بخراسان نیز منسوب میباشد.
در بحث رجال شناسی و نحوه فکر صوفیه مطالب گوناگون دارد.
موضوع: علم رجال و تاریخ فکر.

« تذکره بینظیر »

تالیف سید عبدالوهاب افتخار، به ترتیب و تصحیح سید منظور علی ایم، دی اشاعت یافت سنیت هاوس اله آباد ۴۹۰ م ۱۳ + ۱۵۷ ص
شرح حال برخی از شعرای افغانستان
موضوع: تاریخ ادبیات دری.

تذکره الخطاطین

(دری)

از میرزا سنگلاخ متوفی ۱۲۹۴، شامل (۲) بروج و زواهر ۳-ذیل مجمع الاوصاف ۴ درج جواهر ۵ - مجمع الاوصاف.
استانبول ۱۲۷۶ سنگی باهتمام نجف علی دانش ۱۷۶ + ۱۴۵ + ۱۳۱ ص ۲ جلد تبریز ۱۲۹۵ بی شماره در ضمن سفرنامه و احوالات تلمیذ و آداب المشفق و عمراط السطور و مداد الخطوط. عباراتش مغلق و اما مطالبش آموزنده است.
موضوع: شرح حال برخی خطاطان خراسان و افغانستان و فنون هنر خطاطی.

تذکره حسینی (تراجم شعرا)

(دری)

از میر حسین بن ابوطالب حسینی سنهیلی ، تاریخ فراغت از تالیف
۱۱۶۳ ق لکهنو ۱۲۹۲ ق سنگی ۳۷۵ ص .
شرح حال برخی شعرای خراسان و افغانستان .
موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۷۹۳

تذکره خواجه با قسی بالله

(دری)

از لسان الملك هدایت الله باهتتام دکتر محمد باقر لاهو ۱۹۶۵ م ۷ - ۱۰۲ ص .
موضوع : شرح حال برخی از خطاطین افغانستان بخصوص دوره تیموریان .

۷۹۴

تذکره خواجه باقی بالله

(دری)

از خواجه باقی بالله نقشبندی دهلوی ۱۱۱۲ ق .
حیدر آباد دکن ۱۹۱۰ م سنگی ۴۳۲ ص ضمن مجموعه گرانمایه .
موضوع : تاریخ فکر و تذکره صوفیه نقشبندیه افغانی .

۷۹۵

تذکره خوشنویسان

(دری)

مجموعه هنر خط از میر خانسی رسم الخط خطوط مختلفه نسخ و ثلث و
نستعلیق و شکسته ، ۱۵۰ ص - تهران ۱۳۴۵ .
نمونه خط برخی از خطاطان خراسان و افغانستان را در بر دارد .
رك : جلد نهم رهنمای کتاب .
موضوع : تاریخ خطاطی و شناخت خطوط .

۷۹۶

تذکره دلکشاه

(دری)

علی اکبر شیرازی مورخ ۱۲۵۴ هوزه بریتانیا شماره (۱۶۷۵) .
شرح حال برخی از شعرای خراسان افغانستان .
موضوع : تاریخ ادبیات .

۷۹۷

تذکره روز روشن

(دری)

تالیف مولوی محمد مظفر حسین صبا ، به تصحیح و تحشیه محمد حسین
رکنزاده آدمیت طبع تهران ۱۳۴۳ - ۹۷۲ ص از شعرای نامبرده شده که بعضاً
افغانی هستند .
موضوع : تاریخ ادبیات دری

۷۹۸

تذکره روضة السلاطین

(دری)

از فخری هروی به تصحیح دکتر عبدالرسول خیام پور ، یح + ۱۷۹ ص .
تبریز ۱۳۴۵ موسسه تاریخ و فرهنگ ایران .
شرح حال فخری و شرح حال برخی سلاطین خراسان و افغانستان که شعر
میسروده اند .
موضوع : علم رجال و شناسائی بادب دری .

۱۸۱

تذکره السلاطین

(دزی)

از شیخ عبدالغفور بن آقامحمد بن حاجی طاهر بن حاجی مهدی یزدی، کتابی است در تاریخ عمومی از آغاز آفرینش تا حوادث سال ۱۳۱۴ که مقدمه در جغرافیای جهان دارد.

موضوع: برخی از گوشه های تاریخ دوره محمدزائیمها، شماره دفتر ۹۶۴۳ رک: فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی.

۸۰۰

تذکره شاه طهماسب

(دزی)

از شاه طهماسب اول بن شاه اسمعیل اول.

(۹۲۰ - ۹۸۴) در وقایع سی ساله سلطنت تا نسلیم بایزید عثمانی، لپسین

۱۳۰۸ ق برلن ۱۳۴۳ ق ناشر عبدالشکور ۷۹ ص - چاپ اروپا باهتمام پاول هرن

۱۸۹۰ م کلکته ۱۹۱۲ حروفی ۸۱ ص طهران سنگی ضمن جلد دوم مطلع انشمس

از ص ۱۶۵ تا ص ۲۱۲.

در برخی اجزاء مقارن دوره هوتکیان نیز مطالبی دارد.

موضوع: دوره تاریخ مقارن هوتکیان.

۸۰۱

تذکره الشعراء خطایی قمی

(دزی)

مورخ کتابخانه نخجوانی رک: فهرست نسخه های خطی دفتر چارم.

موضوع: احوال برخی شعراء خراسان.

۸۰۲

تذکره الشعراء از محمد عبدالغنی فرخ آبادی (۱۹۱۶)

(دزی)

علیگر سال ۱۹۳۶ چ سنگی ۱۴۶ ص.

موضوع: شرح حال برخی شعراء افغانی دری زبان که در هند رفته اند.

۸۰۳

تذکره القبور (رجال اصفهان)

(دزی)

از ملا عبدالکریم بن مهدی گزی برخواری اصفهانی ۱۳۳۹ ق اصفهان

۱۳۲۴ ق سنگی ۱۵۲ ص چاپ دوم اصفهان ۱۳۶۹ سنگی ۲۶۰ ص شامل برخی رجال

خراسانی که در آنجا مدفونند و شامل دریافت هنر اسلامی.

موضوع: تاریخ رجال و هنر اسلامی.

۸۰۴

تذکره نوابغ الشبیب

(عربی)

از احمد قاسم جودت مصر ۱۹۳۸ م حروفی ۱۵۲ صفحه.

مربوط برخی از رجال اسلام که بتاریخ نویسی بخش اسلام بکار آید.

موضوع: رجال شناسی.

تذکره میرزا ارشد برنابادی

(دری)

خطی مربوط آنجمن تاریخ افغانستان شرح حال میرزا یان برناباد هرات . که در تاریخ ادبیات هرات بکار آید . یک جلد دگر آن در کتابخانه نسخه خطی لینن گراد موجود است .

موضوع : تاریخ ادبیات و شرح حال خانواده که در فو شنج هرات چراغ ادب را یکی به دست دیگری سپرده است .

تذکره میخانه

(دری)

تالیف ملا عبدالنبی فخر الزمانی قزوینی در ۱۲۸ هجری با تصحیح و تنقیح و تکمیل سراجم به منعم احمد لیسین چون چهار ص + ۱۰۱۱ ص با قلمزین ز عزم متن انتقادی شرح حال یکتعداد شعرائیکه معنی نامه نوشته اند که بشعراى افغانستان نیز تماس دارد . تهران ۱۳۴۰ .

موضوع : تاریخ ادبیات دری .

تذکره نگارستان دارا

(دری)

تالیف عبدالرزاق دنبلی متخلص به مفتون متوفی در سال ۱۲۴۳ هجری قمری جلد اول بخش منشور بکوشش دکتر غ خیا میوز تبریز سال ۱۳۴۳ با ۳۱۳ ص در شرح حال برخی شعراء خراسان و افغانستان .

موضوع : تاریخ ادبیات دری .

تذکره نصرآبادی

(دری)

از میرزا محمد طاهر نصرآبادی اصفهانی تولد ۱۰۲۷ تاریخ تالیف ۱۰۸۳ ، طهران ۱۱۱۷ ش به تصحیح وحید دستگردی ۵۷۵ ص .

شرح حال شعراى دوزة صفویان .

موضوع : تاریخ ادبیات و شناسائی رجال خراسان و افغانستان .

تذکره نویسی در هند و پاکستان

(دری)

نگارش دکتر سید علیرضا نقوی متضمن شرح تذکره های شعراى که در هند و پاکستان بتالیف درآمد است و نام تذکره های فارسی در خارج از هند و پاکستان و تذکره های صوفیه و علماء و امراء و غیره کتب تاریخ که در آنها ذکر شعرا رفته ۸۷۹ ص ، با قاموس و اعلام چاپ تهران ۱۳۴۳ از تذکره ها و محتویات تراجم شعراى نامبرده در تاریخ ادبیات دری افغانستان سود توان برد .

موضوع : تاریخ ادبیات دری و شناسائی به انبوه تذکره ها .

تذکره همایون و اکبر

(دری)

از بایزید بیات که یکی از مورخین هندوستانست و برادرش شاه بردی از

عمال دربار بوده ووی در خدمت مرزاکامران برادر همایون میزیسته در ۹۵۲-
۹۵۳ در کابل و قندهار بوده است این تذکره وقایع قرن دهم هجری تیموریه هند
رابیان میدارد بسال ۱۳۶۰ ق باهتمام محمد هدایت حسین در ۴۴۹ صفحه در
کلکته چاپ شده است .
موضوع : تاریخ مغولیه هند .

۸۱۱

تذکره هفت آسمان

(دری)

از مولوی احمد علی احمد در تحقیق مثنوی گویان به تقلید نظامی در (ایران و
هند) کلکته ۱۸۷۳ م حروفی ۱۷۴ ص .
مربوط بتاریخ ادبیات کشور ماست که در عین حال شرح حال مثنوی گویان را
نیز تذکر داده است .
موضوع : تاریخ ادبیات .

۸۱۲

تذکره الهند

(دری)

از حکیم رضا علیخان بن محمود علی خان حیدر آبادی تاریخ تالیف ۱۲۳۷ ق
۲ جلد حیدر آباد دکن ۱۳۵۸ سنگی چاپ دوم ۵۲۰ + ۷۵ + ۵۴۸ .
موضوع : شرح حال برخی رجال افغانی که در هند سفر کرده اند و آثاری
گذاشته اند که بتاریخ ادبیات بکار آید .

۸۱۳

تراجم الحفاظ

(عربی)

تالیف میرزا محمد بدخشی در دو جلد
مؤلف حفاظ انساب سمعانی را استخراج کرده و بترتیب حروف مرتب
ساخته است . نسخه موجود بسیار خوش خط و به شماره ۲۵۲ - ۲۵۳ در کتابخانه
ملی کلکته ثبت است . درباره رجال خراسانی معلومات فراوان دارد .
موضوع : رجال خراسان و افغانستان .

۸۱۴

ترجمه آثار الباقیه ابوریحان بیرونی

(دری)

باضافه حواشی و مقداری از ساقطات کتاب بقلم اکبر دانا سرشت .
کتاب + ۴۲۳ + ۸ ص چاپ طهران در تاریخ اسکندر و علم نجوم مطالبی پرارزی
دارد، که بتاریخ فکر بکار آید.
موضوع : تاریخ فکر دوره غزنویان .

۸۱۵

ترجمه اشکال العالم

(دری)

تالیف جیهانی ، ترجمه علی بن عبدالسلام کاتب ، مربوط ، کتابخانه
نسخ خطی وزارت اطلاعات و کلتور افغانستان نسخه خطی مربوط جغرافیای
تاریخی نام و برخی شهر های خراسان و افغانستان .
موضوع : جغرافیای تاریخی .

۸۱۶

ترجمه

الفرق بين الفرق در تاريخ مذاهب اسلام

(دری)

تألیف ابو منصور عبدالقاهر بغدادی متوفی در ۴۲۹ با مقدمه و حواشی و تعلیقات
ترجمه النکت الاعتقادیه شیخ مفید متوفی ۴۱۳ ، بخامه و اهتمام دکتر محمد جواد
مشکور ، ۴۷۹ ص با فهرس و اعلام در تاریخ ادیان و مذاهب کتاب خو بیست که در
تاریخ فکر بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر .

۸۱۷

ترجمه تاريخ طبري (قسمت مربوط بايران)

(دری)

از ابو علی محمد بلعمی با مقدمه و حواشی با اهتمام دکتر محمد جواد مشکور
۳۷۴ + ۵۷ در سال ۱۳۳۷ در تهران چاپ شده است .
در تاریخ اسلام بدرد خورد .
موضوع : تاریخ اسلام .

۸۱۸

ترجمه كتاب الفتوح

(دری)

از اعثم کوفی ترجمه احمد بن محمد مستوفی هروی ، چاپ آفست از روی چاپ
مبئی ۳۷۹ ص در سال ۱۳۳۸ .
حوادث تاریخ اسلام مطالب پرسودی دارد .
موضوع : تاریخ اسلام .

۸۱۹

ترجمه كتاب المنقذهن الضلال

(دری)

از امام محمد غزالی مترجم زین الدین کیا نی نژاد ، ۱۰۴ ص در سال ۱۳۳۸ چاپ
تهران .
امام غزالی سیر فکر را در پیرامون مطالعات خود آشکارا سازد که چطور نضج
و پخته گی میگیرد .
موضوع : تاریخ فکر .

۸۲۰

ترکستان

(دری)

از مختار بیک ترجمه سید رضا علی زاده از ترکی ، لاهور ۱۳۴۵ ق با اهتمام
شیر محمد افغان ۳۷۳ ص .
راجع بتاریخ و جغرافیای صفحات شمال افغانستان مطالب سود مند دارد .
موضوع : جغرافیای صفحات شمال افغانستان .

۸۲۱

تزوکات تیموری

(دری و انگلیسی)

تحریر ابوطالب حسین تربتی با ترجمہ انگلیسی میجر دیوی بامقدمہ مجتبیٰ
بینوی چاپ آفست ، تهران ۸ × ۴۰۸ - ۱ ×
موضوع : تاریخ تیموریان .

۸۲۲

تشکیلات نظامی غزنویان

(دری)

مؤلف داکتر بو سورت مترجم سرور همایون ۴۶ صفحه از طرف انجمن تاریخ
چاپ گردید از نامش توان محتویات آنرا دریافت .
موضوع : تشکیلات نظامی غزنویان .

۸۲۳

تصوف و روش سخت کوشی اقبال لاهوری

(دری)

از محمد تقی مقتدری مستشار فسرهنگی ایران در کابل .
کابل ۱۳۲۲ - ۹۱ ص .
در تاریخ فکر بکار آید

۸۲۴

التصوف الاسلامی

(عربی)

از دکتور زکی مبارک مصری در دو جلد طبع قاهره .
در احوال و افکار برخی از صوفیان خراسان و تاریخ تصوف و افکار درین
سرزمین پیچیده است .
موضوع : تاریخ فکر .

۸۲۵

التصوف عند ابن سینا دراسة النصوص من الاشارات

(عربی)

از دکتور عبدالحکیم چاپ قاهره تاریخ طبع ندارد .
موضوع : تاریخ فکر .

۸۲۶

التصوف الاسلامی فی الادب والاخلاق

(عربی)

جزء اول و دوم ۳۹۸ + ۴۱۳ ص بقلم دکتور زکی مبارک چ ۱۳۵۳ هـ .
موضوع : تاریخ فکر .

۸۲۷

التصویر فی الاسلام عند الفرس

(عربی)

از دکتور زکی محمد حسن مصری ، این اثر بنام تاریخ نقاشی بفارسی ترجمه
شده است . چاپ قاهره ۱۳۵۴ ق ۸۶ ص مضمون .
موضوع : تاریخ نقاشی اسلام و شرح حال و هنر نقاشان خراسان .

۱۸۶

۸۲۸

التعريف بالهؤرخين فسى عهدالمغول والترکمان

(عربی)

از عباس الغرادى المحامى - بغداد ۱۳۷۶ ق ۲۹۹ ص در دوره مغول مطالب
پرازشى دارد .
موضوع : تاريخ ايلخانان .

۸۲۹

تعليمات زردشت

(درى)

از رشيد شهمردان ، بمبئى ۱۳۱۱ ش سنگى ۱۶۸-۲۸ ص .
در تاريخ اديان بكار آيد .
موضوع : تاريخ فكر .

۸۳۰

تعليقات حديثة الحقيقة

(درى)

از محمد تقى مدرس رضوى مشتمل بر آيات و احاديث مأخذ قصص و تمثيلات
و كلمات مشايخ بانضمام تفسير و توضيح آيات مشكل ۱۵ - ۸۹۷ ص تهران
۱۳۴۵ .
در تاريخ فكر و ادب بكار آيد و ادب و تصوف دوره غزنويان افغانستان را آئينه
دارى كند .
موضوع : تاريخ فكر و ادب .

۸۳۱

تفسير مواهب عليه

(درى)

از ملاحسين كاشفى هروى كه شرح حال و زندگى اورا جلال نائينى در مقدمه
آن مفصل نگاشته است ج اول ۱۳۱۸ ش تهران .
موضوع : شرح حال مفصل ملاحسين واعظ .

۸۳۲

تصاوير المناصب

(درى)

مجموعه مكاتبات و مناشير دوره سلجوقيان چاپ دانشكده الهيات انقره در
سال ۱۹۵۸ - در تاريخ سلاجقه روشنى اندازد .
موضوع : تاريخ دوره سلاجقه .

۸۳۳

تقويم البلدان

(عربى)

از ابوالفدا عمادالدين اسمعيل بن افضل نورالدين على ايوبى ۶۷۲ - ۷۳۲ ق
چاپ پاریس ۱۶۵۰ م و ۱۸۴۰ م و ۱۸۸۳ پاریس ۱۸۴۸ م ترجمه فرانسوى آن بتوسط
سدن ۱۸۴۶ .
موضوع : جغرافى تاريخى برخى مناطق افغانستان .

از عبدالغفور لاری شاگرد جامی، شرح حال مولینا عبدالرحمن جامی بقلم عبدالغفور لاری شاگرد اخلاص کیش اوبه تصحیح و تحشیه پیشیر هروی ۹۸ ص در سال ۱۲۴۲ - از طرف انجمن جامی بطبع رسید. شرح حال جامی و رجالی که در متن یاد شده نیز در تعلیق شرح کرده شده است.

موضوع: شرح حال و سیرت جامی و معاصرین او

۸۳۵

تکمله اکمال الاکمال فی الانساب والاسماع واللقاب

(عربی)

از جمال الدین محمد بن علی صابونی متوفی ۶۸۰ هـ به تحقیق دکتور مصطفی جواد در ۴۷۴ صفحه طبع مجمع علمی عراق در بغداد ۱۹۶۰ م در تحقیق القاب و انساب برخی از رجال علمی و مشاهیر خراسان آتاب سودمند است.

موضوع: القاب و انساب رجال علمی خراسان.

۸۳۶

تمدن اسلام و عرب

(دری)

گوستا و لوبون ترجمه از فخرداعی گیلانی طهران ۱۳۱۲ حروفی ۸۰۰ صفحه بافارس و تصاویر، چاپ دوم طهران ۱۳۱۶ حروفی ۸۴۹ ص، چاپ سوم ۱۳۱۸ حروفی ۸۴۹ ص - ۳۶۳ گراور، چاپ چارم طهران سال ۱۳۳۵-۱۳۳۶ ص. این کتاب نشان میدهد که چطور اسلام مدنیست باشکوهی را طرح کرده.

موضوع: تاریخ اجتماعی و سیاسی و تمدن اسلام.

۸۳۷

تمدن ایرانیان خاوری

(دری)

از تا لیفات داکتر ویلهلم جیگر آلمانی ۲۷۲ ص مشتمل بر تواریخ مدنیّت و اوضاع زندگی ایرانیان قدیم، تاریخ طبع ندارد و در هندوستان چاپ شده است.

در تاریخ فکر نژاد آریائی بکار آید.

موضوع: تاریخ فکر آریانیان قدیم.

۸۳۸

تمدن ایرانی

(دری)

تالیف چندتن از شرق شناسان ترجمه دکتر عیسی بهنام ۱۲ × ۵۰۸ در سال ۱۳۳۱ چاپ تهران.

در تاریخ افغانستان تادوره اسلامی و بعد از اسلام مطالب سودمند دارد.

موضوع: تاریخ مدنیّت اسلام و افغانستان.

۸۳۹

تمدن ساسانی

(دری)

ملی سامی ۴۰۸ ص مصور چاپ شیراز ۱۳۴۲، رک: مجله رهنمای کتاب

تاریخ قبل از اسلام که در برخی اجزاء آن از آن میتوان بتاریخ افغانستان قدیم استنباط نمود .
موضوع : دوره قبل از اسلام .

۸۴۰

التنبیه والا شراف

(عربی)

از علامه ابی الحسن علی بن الحسین المسعودی متوفی ۳۴۵-۴۲۳ ص ۳ در تاریخ ملوک فارس و خلفای اموی و عباسی و خروج ابومسلم خراسانی مط لب خوبی دارد

۱۳۵۷ ق در قاهره چاپ شده است .

موضوع : تاریخ دوره اسلام افغانستان .

۸۴۱

تواریخ خورشید جهان

(دری)

از شیر محمد خان صاحب کنده پو ری لاهور ۱۳۱۱ ق ۱۸۹۴ م ۳۲۱ ص .
دو تاریخ افغانه و قبایل آنها مطالب زیادی دارد و هر قوم را مضمّن نموده و ریشه شانرا نشان داده است .

موضوع : قبایل افغانی .

۸۴۲

تیمورشاه درانی

(دری)

از عزیزالدین و کیلی فوفلزائی ۲۵۷ ص در سال ۱۳۳۳ - از طرف انجمن تاریخ چاپ شده است در شرح احوال اعلی حضرت تیمورشاه و عمال و رجال علمی آن روزگار و برخی فرامین روشنی اندازد .

موضوع : تاریخ عصر سدوزائیان .

۸۴۳

تیمور و دستة او

(دری)

ترجمه امین اسدی چاپ مسکو ۱۹۴۵ حروفی ۱۷۵ صفحه ، آغاز عصر تیموریان افغانستان .

موضوع : دوره آغاز تشکل تیموریان .

۸۴۴

جامع العلو مشهور به ستینی

(دری)

از فخر رازی متوفی ۶۰۶ درهرات ، چاپ بمبئی ، این اثر فخر رازی بنام محمد خوارزمشاه مصدر کرده است و اخیرآ در ایران نیز حروفی چاپ شده است .
شصت علم را بصورت مختصر بیان داشته است .

نسخه قلمی در کتابخانه مجلس شورای ملی ایران .

چاپ تاشکند را نیز دیده ام .

موضوع : تاریخ فکر .

جامع العلوم الملقب بدستور العلماء

(عربی)

فی اصطلاحات العلوم والفنون از فاضل عبدالنبی بن عبدالرسول
در چار جلد ۴۲۶ + ۳۹۳ + ۴۹۲ -
+ ۲۲۰ چاپ حیدرآباد دکن ۱۳۳۱ ق.
شما مل اصطلاحات علوم که در تاریخ فکر بکار آید و کتابیست خیلی پر ارزش
موضوع : تاریخ علوم و عرفان و کتب شناسی .

جامع مفیدی

(دری)

از محمد مستوفی بافقی بکوشش ایرج افشار بیست و یک + ۹۴۲ بافشار سن
اعلام در احوال رجال یزد که برخی از رجال خراسان و افغانستان نیز تما سن گرفته
شده است .
موضوع : تاریخ رجال .

جامی

(دری)

متضمن تحقیقات در تاریخ احوال و آثار منظوم و منثور خاتم الشعرا نورالدین
عبدالرحمن جامی ۸۱۷-۸۹۸ ه .
تالیف علی اصغر حکمت ۴۱۳ ص .
شرح حال و عصر جامی . و رجالیکه بجامی ارتباط داشته و معاصر بوده اند .
موضوع : تاریخ تیموریان هرات و ادب و تصوف آن دوره .

جامی و ابن عربی

(دری)

از محمد اسمعیل مبلغ ۱۲۸ ص سال ۱۳۴۳ از طرف انجمن جامی بطبع رسید .
این اثر در تاریخ فکرنیک بکار آید و مصادر فکر جامی را نشان میدهد که چگونه
جامی فکر عرفانی را از ابن عربی دریافته است .
موضوع : تاریخ فکر .

جشن نامه ابن سینا

(دری)

جلد اول و دوم ۲۳۰ + ۵۱۸ ص .
جلد اول سرگذشت و تالیفات اشعار و آراء ابن سینا ، تالیف دکتر ذبیح الله صفا
تهران ۱۳۳۱ جلد دوم شامل خطابه های اعضا آنکوه ابن سینا درباره زندگانی
عقاید و آراء و آثار ابن سینا انجمن آثار ملی تهران ۱۳۳۴
شرح حال ابن سینا و دوره سامانیان .
موضوع : تاریخ فکر .

۸۵۰

جغرافیای ایران و کشورهای همجوار

(دری)

از سر گرد احتسایان .

چاپ تهران خروفی ۲۲۳ صفحه که بجز جغرافیای خراسان و برخی شهر های افغانستان تماس گرفته شده .
موضوع : جغرافیای افغانستان و خراسان .

۸۵۱

جغرافیای تاریخی ایران

(دری)

بار توند روسی از حمرة سردار تهران ۱۳۰۸ ش ۲۹۶ که در جغرافیای شهر های افغانستان مطالب زیادی دارد. در تمام حصص خراسان مطالب سودمند ی را درین مجموعه آورده است.
موضوع : جغرافیای تاریخی افغانستان و خراسان .

۸۵۲

جغرافیای نظامی افغانستان و بلوچستان و هند

(دری)

چاپ تهران ۱۳۱۲ خروفی .

در تاریخ اردو بکار آید.

موضوع : جغرافیای نظامی

۸۵۳

جغرافیای نظامی افغانستان

از حبیب الله تاج بخش طهران ۱۳۳۴ چاپ سوم ۵۲ ص
موضوع - جغرافیای نظامی افغانستان .

۸۵۴

جمال الدین الافغانی

(عربی)

تاریخه و رساله و مبادله تالیف محمود ابوریه طبع قاهره - ۱۹۶۶ م در ۲۶۸ ص
مشمول بر شرح احوال و افکار و فعالیت های سیاسی و اصلاحی سید جمال الدین و دعوت او و اثر او در شرق و عرب .
موضوع : فعالیت های رجال سیاسی افغانستان .

۸۵۵

جنت النعیم والعیس السلیم فی احوال سیدنا عبدالعظیم (روح وریحان)

(دری)

از حاج ملا محمد باقر بن اسمعیل بن عبدالعظیم واعظ کجوری .
در احوال امامزادگان و بعضی از علماء طهران ۹۵-۱۲۹۸ ق سنگی ۵۴۸ صفحه
احوال این امام زادگان و امامزادگانی که با افغانستان مدفوتند ربط و پیوند دارد .
موضوع : تاریخ رجال .

جنگ انگلیس و ایران در ۱۲۷۳ بر سر مسئله هرات

(دری)

از کاپیتان هنت انگلیس، ترجمه سعادت نوری ۱۳۲۷ش حروفی با حواشی و ضافات بقلم عباس اقبال آشتیانی، ۱۲۴ص.
موضوع: مسائل هرات دور زهد و زائیمها.

جنگ ایران و افغانه (مجاربه‌ها در شاه در سال ۱۱۴۱)

(دری)

از جمیل قرانلو، طهران ۱۳۱۲ حروفی ۷۹ ص

جنگاوری افغانها را نشان میدهد.

موضوع: آغاز تاریخ دوره سد وزائیان.

جنگهای صلیبسی

(دری)

رحیم زاده صفوی فرمند ۳ جلد طهران ۱۳۳۵ش چاپ دوم

۱۸۰ + ۱۱۸ + ۱۹۶ ص

در تاریخ دوره اسلامی بکار آید.

موضوع: تاریخ اسلام.

الجواهر المضية

(عربی)

در طبقات حنفی تألیف شیخ امام المحدث محی‌الدین ابی محمد عبدالقا در ابن ابی الوفاء محمد بن محمد بن نصر الله بن سالم بن ابی الوفاء القریشی المحنفی مصری متوفی ۷۷۵ و جلد جز ثانی ۵۶۳ ص چاپ حیدر آباد دکن در سال ۱۳۳۲ ه.
موضوع: شامل شرح حال بر خسی رجالی که به افغانستان تعلق دارند

جهانگیرنامه

(دری)

مؤلف خواجه ابوالحسین صاحب

تاریخ حکمرانی نور الدین جهانگیر و نور جهان زوجه او لکهنو ۱۳۱۶ ق ۱۸۹۸ هم در هند چاپ شده است.

موضوع: تاریخ گورگانیه هند.

جهانگیرنامه (متنوی)

(دری)

از ابوالقاسم هراتی، بمبئی ۱۸۹۲ م چاپ سنگی ۴۰۲ صفحه و بار دیگر سال

۱۸۶۷ هم در هند چاپ شده است.

موضوع: حیات جهانگیر و سلاطین تیموریه هند.

۸۶۲

جهانکشی‌نا دری

(دری)

تألیف میرزا مهدی خان استرا بادی به تصحیح سید عبدالله انوار ، ناشرانجمن آثار ملی چاپ بهمن تهران مهر ما ۱۳۴۱
 این کتاب سلحشوری و مقاومت افغانها در مقابل نادرشاه در برخی فصول آن نشان میدهد .
 موضوع : دوره مقارن عصر سلوژانیان .

۸۶۳

چنگیزخان

(دری)

ازویان نویسنده روسی ، ترجمه شاهین سر کیشان ، طهران کانون معرفت ۱۷۱ ص .
 در تاریخ مغل مطالب سود مندی دارد .
 موضوع : تاریخ دوره مغل و ظهورچنگیز .

۸۶۴

حاشیه تذکره القبا و رجال اصفهان

(دری)

ازملا عبدالکریم جزری ، حاشیه از محمد حسین مشهور به آقاجفی ، اصفهان ۱۳۲۸ چاپ دوم ۲۶۰ ص .
 موضوع : حال برخی رجالی که از اسان بوده‌اند و درانجا مدفونند .

۸۶۵

حالات پیرهرات

(دری)

ازعلی اصغر بشیر ۵۱ صفحه بسال ۱۳۳۰ در مطبعه هرات چاپ شده است .
 در شرح حال خواجه عبدالله انصاری هروی مطالب سودمندی دارد .

۸۶۶

حجة الحق ابوعلی سینا

(دری)

از دکتر سید صادق گوهرین ، اصفهان ۱۳۳۱ ش ۴۵۲ ص .
 موضوع : تاریخ فکر ، نویسنده این کتاب ، در محیط اجتماعی و سیاسی ابن سینا نیز تماس گرفته .
 موضوع : تاریخ دوره سامانیان و تاریخ فکر

۸۶۷

حدود العالم من المشرق الى المغرب

(دری)

بامقدمه بار تولد و حواشی و تعلیقات مینو رسکی ، ترجمه میر حسین شاه ۵۹۶ ص
 بسال ۱۳۴۲ از نشرات پوهنخی ادبیات .

در جغرافیای تاریخی برخی شهرهای افغانستان مطالبی دارد .
موضوع : جغرافیای تاریخی افغانستان و دیگر جاها .

۸۶۸

حد یقه السلاطین

(دری)

از میرزا نظام الدین احمد بن عبدالمهدی شیری زای به تصحیح سید علی
اصغر بلگرامی حیدرآباد دکن ۱۸، ۱۹۶۱ ص ۱۸۰
در تاریخ سلسله قطبشاهی است که در قدیمتی از هند وستان پادشاهی میکردند و
باغانستان نیز بی تماس نیست .

۸۶۹

حسن صباح

(دری)

از جلال نعمت اللهی - طهران ۱۳۳۲ ش حروفی ۱۲۹ ص
موضوع : بمذهب اسماعیلی مطالبی دارد که بتاریخ فکر بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر

۸۷۰

حصار نای شرح حال مسعود سعد

(دری)

از احمد بن غلام رضا سجیلی خوانساری
طهران بی تاریخ ، حروفی ۱۰۸ ص
که در تاریخ ادبی غزنی نوین مطالبی دارد .
موضوع : تاریخ ادبیات دری دور غزنیان .

۸۷۱

حضارة الاسلام فی دار السلام

(عربی)

تألیف جمیل نخله المدو ۳۷۲ ص چاپ مصر ۱۳۲۳ ق در پیرامون مدینت
و کلتور اسلام و شرح حال برامکه مطالبی گوناگونی دارد که در تاریخ فرهنگی
اسلامی بکار آید .
موضوع : تاریخ مدینت اسلام و برامکه بلخی

۸۷۲

حقیقت فردوسی و شاهنامه

(دری)

مصنفة حاجی فتح الله مفتون یزدی ۲۳۸ ص طبع حیدرآباد دکن تاریخ طبع ندارد .
در حال و احوال و حیات ادبی فردوسی .
موضوع : ادب دوره غزنیان

۸۷۳

حکمت ادیان

(دری)

از جوزف کسر، ترجمه و تألیف محمدحاجزی، چاپ تهران ۲۳۵ ص در ده فصل

تنظیم شده هر فصل یکی از ادیان مشهور دنیا است .
موضوع : تاریخ فکر

۸۷۴

حماسه سرائی در ایران

(دری)

از قدیمترین عهد تاریخی تا قرن چهاردهم هجری ۶۷۷ ص قالیف دکتر ذبیح الله صفا،
تهران ۱۳۳۳ تحقیق در کیفیت تکوین و تدوین روایات ملی و نظم آنها بلهجات
اوستایی و پهلوی و دری حماسه های ملی و تاریخی و دینی حوضه های خراسان بنیاد
داستانهای ملی.

در تاریخ ادبیات و بخصوص ص نوعیت شعر حماسه کتاب سودمند است .
موضوع : تاریخ ادبیات .

۸۷۵

حماسه ملی ایران

(دری)

از تئو دور نولد که مستشرق المانی، ترجمه بزرگ علوی، طهران نشر ۱۳۰۵
۴۵ دانشگاه ۱۳۳۷ حروفی ۱۶۸ ص
موضوع : تاریخ ادب دری .

۸۷۶

الحواشی علی حاضر العالم الاسلامی

(عربی)

از امیر شکیب ارسلان متوفی ۱۳۶۶ ق
اصل از لوئر استوارد امریکایی، تعریب با حواشی و توضیحات
و تعلیقات و تحقیقات مستقل بسیار مفصل منسوط راجع بشرح اوضاع و احوال
کنونی مسلمین که خودش سفر نموده و اوضاع را بچشم سر دیده است .

۴ جلد قاهره ۱۳۴۳ ق ۴۲۸ + ۴۲۵ ص

موضوع : تاریخ سیاسی و اجتماعی اسلام .

۸۷۷

حیات سید جمال الدین افغان

(دری)

ترجمه تمه البیان ، ترجمه محمد امین خوگیانی ۲۰۴ ص در تاریخ شاهان و اقوام
افغانی مطالبی دارد .
موضوع : حیات سید و تاریخ اقوام و شاهان افغانی

۸۷۸

حیات و اوقات سلطان محمود غزنوی

(دری)

تالیف دکتور محمد ناظم ، ترجمه عبدالغفور امینی ۲۵۹ ص از شعبه نشریات

ریاست مطبوعات در سال ۱۳۱۸ چاپ شده است.
شامل حیات سیاسی سلطان محمود غزنوی :
موضوع : دوره غزنویان.

۸۷۹

خاندان نوبختی

(دری)

تالیف عباس اقبال آشتیانی ۲۹۷ ص چاپ اول طهران ۱۳۲۱، چاپ دوم آفست
۴۳۱۰ .

موضوع: حالات رجال دربار عباسیان ، در تاریخ علم کلام مطالبی دارد که
در تاریخ صدر بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر و نوبختیان

۸۸۰

خراسان

(دری)

از م، غبار ۴۳ ص بسال ۱۳۲۶ از طرف انجمن تاریخ افغانستان چاپ شده
است .

موضوع : تاریخ نامها و تشکل و حدود خراسان قدیم و حصص افغانستان

۸۸۱

خود او ستا

(دری)

از رشید شهمردان بمبئی ۱۳۰۸ سنکی ۲۳۸ ص
موضوع : تاریخ فکر

۸۸۲

خطوط برجسته داستانهای ایران قدیم با ذکر مدارک و نتیجه سنجش و استنباطات

(دری)

تالیف حسن پیر نیا ۱۶۷ ص طهران مطبعه مجلس ۱۳۰۷، داستانهای در عصر
اشکانیان و آریای قدیم افغانستان دارد و سنجش مورخ را درباره تفکیک داستان
و تاریخ مبین میسازد .
موضوع : روایات دوره قبل از اسلام

۸۸۳

خط و تحول آن در شرق باستان

(دری)

ترجمه و نبشته های میخی و پهلوی مکشوفه - نویسنده و کرد آورنده علی سامی
۱۲۸ ص طهران ۱۳۳۹
در تاریخ خط و تحول خطوط میخی که در تاریخ خط بکار آید.
موضوع : تاریخ خطوط باستانی

۸۸۴

خط و خطاطان

(ترکی)

از میرزا حبیب اصفهانی استانبول ۱۳۰۶ ق ۲۸۵ ص
موضوع : شرح حال خطاطان خراسانی.

۱۹۶

خلاصه الاخبار

(دزی)

خواند میردو جلد آن درموزه برتانیاشماره ۶۹۶۶ و ۱۱۹۶۳، جلد دیگر بکتابخانه شخصی شاغلی فکری سلجوقی که تاریخ مفصلی است بخصوص در تاریخ هند و راج و اماکن آن مطالب سودمند دارد
این کتاب در واقع خلاصه حیب السیر است که خواند میرتالیف کرده است و بحث خلاصه الاخبار له رجال و ما کنزرا شرح میدهد در نابل بتوسط مرحوم کویا چاپ شده است .
موضوع : تاریخ اسلام و تاریخ برخی دور ههای افغانستان رجال و اماکن و مساجد
با غستا نهی هرات. (دوره تیموریان)

خلاصه البلدان (یا اطلاعات تاریخی) قرن هفتم

(دزی)

نسخه قلمسی

موضوع جغرافیای تاریخی خراسان
موزه برتانیاشمار (۸۳۷۵)

خلاصه تهذیب الکمال فی اسماء الرجال

(عربی)

در سال ۱۲۲۳ ق در مصر چاپ شده .
در رجال اسلام و خراسان معلومات کافی و سود بخش میدهد .
موضوع : تاریخ رجال

خودآموز - حکمت مشاعر

(دزی)

ترجمه مقاصد الفلاسفه غزالی بقلم دکتر محمد خزا ئی ۲۴۲ ص، تهران ۱۳۳۸ .
در تاریخ فکر و نحوه فکر فلاسفه بحث قدیم و حدوث و علم کلام مطالب زیادی دارد .
موضوع : تاریخ فکر .

خیابان

(دزی)

از فکری سلجوقی ۱۱۰ ص سال ۱۳۴۳ از نشرات انجمن جامی در اطراف رجالیکه در خیابان هرات مدفونند معلومات میدهند .
موضوع : مزارات هرات قسمت خیابان ، بخش هرات شناسی .

۸۹۰

داستان تاریخی محمود افغان

(دزی)

ازدکتر حسین بن محمد جواد (خن یار) مسرور اصفهانی، چاپ طهران
موضوع - درره هوتکیان افغانی

۸۹۱

داستانهای ایران باستان

(دزی)

ازدو کتور احسان یار شاطر. طهران ۱۳۳۶ حروفی نشریه وزارت فرهنگ،
۱۸۱ صفحه، طهران چاپ دوم بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۳۷ حروفی ۱۸۷
صفحه .

ازین کتاب میتوان بتاریخ قبل از اسلام افغانستان روشنی انداخت .
موضوع : داستانهای باستانی و آریائی

۸۹۲

د افغانستان نده معارف تاریخ

(پشتو و دری)

از پاینده محمد زهیر و سید محمد یوسف علمی ۱۷۶ + ۱۷۳ ص در سال
۱۳۳۵ از طرف دارالتالیف وزارت معارف چاپ شده .
راجع بتاریخ افغانستان مطالب زیادی دارد .
موضوع : تاریخ معارف افغانستان

۸۹۳

داستانهای مثنوی مولوی

(دزی)

بانتخاب محمد علی جمالزاده بامقدمه استاد بدیع الزمان فروزانفر، چاپ تهران .
در تاریخ فکر سودمند است .
موضوع : تاریخ فکر و عرفان

۸۹۴

د افغانستان د خینوژبو او لهجه و قبا موس

(پشتو)

شاه عبدالله بدخشی ۲۲۴ ص در سال ۱۳۳۹ از طرف پشتو تولنه چاپ
شده است در لهجه های زبان افغانستان روشنی میاندازد .
موضوع : تاریخ زبان و لهجه شناسی در زبان پشتو .

۸۹۵

دانشمندان و سخن سرايان فارس

(دزی)

از محمد حسین بن رکن التجار عبدالله رکن زاده آدمیت، ۴ جلد طهران ۱۳۳۴ ش
کتابفر و شی خیمام ۹۵۲ + ۶۷۳ + ۷۲۸ + ۱۳۵ ص
موضوع تاریخ ادبیات و شامل شرح حال برخی شعرائیکه بتاریخ ادبیات دری
بکار آید .

۱۹۸

۸۹۶

دانشوران خراسان

(دری)

تالیف غلام رضا زیا ضی ۳۴۷ ص ناشر کتابفر و شی باستان (خراسان) حاوی
خشمی از جغرافیای تاریخی ، تاریخ ادبی ، تطور زبان ، سیر علوم عقلی
در تاریخ ادبی بگرد آید .
موضوع : تاریخ فکر و ادب

۸۹۷

دایرةالمعارف الاسلامیه

(عربی)

از شیخ عبدالعزیز بن عبدالحسین بن عبد علی ابن صاحب الجواهر شیخ محمد
حسن صاحب جواهر .
جلد اول طهران چاپ دوم ۱۵۶ × ۱۸ ص ۶ جلد (الف الحجة البالغه) ۳۶ ص
سال ۱۳۳۹ ش حروفی ۱۵۶ × ۱۰ × ۲۴۰ + ۲۴۸ - ۱۵۴ + ۷۲ + ۱۱۶ + ۶۴
موضوع : تاریخ فکر و عرفان .

۸۹۸

د بیسر عجم

(دری)

از اصغر علی روحی ، لاهور ۱۹۳۶ چاپ دوم در لاهور ۱۴۷ ص
در تاریخ ادب و نقد الشعر بکار آید .
موضوع : تاریخ ادب دری .

۸۹۹

د پښتو تاریخ

(پښتو)

از قاضی عطاء الله خان جلد ۲ (۴۰۱) ص جلد ۳ - ۵۲۱ ص - جلد ۴ ترجمه
ناج التواریخ امیر عبدالرحمن خان، این اثر تاریخ پستانه را بصورت تفصیل مینگازد
در ۱۹۶۰ ع در سرحد پشاور چاپ شده است .
موضوع : تاریخ افغانستان در دوره های اخیر

۹۰۰

در بار اکبری

(دری)

از شمس العلماء مولوی محمد حسین آزاد دهلوی .
کانبور ۱۸۷۱ م سنگی .
موضوع : شرح حال برخی رجالات افغانی که دران سامان سفر کرده اند .

۹۰۱

در پیرامون تاریخ بیبقی

(دری)

نامل آثار گمشده ابو الفضل بیبقی و تاریخ غزنویان از سعید نفیسی جلد اول

۱۹۹

دوم ۱۱۲۱ م تهران ۱۳۴۲ شامل برخی نکات تاریخی سودمند دوره غزنویان
افغانستان .

موضوع: دوره غزنویان

۹۰۲

الدرة البيضاء في هجر النساء

(دزی)

از مورخ اسلطنته عبدالعلی پیش خدمت همایونی
تهران ۱۳۲۳ ق، چاپ دوم طهران ۱۳۲۵ ق
موضوع: شرح حال برخی از مشاهیر آنا بیه خراسان . چون رابعه و مهستی و
مهری و غیره .

۹۰۳

الدر البهیه وانجواهر النبویه فی الفروع الحسینیه والحسینیه

(دزی)

از شریف ادزیس ابی اعباس احمد حسنی علوی فضیلی متوفی ۱۳۱۶ ق در
انساب سادات .
۲- جزء فارسی ۱۳۱۴ ق حروفی ۳۸۸ + ۴۳۴ ص
موضوع: تاریخ انساب و رجال

۹۰۴

الدر الکامنه فی اعیان المائة الثامنه

(عربی)

از ابن حجر عسقلانی ابوالفضل احمد ابن علی ۷۷۳ - ۷۵۲ ق ۴ جلد ۱۳۴۹ ق
۵۴۱ × ۴۵۸ - ۵۰۰ + ۵۰۵ صفحه چاپ حیدرآباد دکن .
موضوع: علم الرجال که به برخی از تاریخ رجال خراسانی و افغانی تعلق
میگیرد

۹۰۵

در زوایای تاریخ معاصر

(دزی)

از احمد علی کهزاد ۱۴۸ ص درسال ۱۳۳۱ از طرف انجمن تاریخ افغانستان
چاپ شده است .
شامل مطالب تاریخی قرن بیست افغانستان . (دوره محمد زائیا)

۹۰۶

دربار زبان فارسی

(دزی)

از دکتر پرویز خانلری شش × ۳۴۳ ص تهران ۱۳۴۰ ، مباحثی در مطالب کلی زبان
سناسی و تاریخ زبان طرح شده که بتاریخ ادبیات بکار آید .
موضوع: تاریخ ادبیات دزی

۹۰۷

درة الزمان (تاریخ شاه زمان)

(دزی)

از عزیز الدین و کیلی فوفلزائی ۴۷۰ صفحه درسال ۱۳۳۷ از طرف انجمن تاریخ

۲۰۰

چاپ گردید مطالب زیادی دارد در شرح حال شاه زمان و برادرانش و رجال و فرامین و برخی خصوصیات اجتماعی
و موضوع تاریخ دو ره سرد و زائیان.

۹۰۸

دستورالکاتب فی تعیین ا لمر ا تب
(دری)

محمد بن هندوشاه نخجوانی ، تصحیح عبدالکریم علی اوغلی (علی زاده) مسکو
۱۹۶۶ م جزء اول از جلد یکم (سلسله آثار ادبی ملل خاور ۹)
اسلوب و روش مکاتبات خصوصاً دیوانی را در عهد مغول که در تاریخ ادبیات
کار آید مبین میسازد ، و در زوایای تاریخ آندوره روشنی می‌اندازد .
موضوع: تاریخ ادبی دوره مغول .

۹۰۹

دقیقی و اشعار ا و

(دری)

گرد آورده محمد دبیر سیاقی ۱۴۸ ص تهران ن ۱۳۴۲، شرح حال دقیقی
شاعر دربار محمود .
موضوع: تاریخ شعر در بارغزنه

۹۱۰

دیمو کراسی و آزادی در هند

(دری)

(تاریخچه فرقه اسمعیلیه) طهران ۱۳۲۹ ش ۵۵۶ ص
موضوع: تاریخ فکر

۹۱۱

دیوان آصفی هروی

(دری)

به تصحیح و تحشیه آقای هادی آر فح ۴۰۰ ص چاپ تهران شرح حال خواه
آصفی ، ادب دوره تیموریان هرات .
موضوع: تاریخ ادبیات دور تیموریان .

۹۱۲

دیوان امیر نظام الدین علی شیرنوی

(دری)

بسعی و اهتمام رکن الدین همایون فر، با مقدمه علی اصغر حکمت ز ۵۵ +
۲۳- تهران ۱۳۴۲ ، شرح حال مفصل امیر نظام الدین علی شیرنوی ،
موضوع: تاریخ ادب دور تیموریان هرات

۲۰۱

۹۱۳

دیوان سیدحسین غزنوی

(دری)

باهتمام مدرس رضوی طهران ۱۳۲۰ خروغی که مقدمه و بعضی اشعار آن در دوره غزنویان روشنی اندازد .
موضوع : تاریخ ادبیات دو ز غزنویان

۹۱۴

دیوان ظهیرفاریابی

(دری)

باهتمام و تصحیح هاشم رضی ۹۰-۳۳۵ ص چاپ تهران مقدمه آن شرح حال ظهیر فاریابی را محتویست که بتا ریخ ادبیات بکار آید. هر چند اشعار متن آن از خود ظهیر نیست دیوان چاپ مشهد بکو شش تقی بینش با تعلیقات و فهارس که مفصل تر و دقیق تر از آنست . چون شرح حال شاعر را آورد ، بتاریخ ادب دری بکار آید.
موضوع : شرح حال ظهیر

۹۱۵

دیوان عبدالواسع جبلی

(دری)

به تصحیح دکتر ذبیح الله صفا جلد اول و دوم ۴۵۵ + ۶۷۶ سال ۱۳۴۱ ش
که در تاریخ ادبیات بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات

۹۱۶

دیوان کامل جامی

(دری)

ویراسته هاشم رضی ۳۰۲ × ۹۵۵ ص دیوان جامی چند بار در هند طبع شده درباره آثار و افکار جامی ، علی اصغر حکمت نیز نوشته است هاشم رضی شرح حال مفصل آنرا نگاشته است در خصوص هرات نیز مطالبی دارد .
موضوع : تاریخ ادب در عصر تیموریان .

۹۱۷

دیوان مولینانائی هروی

(دری)

به تصحیح و مقابله فکری سلجوقی ۵۰ ص در سال ۱۳۳۶ از طر ف کلوب ادبی هرات چاپ شده است . مقدمه آن شامل شرح حال و عصر بنایی است .
موضوع : تاریخ ادب دوره تیموریان هرات .

۹۱۸

دیوان هلالی جغتائی

(دری)

با تصحیح و مقابله و مقدمه سعید نفیسی ۲۴ + ۳۲۴ ص چاپ طهران ، هلالی در اواخر قرن نهم و اوایل قرن دهم هجری در هرات میزیسته است و در مقدمه شرح حال هلالی هروی به تفصیل آمده است .
موضوع تاریخ ادب در دوره تیموریان هرات

الذریعه ا لى تصانیف ا لشیعه

(عربی)

از آغا بزرگ تهرانی در ۱۴ جلد طبع طهران و بغداد تا ۱۹۶۰ م و جلد های دیگری نیز دارد کتاب بزرگ است در بیان کتب و مؤلفین شیعه که در آن ذآر بسا از علمای شیعی خراسان هم بدست می آید .
موضوع : رجال شناسی .

۹۲۰

ذکر اخبار اصقفا ن

(عربی)

از حافظ ابو نعیم احمد بن عبدالله اصقفانی ، صاحب حلیة الاولیاء و طبقات الاولیاء ۳۳۶ - ۳۰ ق)
۲ جلد چاپ لیدن ناشر دکتر سون ددرینک ۳۷۸ × ۳۹۰ + ۸۲ صفحه
بتاریخ اسلام و عرفان و تصوف اسلام می مطالب زیاد دارد .
موضوع: تاریخ رجال اسلام و تصوف اسلامی (تاریخ فکر)

۹۲۱

ذیل تاریخ عالم آراء عباسی

(دری)

از اسکندر بیک ترکان متوفی ۱۰۴۳ - طهران ۱۲۸۰ ق سنگی چاپ دوم ۱۳۱۷ ش
حروفی باهتمام سهیلی خوانساری ۲۲۰ صفحه در تاریخ قرن یازده هجری افغانستان
بکار آید .

۹۲۲

ذیل جامع التواریخ رشیدی

(دری)

تالیف حافظ ابر و مؤلف زبده التواریخ به تصحیح و تحشیه داکتر خان بابایی
۲۸۲ ص بافهارس و اعلام تهران ۱۳۱۷ در دوره ایلخانیان بیشتر ز و شنسی
اندازد .
موضوع : تاریخ دوره مغول

۹۲۳

ذیل طبقات الحفا ظ

(عربی)

شمس الدین محمد ابن احمد الذهبی دمشق ۱۳۳۷ ق حروفی ۴۵۴ ص باذیل
طبقات ابن فهد مکی و ذیل طبقات ابی المحاسن الحسینی .
از مؤلفین جلال الدین سیوطی (۸۴۹ - ۹۱۱ ق)
موضوع : شرح رجال خراسان

۹۲۴

ذیل طبقات ا لحنا بله

(عربی)

از ابن رجب حنبلی ، طبع حامد فقی در دو جلد در قاهره ۱۹۵۸ م
شرح احوال برخی از علمای حنبلی خراسان مخصوصا خواجه عبدالله انصاری
هروی .
موضوع : تاریخ فکر و عرفان

ذیل ظفر نامه نظام الدین شامی

(دری)

حافظ ابرو طهران ۱۳۲۸ به تصحیح کریمی ، مطبوعات افشاری ۵۴ ص
موضوع : دوره تیموریان .

راهنمای آثار تاریخی ایران

(دری)

از کریمی ، طهران ۱۳۲۷-۹۲ + ۲۰ ص بافارس ، مصور
موضوع : شناسائی در آثار تاریخی اسلام .

الرجال

(عربی)

تالیف احمد بن علی نجاشی ۳۲ + ۳۶۰ چاپ تهران برخی رجال خراسان
زانیز در ذکر آورده است که این رجال خراسان در تاریخ مشاهیر کشور مارول
داشته اند .

موضوع : تاریخ رجال

رجال تاریخی

وروداد های تاریخی ، ۱۴۶ ص از احمد علی کهزاد .
از زویداد های دوره احمدشاه بابا تا امیر شیر علیخان - مباحثی دارد .
موضوع : تاریخ دوره سد وزائیان

رجال حبیب السیر

(دری)

عبدالحسین نوائی طهران ۱۳۳۴ ش شرکت سهامی ۳۰۳ ص . موضوع شرح
حال رجال هرات در دوره ملوک کر و تیموریان که مولف شرح حال رجال را نقل
بالنقل از حبیب السیر خواند میر نقل کرده است .
موضوع رجال دوره تیموریان آل کرت

رجال السند والهند الی القرن السابع

(عربی)

از ابوالمعالی اظهر بن شیخ محمدحسن مبارکبوری مدیر مجله البلاغ در شهر
بمبئی - چاپ بمبئی ۱۳۷۷ ق حروفی ۳۲۸ صفحه
در تاریخ رجال هندی و افغانی مطالب مستوفایی دارد .
موضوع : تاریخ رجال

رجال نجاشی (فهرست اسماء مصنفی الشیعه)

(عربی)

از ابو العباس احمد بن علی بن احمد نجاشی متوفی ۵۴۰ کتاب رجال نجاشی

بترتیب حروف است ملا عنایت الله فیائی بران حواشی نافع برمز (ع) نو شسته است.

بمبئی ۱۳۱۷ ق سنکی باهتمام شیخ علی محلاتی ۳۳۸ ص تهران ۱۳۳۷
حروفی ۳۶۰ + ۳۲ ص
در تاریخ رجال خراسان بکار آید .
موضوع: رجال شناسی

۹۳۲

رساله اخوان الصفا

(دری)

از دکتر صفا، طهران ۱۳۳۰ ش ۲۶ ص.
در تاریخ فکر رجال اسلامی موضوع خوب است
موضوع: تاریخ فکر

۹۳۳

رساله در آثار ریاستانی اصفهان

(دری)

از محمدباقر مشهور به معزالدین مهدوی فرزند سید شهاب الدین نحوی
شاهد، حروفی مطالب آن عبارت از آبدات تاریخی اسلام که در صنایع اسلامی بکار
آید .
موضوع: تاریخ صنعت

۹۳۴

رساله در احوال فردوسی

(دری)

از ملک انشعراء بهار اصفهان ۱۳۱۳
موضوع: دوره تاریخ غزنوی وادب آنروزی

۹۳۵

رساله در تحقیق احوال زندگانی مولوی بلخی

(دری)

از فروز انفر، طهران ۱۳۱۵، حروفی ۱۹۲ ص. چاپ دوم طهران ۱۳۳۲ ش
زوار ۲۴۰ ص
موضوع: شرح حال و آثار مولینا جلال الدین بلخی (دوره خوارزمشاهیان)

۹۳۶

رساله سیر نفس فخرالدین رازی و سیر العباد الی المعاد حکیم سنائی غزنوی

(دری)

به تصحیح و مقدمه مایل هروی ۷۱ + ۹ × ۲۶ + ۱۲ ص از طرف موسسه طبع
آنتب وزارت اطلاعات در سال ۱۳۴۴ چاپ شده .
که در تاریخ فکر بخصو ص فلسفه افلاطونیان مطالب سودمندی دارد.
موضوع: تاریخ فکر

۹۳۷

رساله

طریق قسمت آ ب قلب

(دری)

از قاسم بن یوسف ابونصری هروی بامقدمه و تحشیه و تصحیح و تعلیق مایل

مروى-مچ + ۱۷۵ ص سال ۱۳۴۷ بنياد فرهنگ ايران.
اين رساله سودمند هم جغرافيه وهم تاريخ و تمام كتاب ارتباط بهرات دارد. نه
بلوك هرات مفصل يادشده تاريخ مسجد جامع رانيز دارد و شرح رجال زيادى ديده
ميشمود .
موضوع : جغرافيا و تاريخ هرات و صورت ماليه دهى قرن ۹ هجرى .

۹۳۸

رساله فریدون احمد سپهسالار

(درى)

در حوال مو لانا جلال اندين بلخي
با تصحيح و مقدمه سعید نفیسی ۴۲۲ ص منتخب مناقب العارفين رانيز دارد كه در
تاريخ فكر عارفانه مولينا و مقامات و شناسايى خلفا و اصحاب مولينا
بكار آيد .

موضوع : مولانا شناسى و تاريخ فكر

۹۳۹

روابط ايران و عرب قبل از اسلام و بعد از اسلام

(درى)

ترجمه الصلاة بين العرب و الفرق من اسلام محمد حسين استخر شيرازى ۱۳۲۰ ش
حروفى ۱۱۱ ص
موضوع : تاريخ اسلام

۹۴۰

روابط حكمت اشراق و فلسفه ايران

(درى)

هانرى كربين فرانسوى، ترجمه احمد فرامرزى بشاركت عبدالحميد گلشن،
تهران ۱۳۲۵ - ۵۶ + صفحه
موضوع : تاريخ فكر

۹۴۱

رود كى و انكشاف غزل

(درى)

از ميرزا عبدالغنى ميرزا يوف، استالين آباد ۱۹۵۷ م نشریه اکادمي تاجکستان
ص ۷۷
موضوع : تاريخ ادبيات دوره سامانيان

۹۴۲

روزنامه غزوات هندوستان

اثر غياث الدين على

(درى)

كه بفرمان خود تيمور نوشته شد از آثار تاريخى قرن چهاردهم ميلادى است ، در
کتابخانه ازبکستان شوروى و بسال ۱۰۱۵ نوشته شده غياث الدين على معا صر
سرف الدين على يزدى كه ظفرنامه رانوشته است مى باشد .
موضوع : تاريخ تيمور

روضة الريا حین

(دزی)

درویش علی جوزجانی بامقدمه و تعلیقات بگو شش دکترا حمشت مویید
۱۲-۱۷۴ص از انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتب . بافهارس و اعلام این کتاب
بسال ۹۲۹ دز شرح احوال و مقامات شیخ احمد جام و ژنده پیل تا عهد مویف
ست. که در شناسایی رجال خراسان مفید است .
موضوع : رجال خراسان

روضة السلاطین

(دزی)

فخری هروی شاعر و نویسنده قرن دهم هجری هراتست که در عصر ارغونیان
ندهار از هرات به سندر فت و مویف چندین جلد کتاب در نشر و نظم بود که
یکی از آن تذکره شاهان و امرای شاعر دری و ترکی بنام روضة السلاطین
با شد .

طبع اول این کتاب از طرف انجمن ادبی سند هی در کراچی صورت گرفته
بود که اینک طبع دوم آن سال گذشته در تبریز در (۱۸۰) صفحه با تعلیقات و
فهارس به تصحیح و تحشیه دکترا خیام پور استاد زبان فارسی در پوهنتون تبریز
در سلسله نشر تذکره هابشماره ۱۷ انجام یافت .

این کتاب یکی ازما خذ خوب تاریخ ادبیات و احوال رجال و امرای قرن (۴ تا
۱۰ه) افغانستانست مخصوصا نمونه های اشعار شاهزادگان تیموری هرات و
اولاد بابر و برخی از سلاطین و ملوک افغانی هندوستان در آن ضبط شده است .
موضوع : برخی رجال افغانستان که شعر بوده اند.

روضة الاظهار

(دزی)

از محمد امین حشری تبریزی (تذکره شعرای مد فون در تبریز تاریخ تالیف
۱۰۱۱ ق تبریزی ۱۳۰۳ ق سنگی بی شماره) .
موضوع : شرح حال بعضی شعرای خراسان که در آنجا مدفونند .

روضة اولی الالباب فی تواریخ الاکابر والانساب

دزی

از فخر الدین ابو سلیمان داود بن ابی الفضل محمد بناکتی متو فی ۷۳۰ ، خطی
بر بوط کتابخانه هوستن در پوهنتون هار وارد امریکا .
موضوع - تاریخ دوره اسلامی افغانستان و انساب رجال

۹۴۷

رو ز گار ابن سینا

(دری)

سعید نفیسی طهران ۱۳۳۱ ش ۴۱ ص
موضوع : رجال شناسی و شرح زندگی و محیط ابن سینا، دو رسامانیان.

۹۴۸

ریاحین الشریعه در ترجمه دانشمندان بانوان شیعه

(دری)

از اسمعیل محلاتی عسکری ۲ جلد طهران ۱۳۶۹ ق حروفی ۳۴۷-۴۱۹ ص
شرح حال برخی شاعره های خراسان
موضوع : تاریخ ادبیات

۹۴۹

ریاض السیاسیه

(دری)

از مستعلی شاه حاجی زین العابدین بن آخوند اسکندر شروانی متخلص به
تمکین (۱۱۹۴-۱۲۵۳ ق)
در توصیف شهرهای ایران و سایر نقاط و شرح حال چند سلسله از سلاطین
و شعراء و عرفا و فضلا . طهران ۱۳۳۸ ق اصفهان سنگی ۱۳۲۹ باهتمام حاج سید
سعید طباطبایی ۳۴۷ ص
موضوع : جغرافیا و برخی رجال خراسانی .

۹۵۰

زاد المسافرین

(دری)

از ناصر خسرو علوی به تصحیح محمد بذل الرحمن چاپ آفست از روی طبع
برلین چاپ طهران ۱۳۳۹ ش ۵۲۰ ص
در مسایل مذهب اسمعیلی مطالبی دارد که مذهب را با فلسفه آشتی داده است.
موضوع : تاریخ فکر

۹۵۱

زبانها و لهجه های ایرانی

(دری)

دو کتور احسان یار شاطر مستخرج از مجله دانشکده ادبیات طهران ۱۳۳۶ ش
۴۰ صفحه .
موضوع : زبان شناسی .

۹۵۲

زنان سخنور

(دری)

از علی اکبر شیر سلیمی جلد سوم ۴۲۳ ص چاپ طهران .
بتاریخ ادبیات بکار آید که زنان زیادی را با نمونه شعر آنها معرفی مینماید .
موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۹۵۳

زنان نامی اسلام و ایران

(دری)

تألیف شمس الملوك و جواهر كلام - جلد اول خ + ۸۰ در سال ۱۳۳۸ چاپ شده است .
شامل شرح حال بعضی زنان خراسان مثل رابعه بلخی و غیره می باشد .
موضوع : رجال شناسی .

۹۵۴

زندگانی ابوعلی سینا

(دری)

اثر ابوالقاسم بن محمد زمان تفرشی سحاب ، چاپ تهران ۴۲ صفحه .
موضوع : شرح حال ابن سینا بلخی .

۹۵۵

زندگی پرماجرای نادر شاه افشار

(دری)

از دوکتور محمد حسین میمندی نژاد. جلد اول ۱۵۰ ص تاریخ طبع ندارد .
طبع تهران .
موضوع : راجع بحیات نادر افشار و محمود هوتکی در تاریخ افغانستان نقش
سگرف دارد، عصر هوتکیان .

۹۵۶

زندگی خواجه عبدالله انصاری هروی

(دری)

اثر دبور کوی راهب دومینکی ، ترجمه دوکتور عبدالغفور روان فرهادی ۱۹۶ ص
از طرف مدیریت طبع کتب وزارت اطلاعات .
در اطراف زندگی خواجه و سفر ها و برخی رجال معاصر او .
موضوع : شناسائی رجال و مشاهیر کشور .

۹۵۷

زندگانی شگفت آور تیمور

تألیف ابن عربشاه ، ترجمه محمدعلی نجاتی ۲۳ ص با مقدمه و فهرست مطالب ،
۳۳۹ متن ۱۸ فهرست اماکن - چاپ تهران که در دوره تیموریان بکار آید .
موضوع : تاریخ دوره تیموریان .

۹۵۸

زندگی و آثار ابن سینا

از سر هنگ حسین رستگار نامدار ، تهران ۱۳۳۳ ش ۲۰ صفحه .
موضوع : تاریخ فکر و رجال دوره سامانی .

۹۵۹

زندگی و فلسفه ابو نصر فارابی

(دری)

از داود رسائی بمشارکت مهر داد مهرین، تهران ۱۳۳۸ ش ۸۰ صفحه .
موضوع : تاریخ فکر .

۲۰۹

۹۶۰

زندگی و فلسفه ابونصر فارابی

(دری)

نوشتۀ داؤد رسائی و مهرداد مهرین ۸۰ ص چاپ تهران ۱۳۲۸ .
در تاریخ فکر نیک بکار آید .

۹۶۱

زندگانی یعقوب بن لیث صفاری

(دری)

از حسین یزدانیان ، طهران ۱۳۳۵ ش حروفی کونتمبر گ ۱۱۴ ص .
موضوع : تاریخ صفاریان افغانستان .

۹۶۲

سامانیان

(دری)

احمدعلی محبی ۱۱۴ صفحه بسال ۱۳۳۴ - از طرف انجمن تاریخ چاپ شده .
تاریخ سامانیان را مبین سازد .
موضوع : دوره سامانیان .

۹۶۳

سبائك الذهب في معرفة قبائل و انساب و تاريخ العرب

(عربی)

بمبئی ۱۲۹۶ سنگی ۱۲۰ ص .
بغداد ۱۲۸۰ ق سربی ۱۱۸ ص .
نجف ۱۳۴۵ ق سنگی ۱۲۰ ص .
موضوع : تاریخ قبائل و انساب اسلامی .

۹۶۴

سبحة المرجان

(عربی)

فی آثار هندوستان تالیف غلام علی آزاد ۲۹۷ ص چاپ سنگی ، بمبئی ۱۳۰۳ ه ق .
شرح حال برخی مشاهیر افغانستان را در بردارد مثل قاضی اسلم میرزاهند
هروی وغیره . که در تاریخ رجال بکار آید .
موضوع : تاریخ رجال افغانی .

۹۶۵

سبک شعر پارسی در ادوار مختلف

(دری)

دوکتوز پوران شجیعی از انتشارات دانشگاه شیراز ج - ۲۳۱ ص چاپ شیراز .
در تاریخ ادبیات بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات .

۹۶۶

**ستاره کاروان در اوضاع خراسان و ماوراء النهر در اواخر عهد سامانیان و محیط
پرورش ابن سینا**

(دری)

از رضا بن محمد صحبت ، جلد اول طهران ۱۳۳۴ چاپ دوم خاور ۳۸۴ ص .

موضوع : دوره سامیان و تاریخ فکر .

۹۶۷

سترا بون و آریانا

(دری)

نجیب‌الله تورویانا در سال ۱۳۲۴ در مطبوعه دولتی افغانستان چاپ شده است .
موضوع : جغرافیای شهر هائیکه تعلق با افغانستان دارد .

۹۶۸

سخندان فارس

تالیف مولانا محمدحسین ازاد ، ترجمه قاری عبدالله ملک الشعراء ۲۶۳ ص
تا بیل از نشرات انجمن ادبی ۱۳۱۵ .
شامل قواعد زبان دری و امثله متون که بتاریخ ادبیات بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۹۶۹

سخن و سخنوران

(دری)

از فروزانفر ۲ جلد طهران ۱۳۰۸-۱۳۱۲ ش ۳۹۰ + ۴۲۵ ص .
شرح حال برخی از شعرای دری زبان افغانستان که چه درستانی در ادبیات
کرده اند .
موضوع : تاریخ ادبیات زبان دری .

۹۷۰

سخنوران دوران پهلوی

(دری)

از دینشاه جی جی ، کلکته ۱۳۱۳ ش حروفی ۷۶۶ + ۱۰۱ ص .
موضوع : دوره های باستانی خراسان قدیم .

۹۷۱

سراج التواریخ

(دری)

از فیض محمد کاتب ابن سعید محمد مغل ، این اثر با اشاره امیر حبیب‌الله خان
نوشته شده .
سه جلد ۱۲۴۰ ص - در آغاز جغرافیای افغانستان ، از سلطنت اعلیحضرت
احمدشاه بابا آغاز میشود جلد سوم کاملاً درحالات امیر عبدالرحمن خان است .
تاریخ دوره سدو زائیمها و محمدزائیمها بصورت تفصیلی یاد شده .

۹۷۲

سراج التواریخ

ترجمه فارسی

تاریخ الخلفاء جلال‌الدین سیوطی

ترجمه ملاعبدالله خطیب سروسستانی چاپ لاهور ۵۲۵ چاپ سنگی که شامل
خلفاء راشدین و بنی امیه و بنی عباس نیز میباشد . ملاعبدالله خطیب سروسستانی
هروی ، با عبارات خیلی ساده ترجمه کرده و بنام سراج‌الملت والدین مصدر ساخته در

هنگام ولیعهدی امیر امان‌الله خان چاپ شده است . (در سال ۱۳۲۷ هـ ق)
موضوع : تاریخ اسلام .

۹۷۳

سرخ کوتل

(دری)

آتشکده سرخ کوتل در کوشانشهر ۲۱ ص از احمد علی کهزاد و آبـدۀ
باستانی عصر کوشانی در باختر از دانیل شلوم برزۀ .
در سال ۱۳۳۳ از طرف انجمن تاریخ چاپ شده است .
موضوع : تاریخ دورۀ قبل از اسلام .

۹۷۴

سرشته (طریقه خواجگان)

(دری)

از جامی با مقدمه و تصحیح پوهاند عبدالحی حبیبی ۱۹ ص از طرف انجمن
جامی چاپ گردید .
در تاریخ تصوف بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر .

۹۷۵

سر زمین هند

(دری)

نگارش علی اصغر حکمت از انتشارات شماره ۵۱۵ دانشگاه جـ ۵۴۷ ص
مطالب سیاسی و تاریخی و اجتماعی دارد در جغرافیای کنونی و تاریخ طبیعی و
سیاسی فرهنگی آنکشور که بتاریخ افغانستان در عصر کورگانیان ارتباط پیدا
میکنند .
موضوع : تاریخ هند و عصور تاریخی افغانی .

۹۷۶

سر گذشت ابن سینا بقلم خود و شاگردش ابو عبید جوز جانی

(عربی و فارسی)

متن عربی بنام سیرة الشیخ ترجمۀ سعید نفیسی ۱۳۳۱ نشریۀ ۱۸ انجمن آثار
ملی ۱۸ متن جمع ۲۴ ص .
موضوع : حیات صوری ، ابن سینا که در تاریخ فکر بکار آید .

۹۷۷

سرگذشت سیستان

(دری)

از سپهبد امان الله میرزا جهانبانی فرزند ضیاء الدوله ، طهران ۱۳۳۸ ،
حروفی ۱۶۱ × ۵۶ ص .
موضوع : شمۀ از تاریخ سیستان افغانستان .

۹۷۸

سرگذشت سه اختر تابناک ایران

(دری)

از فرهمند (ابن سینا، سعیدی ، حافظ)

طهران ۱۳۳۵ ش ۲۱۱ ص .
که در حیات ابن سینا بلخی مطالبی دارد .

۹۷۹

سرگذشت موسیقی ایران

(دری)

بقلم روح الله خالقی در دو جلد بخش اول ۵۱۶ ص ، بخش دوم ۳۴۷ ص
چاپ طهران سال ۱۳۳۵ تا اواسط قرن نهم هجری بامدارك خوبی رنگ تحقیقی
بخشید ه است، که به موسیقی خراسان قدیم تماس دارد .
موضوع : تاریخ موسیقی .

۹۸۰

سفرنامه ابن بطوطه

(دری)

ترجمه محمد علی موحد ۷۹۸-۳۰ از طرف بنگاه نشر کتب ، داستان
مسافرت سی ساله ابن بطوطه که در افغانستان نیز آمده است و برخی جاهای
دید خود را باز گو میکند .
موضوع : تاریخ و جغرافیای برخی حصص افغانستان .

۹۸۱

سفینه خوشگو :

(دفتر ثالث)

(دری)

تذکره شعرای فارسی تألیف بند رابن داس خوشگو، مرتبه سید شاه محمد
عطاء الرحمن عطا کاکوی پروفیسر اداره تحقیقات عربی و فارسی پتنه بهار ۱۳۷۸ق
۱۹۵۹ م - ف - ع - ۴۰۰ ص .
شرح حال برخی شعرای افغانستان .
موضوع : تاریخ ادبیات .

۹۸۲

سفینه هندی

(دری)

تألیف بهکوان داس هندی : مرتبه سید شاه محمد عطاء الرحمن عطا کاکوی
پروفیسر اداره تحقیقات عربی و فارسی پتنه بهار، ۱۳۷۷ق - ۱۹۵۸ م ۳۱۸ ص
مقدمه و فهارس و اعلام .
شرح حال برخی از شعرای افغانی که در هند سفر کرده اند .
موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۹۸۳

سمریه در تاریخ سمرقند

(دری)

از بو طاهر بن قاضی ابو سعید سمرقندی .
پترزبورغ ۱۹۰۴ م حروفی باهتمام واسیلو فسکی .
طهران ۱۳۳۱ ش حروفی «دانش» ۵۳ صفحه .

طهران ۱۳۳۱ ش حروفی جیبی پایان سالنامه کشور ایران سال هفتم از صفحه ۲۹۱ - انی ۳۳۰ .
درین کتاب تاریخ صفحات شمال افغانستان و خراسان با بعضی مشاهیر تجلی میکند .

۹۸۴

سکینه الفصلا موسوم باسم تاریخی بهار افغانی

(دری)

تالیف عبدالحکیم رستاقی - ۱۱۹ ص چاپ سنگی مطبوع جید برقی پریس بازار بلیماران دهلی .
باهتمام عبدالغنی بلخی ولد بابا ملا، قوم عرب ساکن تاشقرغان بلخ تاریخ طبع ندارد .
سوانح برخی شعرای کابل و افغانستان .
موضوع : تاریخ ادب دری .

۹۸۵

سکینه الاولیا

(دری)

شاهزاده محمد داراشکوه بکو شش داکتر تاراچند وسید محمد رضا جلا لی ۴۶ + ۲۷۰ ص تهران ۱۳۴۴ .
در تاریخ فکر بکار آید و شرح حال داراشکوه را نیز دارد .
موضوع : تاریخ فکر .

۹۸۶

سلجوقنامه

(دری)

تالیف خواجه امام ظهیرالدین نیشاپوری که تقریباً در حوالی سنه ۵۸۲ وفات کرده است باذیل سلجوقنامه تالیف ابوحامد محمد بن ابراهیم که در سنه ۵۹۹ تالیف شده .
از نشریات کلاله خاور ۱۳۳۲ - ۱۰۰ ص تحقیقی چاپ نشده واما متن خوبیست در دوره سلاجقه افغانستان .
موضوع : دوره سلاجقه .

۹۸۷

سلسله تیموری یاگورگانی

(دری)

از ابوالقاسم شکرانی چاپ همدان ۱۳۱۶ - ۷۹ صفحه چاپ دوم تهران ۱۳۱۷ در کتابفروشی مرکزی ۸۶ صفحه .
بتاریخ تیموریان هرات بدرد میخورد .
موضوع : تاریخ تیموریان .

۹۸۸

سلسله فلاسفه ایران در اسلام

(شرح حال غزالی)

(دری)

از مهندسین طهران ۱۳۲۹ کانون معرفت ۴۸ ص .
در تاریخ فکر بکار آید .

سلطان شهاب‌الدین غوری

(پښتو)

مؤلف ثابت در سال ۱۳۴۴ از طرف مدیریت آثار و هنر وزارت مطبوعات افغانستان چاپ گردید .
موضوع : حیات سلطان شهاب‌الدین غوری (دوره غوریان)

سلطان محمود غزنوی

(دری)

تالیف دو کتور محمد ناظم ، ترجمه عبدالغفور امینی ۲۵۶ ص در سال ۱۳۱۸ از طرف شعبه تاریخ پښتو توننه افغانستان نشر شد .
شامل شرح حال و گذارشات سلطان محمود .
موضوع : دوره غزنویان .

سلطنت قباد و ظهور مزدک

(دری)

از کرسستین ن ترجمه احمد بیرشک و نصرالله فلسفی طهران ۱۳۱۰ ش حروفی چاپ خاور ۱۲۸ صفحه .
در تاریخ قبل از اسلام بکار آید .

سوانح مولوی

(دری)

از شبلی نعمانی ترجمه از اردو از فخر داعی کیلانی طهران ۱۳۳۲ ش ۱۶۴ ص .
حیات صوری و تأملی مولانا جلال‌الدین بلخی .

سه یار دبستانی

(دری)

خیام نظام الملك - حسن صاج از هالدین ماکفال ، ترجمه شوکت الوزراء اسدالله طاهری اهوازی بمشارکت عبدالله وزیر چاپ اول طهران حروفی ۲۱۷ ص چاپ دوم ۱۳۳۸ - ۳۱۶ ص .
در تاریخ سلاجقه بدرد خورد .
موضوع : تاریخ ادبی دوره سلجوقیان .

سیاست نامه (سیرالملوک)

(دری)

از خواجه نظام‌الملک قوام‌الدین ابوعلی حسن ابن علی بن اسحق طوسی ۴۰۸ - ۴۸۵ ق .
طهران ۱۳۱۰ به تصحیح سید عبدالرحیم خلخایی ۱۸۶ ص طهران ۱۳۲۰ به تصحیح عباس اقبال آشتیانی ۳۰۰ ص - طهران ۱۳۱۷ به تصحیح عباس اقبال - طهران ۱۳۲۴ از روی چاپ شفر .

بایاد داشته‌های مرحوم محمد قزوینی با مقدمه مرتضی مدرس چار رهی ۳۰۰ ص
پاریس ۱۸۹۱ م - ۱۳۱۰ ق باهتمام شارل شفر مستشرق فرانسوی ۲۱۳ ص پاریس
۱۸۹۷ باهتمام شارل شفر ۲۳۵ ص .
موضوع : تاریخ ادبیات دری و برخی مطالب تاریخی خراسان

۹۹۵

سیاه پوشان ، داستان ابو مسلم (خراسانی)

(دری)

از صنعتی راده ، کرمان طهران ۱۳۲۳ ش ۱۸۸ ص .
مطالب سودمندی در شرح حال ابو مسلم خراسانی دارد.
موضوع : شرح حال رجال خراسان.

۹۹۶

سید جمال‌الدین افغانی

(دری)

از سید حسن تقی زاده طهران ۱۳۳۵ حروفی ۲۷۷ ص. ضمن مردان خود ساخته.
موضوع : شرح حال و فعالیت های سیاسی سید .

۹۹۷

سیر ادب در افغانستان

از محمد عثمان صدقی ۴۴ ص در سال ۱۳۴۰ - از طرف موسسه نشراتی انیس
چاپ شده است .
در تاریخ ادبیات گذشته و معاصر بکار آید .
موضوع : تاریخ ادب دری .

۹۹۸

سیر تمدن

(دری)

از رالف لیتتون ترجمه پرویز مرزبان ، طهران ۱۳۳۷ حروفی با فهارس و تصویر
۶۱۱ ص . در تاریخ فکر و سیر تمدن بکار آید .
موضوع : تاریخ سیر تمدن .

۹۹۹

سیر تمدن و تربیت در ایران باستان

(دری)

از دوكتور اسدالله بیژن جلد اول طهران ۱۳۱۶ ش حروفی ۳۷۱ ص .
در تاریخ پرورش افغانستان قدیم كمك میکند .
موضوع : تاریخ تربیت در ادوار قدیم .

۱۰۰۰

سیر سخن

(دری)

شامل احوال معروفترین نویسندگان و شاعران از قدیم ترین ازمه تا عصر
حاضر .

- جلد دوم ۵۷۹ ص تألیف احمد احمدی و حسین رزمجو مشهده ۱۳۴۵ .
 در تاریخ ادب دری بکار آید .
 موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۱۰۰۱

سیرالعارفین

(دری)

- تالیف حمید بن فضل الله در احوال اولیای هند قرن یازدهم موزه برتانیه شماره ۵۸۵۳ .
 شرح حال برخی صوفیان افغانستان .
 موضوع : تاریخ فکر ..

۱۰۰۲

شاهکارهای هنر ایران

(دری)

- تالیف آرثر آپهام پوپ ، اقتباس و نگارش دکتر پرویز ناتل خانلری ۲۰۸ ص
 مصور در مقدمه پدیده های دوره سلاجقه و تیموریان را شرح میدهد و هم تاریخ
 چگونگی میناتور و نقاشی های جالب در آن ذکر رفته است .
 موضوع : تاریخ هنر .

۱۰۰۳

شاهنامه نادری

(دری)

- از محمد علی طوسی مشهور بفردوبه تصحیح و اهتمام احمد سهجلی
 خوانساری تهران ۱۳۳۹ ، چارده - ۲۴۳ ص این شاعر از آغاز ظهور نادر در سلك
 ملازمان او بوده و تمام رویداد آنروزگار را تا سال ۱۱۴۱ بنظم آورده است .
 موضوع : اوائل دوره سدوزائیان وهوتکیان

۱۰۰۴

شجره خاندان نقشبندیه

(دری)

- از ابوالحسن صدیقی طبع آگره ۱۸۷۳ چاپ سنگی که از نقشبندیان افغانستان
 وخراسان نیز یادى شده است .
 موضوع : تاریخ عرفان و فکر ورجالیکه دراین طریقه منسلک بوده اند .

۱۰۰۵

شداالازرفی شد . الاوزار عن زوارالمزار

(دری)

- از شیخ الاسلام معین الدین ابوالقاسم جنیدابن محمودبن محمدشیرا زی (۸۰۰ق)
 (شرح حال و تعیین محل قبر ۳۱۵ نفر رجال مدفون در شیراز) طهران ۱۳۲۸
 حروفی به تصحیح و تحشیه میرزا محمد خان قزوینی وعباس اقبال اشتیا نسی
 ۶۲۱ ص ، شداالازار را پسرش عیسی بنام ملتمس الاحباء بفارسی ترجمه کرده است .
 (رك : سالنامه پارس) .
 موضوع : رجال شناسی .

۱۰۰۶

شذرات الذهب فی اخبار من ذهب

(عربی)

از ابوالفلاح عبدالرحی بن احمد بن محمد صالحی حنبلی ابن عماد (۱۰۳۲ - ۱۰۸۹ ق) .
 تراجم علماء هجرت تا قرن دهم ۸ مصر ۱۳۵۱ ق - ۴۳ + ۴۴۸ ،
 ۴۶۸ + ۳۹۲ + ۵۱۲ + ۴۱۶ + ۴۰۸ + ۴۸۵ ص .
 موضوع : شرح برخی مولفین خراسانی و افغانی .

.....

۱۰۰۷

شرح احوال و نقد و تحلیل آثار شیخ

فریدالدین عطار نیشابوری

(دری)

تالیف بدیع‌الزمان فروزانفر تهران ۱۳۴۰ هشت - ۵۴۰ + ۱۳۴ ص دارای
 اعلام و قمارس .
 در تاریخ تصوف بکار آید .
 موضوع : تاریخ فکر .

۱۰۰۸

شرح حال ابن ادهم عارف گردون قباب

(دری)

از محمد ابراهیم خلیل ۶۹ ص ۱۳۸۶ ق چ کابل شرح حال ابن ادهم .
 موضوع : رجال افغانی .

۱۰۰۹

شرح حال ابوریحان بیرونی

(دری)

محمد بن احمد خوارزمی بیرونی تالیف علی اکبر دهخدا ۸۱ ص چاپ تهران
 ۱۳۲۴ .
 که همه آثار ابوریحان را شرح داده است .
 موضوع : تاریخ فکر در دوره غزنویان .

۱۰۱۰

شرح حال فردوسی

(دری)

غلام رضا سینتا ، اقتباس از مجله کاوه ۱۹۳۴ م ۴۴ م ۴۴ × ۲۹ ص -
 در دوره غزنویان مطالبی دارد .
 موضوع : ادب دوره غزنوی .

۱۰۱۱

شرح حال و آثار سید ابوالدین افغانی

(دری)

جلد اول برلن ۱۳۰۴ ش ۱۲۸ صفحه .
 موضوع : شرح حال سید .

۱۰۱۲

شرح حال و آثار شیخ سعد الدین عارف کابلی انصاری

(دری)

مؤلف محمد ابراهیم خلیل ۷۴ ص دلو ۱۳۴۵ .
موضوع : مشاهیر کابل .

۱۰۱۳

شرح حال ونمونه آثار شیخ محمود شبستری

(دری)

ازحسین بن محمد مشحون ، شیراز ۱۳۱۵-۵۳ ص .
موضوع : تاریخ فکر و روابط تاملی او بمیر حسین غوری .

۱۰۱۴

شرح حال و زندگی و مناظرات امام فخر رازی

(دری)

از مایل هروی ۳۷۳ ص در سال ۱۳۴۳ - از طرف مدیریت طبع کتب وزارت
مطبوعات چاپ شده است .
حیات بسا دانشمندان را باملوك عصر بیان میدارد و در سلاطین خوارزم
شاهی و غوری تماس گرفته شده است .
موضوع : علم و فرهنگ رجال قرن ششم افغانستان و آشنایی به تمام
آثار فخر رازی .

۱۰۱۵

شرح جنگها و تاریخ زندگانی شاه اسمعیل صفوی

(دری)

رحیم زاده صفوی باهتمام یوسف پور صفوی ۴۵۰ ص درسه بخش تهران
۱۳۴۱ در باره تاریخ افغانستان مطالبی دارد .
موضوع : اوائل و مقارن دوره هوتکیان .

۱۰۱۶

شرح رباعیات جامی

(دری)

به تصحیح و مقدمه و تعلیقات مایل هروی ۱۶ - ۹۷ در سال ۱۳۴۳ - از طرف
انجمن جامی چاپ شده است .
در تاریخ تصوف ونحوه وحدت الوجود در مقدمه مطالب خواندنی آورده شده
است .
موضوع : تاریخ فکر عرفانی .

۱۰۱۷

شرح حال ونمونه آثار شیخ محمود شبستری

(دری)

۴ جلد از عبدالله مستوفی ۱۳۳۹ ش طبع طهران ۱۳۲۴ ش ۷۲۸ - ۷۲۵ -
۳۶۶ - ۵۴۰ ص .
میتواند تا حدودی از طرز اداری واجتماعی دوره سدوزائیان نیز مطالبی بدست
دهد .

۱۰۱۸ شعر العجم

(دری)

شِبلی نعمانی ۵ جلد جلد چارم از برهان الدین کشمکی طبع سنگی ۱۳۰۶، جلد سوم طبع حروفی کابل از گویا اعتمادی طبع کابل حروفی و هر پنج جلد ذریعة فخر داعی گیلانی طبع اول در تهرآن-۱۳۱۶ ش طبع دوم ۱۳۳۵ ش .

جز اول چاپ دوم ۲۸۸ ص .

جز دوم ۲۵۰ ص .

جز سوم ۲۸۸ ص .

جز چهارم ۲۵۴ ص .

جز پنجم ۱۶۷ ص .

که در تاریخ ادبیات افغانستان نیک موزو نست و ازطر فی خصوصیت اشعار ونحوه خیال شاعر تیز یاد شده است وحقا که علامه شبلی در طرز کار خود میتکر است :

موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۱۰۱۹

شعر فارسی در عهد شاهرخ یا آغاز انحطاط در شعر فارسی

(دری)

از دوکتور احسان یار شاطر .
تهران نشریه ۲۶۸ دانشگاه حروفی ۲۵۰ - ۲۴ صفحه .

تاریخ ادبی هرات در عهد شاه رخ از آن برآید .

موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۱۰۲۰

شعراي کشمیر

(دری)

تکلمه تذکره شعراي کشمیر محمد اصلح شیرازی گرد آورده سید حسام الدین راشدی در سه جلد ۱۵۷۷ ص سال ۱۳۴۶ - اقبال اکادمی کراچی .

موضوع : شعرا و مشاهیریکه بعضاً افغانی هستند .

و بتاریخ ادبیات بکار آید .

۱۰۲۱

شعراي معاصر هرات

(دری)

تالیف محمد علم غواصی ۹۵ ص سال ۱۳۳۰ از طرف روزنامه اتفاق اسلام (هرات)

چاپ شده است .

در تاریخ ادب معاصر بکار آید .

موضوع : تاریخ ادب معاصر .

۱۰۲۲

شعر و موسیقی و ساز و آواز در ادبیات فارسی

(دری)

تالیف ابو تراب رازانی تهران ۱۳۴۲ - ۵۱۲ ص بافهارس و اعلام در تاریخ هنر

بکار آید .

موضوع : تاریخ هنر .

۱۰۲۳

شعر هزارساله فارسی

(دری)

از قاسم تو یسر کانی، سرگذشت سی و یک تن از بزرگترین شاعران زبان فارسی و سبک سخن و نمونه های از شعر ایشان ۴ + ۲۶۶ ص . تهران ۱۳۴۳ .
در تاریخ ادبیات دری بکار آید .
موضوع : تاریخ ادب .

۱۰۲۴

شمع انجمن (تذکره شعرا)

(دری)

از امیرالملك ابوالطیب مولوی سیدمحمد صدیق حسنخان بهادر بن مولوی سیدآل حسن قنوجی بهوپانی (۱۲۴۸ - ۱۳۰۷) کلکته ۱۲۹۲ ق سنکی ۵۸۴ ص .
شرح حال برخی از شعرای افغانستان .
موضوع : تاریخ ادبیات .

۱۰۲۵

شمس التواریخ

(دری)

از ناصر علیشاه شیخ اسد الله بن محمود ایزد گسستب کلپایکانی (تراجم) چاپ اصفهان ۱۳۳۱ سنکی جیبی ۱۲۷ صفحه در معرفت رجال ادبی و عرفانی .
موضوع : تاریخ رجال

۱۰۲۶

شعر فارسی در عهد شا هر خ

(دری)

تالیف دکتر احسان یار شا طر - ۱۷ + ۲۴ + ۲۵۰ ص بافهرس و اعلام نیمه اول قرن نهم یا آغاز انحطاط در شعر فارسی
موضوع : ادبیات دوره تیموریان هرات .

۱۰۲۷

شواهد النبوه

(دری)

از مولینا عبدالرحمن جامی متوفی ۸۹۸-۲۸۸ ص چندین دفعه در هندوپاکستان چاپ شده است (چاپ بمبئی) تاریخ طبع ندارد برخی معجزات و کرامات ائمه و اولیا و صفویان را بیان میدارد که در تاریخ تصوف بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر

۱۰۲۸

شیرشاه افغان

(اردو)

از شیخ غلام علی ۲۰۷ ص چاپ لاهور تاریخ طبع ندارد سیرت شیر شا .
افغان .
موضوع : تاریخ دوره سوریها

۱۰۲۹

شیرشاه سوری

(پشتو)

از صدیق الله رشتین ۵۶ ص در سال ۱۳۳۴ از طرف پشتو تولنه . در تاریخ

سوریان روشنی اندازد .
موضوع : دوره تاریخ سوریان

۱۰۳۰

شیرشاه سوری

(دری)

مولف عثمان صدقی ۸۸ صی بسا ۱۳۱۷ بموافق ریاست تعلیم و تربیه
وزارت معارف افغانستان طبع و نشر شد .
موضوع : دوره سوریان افغانستان

۱۰۳۱

شیر مرد سیستان

از ناصر نجمی ۱۷۶ ص چاپ تهران ۱۳۳۹
در خصوصیات تاریخی سیستان مطالبی دارد .
موضوع : تاریخ سیستان

۱۰۳۲

صفاریان

(دری)

میر محمد صدیق فرهنگ ۴۰ ص بسا ۱۳۳۴ از طرف انجمن تاریخ چاپ شده
است .
موضوع : تاریخ مختصر سلاطین صفاریه افغانستان .

۱۰۳۳

صفوة الاخبار یا ترجمه زبدة التواریخ

(دری)

از محمد بن حسین تألیف ۹۰۲ ، شماره ۳۲۵۶ کتابخانه ملی تبریز - ر ک -
فهرست نسخه های خطی دفتر چارم .
موضوع : تاریخ دوره سلاجقه

۱۰۳۴

صفوت الصفا مواهب السنیة فی مناقب الصفویة

(عربی)

راجع باین کتاب در تاریخ ادبی ترجمه رشید یاسمی و کتاب سعدی تاجا می
تحقیقاتی شده است بمی ۱۳۲۹ سنگی ، ۴۰۰ صفحه در تاریخ قرن ده و یازده
افغانستان مطالبی دارد
موضوع : دوره هوتکیان

۱۰۳۵

کتاب المشترك و صنعا والمفترق صغلا

(عربی)

تألیف الشیخ الامام شهاب الدین ابن عبدالله یاقوت بن عبدالله الحموی ۴۷۵ +
۴۰ با اعلام ، چاپ بغداد . کتاب معتبر است که در جغرافیا ترتیب یافته و بلاد و شهر
های افغانستان زامعرفی میکند .
موضوع : تاریخ و جغرافیای تاریخی

۱۰۳۶

صنایع (دری)

تمدن مردم فلات ایران - پیش از تاریخ نگارش عیسی بهنام ۱۴۳ ص - تهران ۱۳۲۰

در تاریخ باستان افغانستان مطا لیبی دارد.
موضوع : صنایع قبل از اسلام

۱۰۳۷

صنعت بودا یی باختر مبداء صنعت گریک و بودیک

(دری)

رؤف هاکن ترجمه احمد علی کمزاد کابل ۱۳۱۶ ش حروفی
موضوع : تاریخ صنایع باستان افغانستان

۱۰۳۸

صور تگران و خوشنویسان هرات در عصر تیموریان

(دری)

مؤلف علی احمد نعیمی ۱۲۴ ص در سال ۱۳۲۸ از طرف انجمن تاریخ افغانستان
چاپ شده است .
موضوع : دوره تیموریان هرات و شناسایی .

۱۰۳۹

صوفیان و ملامتیان و جو انمردان

(دری)

رساله از ابو عبدالرحمن خراسا نی آه دکتور ابوالعلاء عقیفی مصری آنرا
تا تعلیقات مفصل سودمندی طبع کرد، متن دری (۱۰۴) ص ترجمه دری - علی
رضوی .
موضوع : تاریخ فکر

۱۰۴۰

طبقات سلاطین اسلام

(دری)

تالیف استانی لین پول - ترجمه عباس اقبال ۳۳۹ ص جلد اول تاریخ
نسب های ایشان
بانقشه ها شامل تمام دوره های تاریخی فعلی مخصوص افغانستان چاپ طهران
۱۳۱۲
موضوع : طبقات سلاطین افغانستان در همه دوره ها

۱۰۴۱

طبقات الشعراء فی المدایح الخلفاء و الوزراء

(عربی)

از ابن معتز مقتول ۲۹۶ ق لیدن ۱۹۳۹ باهتمام عباس اقبال آشتیانی نشریه
اوقاف گیپ ۲۲۶ + ۵۴ ص
موضوع : شرح حال برخی از رجال خراسان

۱۰۴۲

طبقات الفقهاء

(عربی)

تالیف شیخ ابواسحق جمال الدین ابراهیم بن علی الشافعی شیرازی (۳۹۳-
۴۷۶ ق) طبع بغداد ۱۳۵۶ ق حروفی ۱۶۸ صفحه
موضوع : حیات صوری بعضی فقهای عرب و خراسان و افغانستان را شرح
بدهد . رک مؤلفین کتب چاپی فارسی عربی خانباز پامشار .

۱۰۴۳

طرائق الحقایق

(دری)

از معصوم علی شاه نایب الصدر به تصحیح محمد جعفر محبوب جلد سوم
۸۱۳ ص تهران ۱۳۴۵ ص
موضوع : شرح حال برخی از رجال خراسان ونحوه فکرشان

۱۰۴۴

طبقات الشعراء (تذکره)

(اردو)

از قدرت الله شوق مرتبه نثار احمد فاروقی ۷۱۷ ص با قاموس واعلام چاپ
لاهور حروفی سال طبع ۱۹۶۸ از طرف مجلس ادب لاهور.
موضوع: برخی شعراء افغانی و امرای افغانی که در هند میزیستند اند.

۱۰۴۵

طبقات الامم

(عربی)

از رضی ابی القاسم ساعد بن حمد الاندلسی المتوفی ۴۶۳-۱۰۰ ص چاپ
مصر تاریخ طبع ندارد.
مباحثی دارد که در تاریخ علوم و خصایص ملت ها خیلی مفید است و
مستند.

موضوع: تاریخ علوم و خصایص ملت ها.

۱۰۴۶

ظہر الاسلام

(عربی)

تالیف احمد امین چهار جلد ۳۳۶ + ۲۴۰ + ۲۸۶ + ۳۳۸ با فہ رس و اعلام
مباحث آن عبارت است از حیات فرهنگی اجتماعی و فلسفی در عهد عباسیہ
که به تدوین تاریخ افغانستان نیک بکار آید.
موضوع: تاریخ شکر

۱۰۴۷

عباسنامہ

(دری)

تالیف محمد طاهر وحید قزوینی ۱۱۱۰-۱۵۱۵ به تصحیح و تحشیہ آقا
ابراہیم دہکان با فہارس اراک ۱۳۲۹ در امور قندهار و ہرات نیز مطالبی دارد.
موضوع: تاریخ ہرات وقندهار

۱۰۴۸

عبرت نامہ یا بصیرت نامہ

(دری)

اصل کتاب از متن سیاح عیسوی در زمان شاه سلطان حسین به اصفہان رفته
نزدیک ۲۶ سال دران شہر مانده اوضاع زمان ومشاہدات خویش را در استیلای افغانہا
ب زبان لاتین نوشته و سپس ابراہیم نامی آنرا بترکی ترجمہ کرده در استامبول
چاپ کرده اند سپس عبدالرزاق بن نجفقلی دنبلی متخلص بہ مفتون ادیب
ونویسنده معروف قرظی دوازده در زمان فتح علی شاه ترجمہ کرده است شمارہ
دختر ۱۵۹۸۱

رک- فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی
موضوع - دوره هوتکیان افغانستان

۱۰۴۹

عجایب نامه

(دری)

عجایب نامه یا جام گیتی نما یا عجایب المخلوقات و غرائب الموجودات اثر
محمد بن محمود بن احمد طوسی سلما نی نسخه در کتابخانه فاتح استانبول به
شماره ۴۱۷۳ - نسخه کتابخانه لالا اسماعیل استانبول شماره ۵۵۴ نسخه دکتر اصغر
مهدری رک- رهنمای آتاب شما زه اول.

مطالبی درباره غزنه و سلاجقه دارد.

موضوع: مطالبی درباره دوره غزنویان و سلاجقه

۱۰۵۰

عجایب الهند (در جغرافیا)

(دری)

از بزرگ ناخدا زامحمد مهر مری فرزند شهریار - لیدن با ترجمه فرانسوی

بقلم مارسل دوویک ۱۸۸۶-۳ حروفی ۳۱۰ + ۲۴

در تاریخ جغرافیای کشورهای همسایه مطالب خوب دارد که برای محققین
بکار آید.

موضوع: جغرافیای هند

۱۰۵۱

عروج بارکزائیه

(دری)

مولف ادوارد الایس پیرس ترجمه عبدالرحمن پژواک و محمد عثمان صدقی

۱۸۰ ص در سال ۱۳۳۳ از طرف انجمن تاریخ افغانستان چاپ کابل.

موضوع: تاریخ دوره بارکزائیه

۱۰۵۲

عشق و پادشاهی یا داستان تاریخی نور جهان و جها نگیر

(دری)

از اقبال یغمائی طهران ۱۳۲۵ حروفی ۴۸ ص

موضوع: تاریخ کورگانیه هند. که در ادب دری نیز بکار آید.

۱۰۵۳

عشق و عقل

(معیار الصلح فی مصداق العشق)

(دری)

از نجم الدین (دایه) رازی با اهتمام و تصحیح دکتر تقی تفضلی ۱۲۹ ص تهران

بنگاه ترجمه و نشر کتاب ۱۳۴۵ عشق و معارضه آنرا با عقل حاوی است که شامل

ادبیات عارفانه و عاشقانه زبان دری است و در تاریخ ادبیات بکار آید.

موضوع: تاریخ فکر

۱۰۵۴

علم التاريخ عند العرب

(عربی)

بقلم محمد عبدالغنی حسن ۲۶۴ ص بافهارس چ ۱۹۶۱ - ع در قاهره را جع

یعلم تاریخ و مورخین عرب مطالب عمیقی دارد که در تاریخ نویسی بکار آید.
موضوع : شناسایی رجال تاریخ نویسی .

۱۰۵۵

جلد اول

علم کلام (دری)

تالیف سید احمد صفایی ۳۴۲ ص درائیات صائغ وصفات جمال و جلال
و تاریخ علم کلام در تاریخ فکری بکار آید.
موضوع : تاریخ فکر

۱۰۵۶

عما دالسعادت

(دری)

از سید غلام علیخان ثقوی ۲۰۴ ص چاپ سنگی نو لکشور که تاریخ خود را
بنام شاه عالم پادشاه غازی مصدر کرده است راجع بجهتک احمدشاه ابدالی مطالبی
دارد.
موضوع : دوره سده زائیان .

۱۰۵۷

عمدة الطالب فی انساب ال ابی طالب تالیف جمال الدین ابن عنیه

(دری)

معاصر ابن ابی الحدید بزبان عربی طبع نجف درین کتاب گوید که در اخلاف
حضرت سجاد نام علی ابن ابی طالب برده شده که در دیهی نزدیک بلخ مد فون
است .
موضوع : در بعضی اجزاء تا تاریخ بلخ .

۱۰۵۸

عنوان طریقه بر حدیقه (شرح حدیقه) حکیم سنایی غزنوی

(عربی)

تقریر مولوی محمد رکن الدین تحریر نواب علاء الدین احمدخان بهادر متخلص
بهلائی تاریخ فراغت از شرح ۱۲۹۰ ق لاهوری تاریخ سنگی باهتمام عبد القا در
صاحب خط نجم الدین پنجابی
۱۸۸-۱۵-۳۱ ص ضمن حدیقه سنایی
موضوع : تاریخ فکر و عرفیان در افغانستان

۱۰۵۹

عیون الانبیا فی طبقات الاطباء

(عربی)

تالیف موفق الدین ابی العیاس احمد بن اقسام بن خلیفه ابن یونس اسعدی
الخرزجی المعروف باپن ابی اصیبه دوجلد ۳۲۸ + ۲۷۴ + ۱۲۰ بافهارس و
اعلام در شرح حال طبیبان و فلاسفه اسلام که بعضا از افغانستان بوده اند کتاب
مفید است .

چاپ ۱۲۹۹ دزمصر .

موضوع : رجال اسلامی و افغانی

۱۰۶۰

غوریان

(دری)

کتاب غوز و غوریها که چندسال پی هم در مجله آریانا به طبع رسید بصورت مجله

مستقل در ۲۹۰ ص از طرف انجمن تاریخ طبع شده و لطف این کتاب عنیق الله پژواک است و قهارس اعلام آترا بناغلی حبیب الله رفیع تهیه کرده است .
موضوع : دوره غوریان

۱۰۶۱

غزالی نامه

(دری)

از جلال الدین همایی شرح حال و آثار و عقاید و افکار ادبی و مذهبی و فلسفی و عرفانی امام ابو حامد محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن احمد غزالی طوسی .
(۴۵-۵۰۵) ص ۵۸۴ طهران ۱۳۴۲ و نیز حال برخی معاصرین غزالی که از شما همبر خراسا نند شرح میدهد .
موضوع : تاریخ رجال و فکر

۱۰۶۲

فارسانا مه ابن البلخ

(دری)

در میان سالمهای پانصد و پانصدود هجری قمری تالیف شده حاوی جغرافیای فارس و مقدمه در تاریخ ایران قبل از اسلام و فتوح مسلمین ۱۴۰ ص قبل از اسلام آن در تاریخ افغانستان را نیز طدارد .
بکوشش و اهتمام سید جلال الدین طهرانی ۱۳۱۳ چندبار دیگر نیز چاپ شده است .
موضوع : تاریخ قبل از اسلام افغانستان

۱۰۶۳

فتح نامه نظم دری

(دری)

از عظیم الدین تتوی به تصحیح و مقدمه شیر محمد نظا مانی ۲۲۰ ص سال طبع ۱۹۶۷ چاپ سندی ادبی بورد حیدر آباد را جمع با حمد خان نور زائی مطالبی دارد .
موضوع : علم رجال

۱۰۶۴

فتوح الوهبی

(عربی)

شرح تاریخ بمبئی - محمد بن عبدالجبار عتبی چاپ مصر ۱۲۸۶ ق مطبعه وهبیه
موضوع - تاریخ اسلام

۱۰۶۵

فتوحات اعراب در آسیای مرکزی

(دری)

شما تالیف پروفیسور گیف تر جمعه و تخریصه جشن حسین را حملی پور ۱۵۷ ص چاپ

موضوع : در شرح حال وزرای تبریز در قسمت های که اعراب به افغانستان
نماس گرفته اند بدر تاریخ نویسان افغان آید .
موضوع : تاریخ فتوحات عرب در خراسان

۱۰۶۶

الفخری

(عربی)

فی الادب السلطانیة والدول الاسلامیة تألیف محمد بن علی بن طبا
طبا المعروف بابن الطقطقی به تصحیح محمد عوض ابراهیم والا ستاذ الشیخ
علی الجارم ۳۰۱ ص چاپ مصر ۱۹۲۳ در شرح حال وزیرانی که در محضر خلفای
عباسیه خدمت نموده اند مثل پرامکه بلخی وغیره مباحثی دارد .

۱۰۶۷

فرازستان

(دری)

از اسمعیل بن محمد علی نویسنده کانی (تاریخ سلاطین ایران) بمبئی ۱۳۱۲ ق
سنکی ۴۲۱ ص
در تاریخ افغانستان بدر خورد
موضوع : بعضی دوره های تاریخ افغانستان

۱۰۶۸

فرج بعدالشمه

(دری)

در ذکر احوال کسا نیکه بشدت و بلائی مبتلا بوده اند و سپس ازان رهایی
و نجات یافته اند . تألیف مولانا حسین بن سعد بن الحسین
المویدی الدهستانی اصل کتاب از قاضی محسن بن علی تنوخی متوفی سال ۳۸۴ است
و عوفی آنرا بعد از انشاء نیاب الالباب در حدود ۶۳۰ بنام ناصر الدین قباچه
پرداخته است . بصورت جامع الحکایات و اما مویدی دهستانی بران اضا فاتی نیز
کرده است و سی سال بعد از عوفی، مویدی از منشیان خواجه عزالدین
موضوع : این کتاب بعضی حکایاتی دارد که بر رجال خراسان و افغانستان
تعلق میگیرد ۵۲۶ ص چاپ تهران باقهارس حروفی تاریخ طبع ندارد .
موضوع : شرح حال برخی رجال افغانستان .

۱۰۶۹

فرخی سیستانی

(دری)

بجنی در شرح احوال و روزگار و شعرا از دکتر غلام حسین یوسفی مشهد ۱۳۴۱-
۱۶ + ۶۸۵ ص
در تاریخ ادبیات نیک بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات دوره غزنوی

فردوسی و امیرابوعلی سیمجو ر

(دری)

الر علی آذری ۲۲۶ ص
مشمول بر دو قسمت و هفده بخش و شصت و نه صحنه و چند صفحه تاریخی
ادبی، هنری،
موضوع دوره غزنویان .

۱۰۷۱

الفرق بین الفرق

(دری)

در تاریخ مذاهب اسلام تألیف ابومنصور عبدالقادر بغدادی متوفی ۴۲۹ یا
مقدمه و حواشی و تعلیقات و ترجمه النکت الاعتقادیه شیخ مفید متوفی ۴۱۳ در
عقاید امامیه اثناعشریه بخامه و اهتمام مدونکنور محمد جواد مشکور طهران با مقدمه
و تعلیقات ۱۷ + ۴۷۹ ص با قهارس طهران ۱۳۴۴ ش
موضوع: تاریخ فکر .

۱۰۷۲

فرقه اسماعیلیه

(دری)

تالیف مارشال کت. س - ها جسن ترجمه فریدن بدره بی ۱۴ + ۱۲ - ۶ ص
با قهارس و اعلام تهران ۱۳۴۳
در اطراف اسماعیلی ها مطالب سودمندی دارد . رک جلد هفتم رهنمای کتاب
موضوع: تاریخ فکر

۱۰۷۳

فرهنگ ایران باستان

(دری)

جلد اول ۳۷۹ صفحه سربری رقعی تهران ۱۳۲۶ ش ازین کتاب میتوان در
تاریخ فکر سود برد (رک مو لفین کتب چاپی)
موضوع: فرهنگ قبل از اسلام

۱۰۷۴

فرهنگ سخنوران

(دری)

تالیف دکتر عبدالرسول خیا میور حاوی بیلو گرافی همه گویندگان شعر
فا رسی از ایسرانی و غیر ایرانی در ۷۰۰ ص
شامل نام برخی شعرای خراسان و افغانستان .
موضوع تاریخ ادبیات دری

۱۰۷۵

فرهنگ شاهنامه و ملاحظاتی درباره فردوسی

(دری)

از دکتر رضازاده شفق طهران ۱۳۴۰ ش حروفی ۲۷۹ ص .
درباره محمود غزنه و لغت شناسی مطالب پر ارزی دارد .
موضوع: ادب دوره غزنویان .

۱۰۷۶

فرهنگ مصطلحات عرفا ، متصوفه و شعرا

(دزی)

سید جعفر سجادی یو ۴۶۹ ص چاپ تهران در سال ۱۳۳۹ بتاریخ فکر بکار آید.

موضوع : تاریخ فکر .

۱۰۷۷

فرهنگ‌های عربی و فارسی

(دزی)

نگارش علینقی منزوی از انتشارات دانشگاه طهران - ۳۴۴ ص در سال ۱۳۳۷ مؤلف در کتاب حاضر صد و پنجاه فرهنگ عربی و فارسی را معرفی میکند و در معرفی فرهنگنامه‌ها از رجال افغانستان نیز بحث شده است . مثل ابو نصر فراهی و ابن حسام عروزی در تاریخ ادب بکار آید .

موضوع : تاریخ فرهنگ و فرهنگ‌شناسی .

۱۰۷۸

فروغ خاور

(دزی)

آئین رهبانیت بودا تالیف هرمانالد نیورک ترجمه بدرالدین ید + ۳۶۵ ص سال ۱۳۴۰ تهران .

در آئین بودا و زندگی آن مطالبی دارد در تاریخ فکر بکار آید نکات جالبی دارد.

موضوع : تاریخ فکر .

۱۰۷۹

فصلی از جامع‌التواریخ

(دزی)

تالیف رشیدالدین فضل‌الله بکوشش محمد دبیر سیاقی ۱۶۰ + ۶ ص که این فصل فرقه اسماعیلیان الموت و شرح حال حسن صباح و جانشینان او را توضیح میدهد که بتاریخ افغانستان رابطه دارد.

موضوع : تاریخ فکر .

۱۰۸۰

فصلی از خلاصه‌الاکخبار

(دزی)

مؤلفه خوند میر متوفی ۹۴۲ هـ به تصحیح، مقدمه، حواشی و فهرست سرور گویا اعتمادی ۷۹ ص بسال ۱۳۲۴ از طرف انجمن تاریخ افغانستان چاپ و در سال ۱۳۴۵ نیز از طرف وزارت اطلاعات و کلتور چاپ شده است .

شامل مدارس ، مساجد ، خانقاهها ، پساتین ، باغات ، علما و فضلا و شعرای دوره

تیموری هرات .

موضوع : چهره ادبی و عرفانی و هنری هرات .

۱۰۸۱

فلسفه تاریخ

(دزی)

از جرج دراستوارت ترجمه عبدالله فریاز طهران ۱۳۴۰ ش ۲۶۸ ص .

در تاریخ فکر بکار آید .

۱۰۸۲

فلسفه نوین تاریخ

(دری)

از ارنولد تاین بی ترجمه بهاءالدین حسام الاطباء حسامزاده پازرکاد متولد ۱۳۱۷ ق طهران ۱۳۳۴ - ۷۹ صفحه تاین بی یکی از مورخین بزرگ دنیا است .
موضوع : فلسفه تاریخ .

۱۰۸۳

الفنون الإيرانية فی العصر الاسلامی

(عربی)

از دکتر زکی محمد حسن قاهره ۱۹۴۰ م ۳۶۱ ص - ۱۶ تصویر .
موضوع : تاریخ هنر در خراسان .

۱۰۸۴

قوائد البیبه فی تراجم الحنفیه

(عربی)

مع تعلیقات مفید از فاضل لودعی مولانا المولی محمد عبدالحی ۲۴۹ صفحه
چاپ لکنهو در مطبع یوسفی این کتاب شرح حال برخی فضلاء افغانی را نیز در
بردارد که سود زیاد از آن می توان برد وهم تعلیقات مفیده دارد .
موضوع : تاریخ رجال خراسان و افغانستان .

۱۰۸۵

فهرس الاسماء

(عربی)

من الرجال والنساء ۴ جلد دریک مجموعه از کتاب المنتظم از علامه
عبدالرحمن ابن جوزی متوفی ۵۹۷ ه ق - ۹۲ + ۱۵۷ + ۱۰۲ + ۸۲ برخی ازین
اسماء که تاریخ وفات آنها در جدول نیز نشان میدهد مربوط رجال خراسان
افغانستان .

در مطبعه عثمانیه حیدر آباد دکن سال ۱۳۶۱ ق .

موضوع : تاریخ رجال .

۱۰۸۶

فهرستی از تاریخ ایران

(دری)

از سر لشکر غلام حسین مقتدر تهران سال ۱۳۴۰ (۱۳۶ ص)
در این کتاب تاریخ ایران فهرست واریان شده در تاریخ ملوک کورت و تیموریان
هرات مطالب سودمند دارد .
موضوع : تاریخ ملوک کورت و تیموریان هرات .

۱۰۸۷

فهرس الخزانة التیموریه

(عربی)

از احمد تیمور پاشا - ۴ جلد طبع قاهره ۱۳۶۹ ق حروفی - ۳۰۱ + ۴۴۶ +
۳۲۰ صفحه که در دوره تیموریان هرات و فرهنگ آندوره سود توان برد .
موضوع : تاریخ دوره تیموریان هرات .

۱۰۸۸

فهرست مقالات جغرافیائی

(دری)

گردد آورنده دکتر محمد حسن گنجی با همکاری جواد صفی نژاد جلد اول ضمیمه مجله دانشکده ادبیات تهران ۱۳۴۱ - ۱۲ + ۷۸۷ ص .
از فهرست این مقالات توان حصه‌های جغرافیای قراء و شهرهای افغانستان زادر یافت .
موضوع : جغرافیای خراسان و افغانستان .

۱۰۸۹

فهرست مقالات فارسی

(دری)

تالیف ایرج افشار ۴۸ + ۹۸۴ ص دانشگاه تهران ۱۳۴۰ . حاوی مقالات نویسندگان افغانستان و ایران که در باره افغانستان و فرهنگ آن نگاشته اند .
موضوع : شناسائی مولعات .

۱۰۹۰

فهرست کتب اهدائی مشکوه به دانشگاه

(دری)

از محمد تقی بن احمد دانش پژوه نشریه دانشگاه - ۱۳۳۸ ش .
۶۹۰ + تا ۱۰۳۸ + تا ۲۱۰۹ + ص .
در این کتب شرح حال بساعرفا و ادبای خراسان و افغانستان به تفصیل با اسماء آثار شان آمده که استفادت عظیم از آن در تاریخ رجال توان برد .
موضوع : تاریخ مولفین اسلامی و افغانی .

۱۰۹۱

فهرست کتابخانه آصفیه دکن

(دری)

از سید تصدق حسین چاپ حیدرآباد ۱۳۳۲ ق .
موضوع : اسماء مولفین افغانی .

۱۰۹۲

فهرست کتابخانه دانشگاه بمبئی

(فارسی - انگلیسی-عربی)

از شیخ عبدالقادر سرفراز بمبئی ۱۹۳۵ م حروفی ۴۳۰ ص)
موضوع : ذکر برخی مصنفین خراسان .

۱۰۹۳

فهرست کتابخانه رضویه

(دری)

از عبدالعلی میرزا اوکتائی ۳ جلد مشهد ۱۳۰۵ ش حروفی ۵۶۰ - ۳۹۲ -
۳۷۰ ص جلد چهارم مشهد ۱۳۲۵ ش ۵۴۴ ص جلد پنجم مشهد ۱۳۲۹ - ۶۸۳ ص .
موضوع : شرح برخی از مولفین خراسان و افغانستان و آثار شان .

۱۰۹۴

فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی

(دری)

از حاج شیخ ضیاءالدین بن (شیخ یوسف صدائق) ابن یوسف صدائق جلد سوم کتب خطی طهران ۱۳۲۱ ش ۸۱۴ ص - آثار برخی رجال خراسان راجسته جسته نشان میدهد .

۱۰۹۵

فهرست کتابخانه مدرسه فیضیه قم

(دری)

تألیف مجتبی عراقی جلد اول ۳۶ + ۴۷۵ ص چاپ قم نه در سلسله این کتاب از مولفین خراسانی و افغانی نیز یاد شده است .
موضوع : مولفین و مصنفین اسلامی و افغانی .

۱۰۹۶

فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی (آب خطی در موضوعات مختلف)

(دری)

از عبدالحسین حائری جلد چهارم طهران ۱۳۳۵ ش ۴۷۹ ص در قسمت مولفین خراسان و آثار نویسندگان خراسان در بعضی اجزاء آن مطالبی دیده میشود .

۱۰۹۷

فهرست نسخه های خطی فارسی در کتابخانه های دنیا

(دری)

ایرج افشار طهران نشریه ۴۸۵ دانشکاه ۱۳۲۷ سربی وزیر ۸۸ ص .
موضوع : شرح حال برخی مصنفین افغانی .

۱۰۹۸

فهرست نسخه های مصنفات ابن سینا

(دری)

دکتر یحیی مهدوی طهران ۱۳۳۳ نشریه ۲۰۶ دانشکاه ۴۶۵ ص .
موضوع : شناسائی در آثار ابن سینا که در تاریخ فکر بکار آید .

۱۰۹۹

قیاض القوانین

(دری)

در سه جلد مجموعه مکاتبات تاریخی موزه برتانیای شماره ۹۶۱۶ از سلاطین مغولی هند مورخ ۱۹۰۵ فهرست ج ۴ .
اما مؤلف را نشان نداده .
موضوع : تاریخ مغولیه هند .

۱۱۰۰

قاموس جغرافیة افغانستان

(دری)

از طرف آریانا دائرة المعارف چهارجلد بسال ۱۳۲۵ چاپ شده است . در

بازۀ نام تمام شهر های افغانستان .
موضوع : جغرافیای افغانستان .

۱۱۰۱

فاموس الرجال

(عربی)

از شیخ محمد تقی کاظم بن محمدعلی شوشتری جلد اول ۱۳۷۹ حروفی
۵۰۷ صفحه .
موضوع : تاریخ رجال خراسان و افغانستان .

۱۱۰۲

قانون مسعودی

(دزی)

تالیف ابوریحان بیرونی در سه جلد محتوی بریازده مقاله چاپ حیدر آباد دکن
۱۴۸۲ ص .
پارازشترین اثر بیرونیست که بنام سلطان مسعود غزنوی نگاشته مسعود به
پادشاهی این خدمت یک فیل نقره برای او داده است .
در این کتاب ضمن مباحث ریاضی مسایل تاریخی و جغرافیائی زیادی دارد .
موضوع : تاریخ فکر در عصر غزنویان .

۱۱۰۳

قصر عارفان

(دزی)

از مولوی احمد علی مرید شاه سلیمان تونسوی هندی تالیف ۱۲۹۱ هـ ۱۸۷۴ م
مشمول بر احوال عارفان هند از چشتی ، قادری ، سهروردی نقشبندی و غیره
و دو دمانهای معروف علمی و عرفانی و شاهان افغانی در هند .
از روی نسخه منحصر بفرد خطی که در سنه ۱۲۹۱ هـ بخط رکن الدین نوشته و
در ماک اولاد مولف بود در دو شماره مجله اورنتیل کالج میگزین لاهور طبع شده .
می ۱۹۶۵ ج ۴۱ شماره ۳ مسلسل ۲۶۱ .
اگست ۱۹۶۵ ج ۴۱ شماره ۴ مسلسل ۲۶۲ .
باهتمام دکتر محمد باقر .
موضوع : تاریخ فکر .

۱۱۰۴

قصص الانبیاء

(دزی)

از اسحق ابراهیم بن منصور بن خلف نیشابوری به تصحیح حبیب یغمائی
۱۸ + ۴۷۸ - متن اصل که در تاریخ ادبیات مفید است .
موضوع : تاریخ انبیا و تاریخ ادب .

۱۱۰۵

قلائد الالائی

(دزی)

تعلیق بر جوامع الحکایات عوفی تالیف غلام رضا بن ملا محمد علی آرنی کاشانی
مصدر بنام فتحعلی شاه دو نسخه در کتابخانه شورای ملی ایران .
موضوع : برخی حکایات مربوط مشاهیر خراسان و افغانستان .

۱۱۰۶

قندیه

(دری)

در بیان مزارات سمرقند بکوشش ایرج افشار بافهرست واعلام ۱۴۱ ص در حال برخی مشاهیر خراسان .
موضوع : تاریخ و احوال برخی مشاهیر خراسان .

۱۱۰۷

قیام اسمعیلیه (فتنه حسن صباح یاراه بهشت)

از شاپور آرین نژاد

(دری)

طهران ۱۳۳۶ ش ۴۴۳ ص .

موضوع : تاریخ فکر .

۱۱۰۸

کابل

(دری)

از دکتر صادق بن (مقتدرالدوله احمد) کیا طهران ۱۳۲۷ ش .
راجع بکابل و تاریخ و فرهنگ آن مطالب مفید دارد .

۱۱۰۹

گاتیا

(دری)

از پور داؤد - چاپ برلن ۱۳۰۵ ش - ۱۹۲۷ حروفی - ۱۰۵ + ۱۶۲ + ۱۷ صفحه
با ترجمه انگلیسی .

بخش نخست بمبئی ۱۹۵۲ م سربمی ۱۵۹ صفحه .

بخش دوم طهران ۱۳۳۶ ش ۳۸ - ۵۲۷ صفحه .

این کتاب در زر دشت شناسی و تاریخ فکر نیک بدرد خورد .
موضوع : تاریخ فکر .

۱۱۱۰

کارنامه آشوب

(دری)

مثنوی در شرح احوال سفر اول احمدشاه بابا در هند از محمد بخش آشوب .
موضوع : دوره سدوزائیمها .

۱۱۱۱

کارنامه اردشیر بابکان

(دری)

از مشکور طهران ۱۳۲۹ - ۲۰۵ ص بامتن پهلووی و لغت نامه .
موضوع : تاریخ فکر .

۱۱۱۲

ماه شماری در ایران قدیم

(دری)

از سید حسن تقی زاده طهران ۱۳۱۷ حروفی ۳۸۹ + ۲۰۶ ص .

موضوع : علم نجوم که بتاریخ فکر بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر .

۱۱۱۳

گاهنامه

(دری)

چند جلد از سید جلال الدین بن شیخ الاسلام حاج سید محمد علی طهرانی که در ضمن گاه نامه کتابهای سودمند تاریخی و تاریخ رجال را چاپ کرده از قبیل آثار قدیمه فارسی طهران ۱۳۱۲ ش ۳۸۳ ص ۲ - اصفهان نصف جهان گاهنامه سال ۱۳۱۲ از صفحه ۷۷ تا ص ۱۶۰ تاریخ قم از حسن بی محمد قمی طهران ۱۳۱۲ ش باهتمام جلال الدین طهرانی ۳۵۱ ص لابلای گاهنامه ها از تاریخ خراسان و افغانستان مشحون است .

۱۱۱۴

کتاب) اخبار العلماء باخبار الحكماء

(عربی)

للوذیر جمال الدین ابی الحسن علی بن القاضی الاشراف الففطی متوفی ۶۴۶ به تصحیح سید محمد امین ۲۸۸ ص برای شرح حال مشاهیریکه مربوط افغانستان است کتاب مفیدست .
موضوع : علم رجال .

۱۱۱۵

کتاب انساب محمودی

(دری)

نسخه قلمی ۵۵ صفحه تالیف محمدرامکی غزنوی نسخه در انجمن تاریخ و نسخه دیگر در موزیم غزنوی .
در انساب و مدت حکمرانی سلاطین غزنوی مطالبی دارد .
موضوع : دوره غزنویان .

۱۱۱۶

کتاب تاریخ دولة آل سلجوق

(عربی)

از الامام عمادالدین محمد بن محمد بن حامد الاصفهانی که آنرا شیخ فتح بن علی بن محمد البندای الاصفهانی تلخیص کرده است ۲۸۴ ص چاپ مصر ۱۳۱۸ ه .
موضوع : تاریخ دوره سلاجقه افغانستان .

۱۱۱۷

کتابخانه معارف قسمت خطی

فهرست

(دری)

از شیخ عبدالعزیز جواهر ۲ جلد طهران ۱۳۱۴ ش ۲۴۱ + ۲۲۷ ص .
موضوع : تذکر برخی از مولفین خراسان و آثار شان .

۱۱۱۸

کتابخانه‌های ایران پیش از اسلام تا این عصر

(دزی)

- از شیخ عبدالعزیز جواهر .
- طهران ۱۳۱۱ ش ۱۰۷ ص .
- موضوع : چهره کتابخانه های خراسان قدیم .

۱۱۱۹

کتاب دول‌الاسلام

(عربی)

- جزء اول و دوم با فهارس و اعلام ۲۰۲ + ۹۰ - ۱۹۳ × ۶۵ تالیف حافظ شمس‌الدین ابی عبدالله محمد بن احمد بن عثمان بن قایمازالترکمانی الذهبی متوفی ۷۴۸ چاپ حیدرآباد دکن ۱۳۶۴ در تاریخ عباسیان و سلاجقه وفوت برخی رجالیکه بافغانستان تعلق میگیرد بآئین الکامل ابن اثیر نوشته شده است .
- موضوع : تاریخ رجال .

۱۱۲۰

کتابشناسی فهرست های خطی فارسی

(دزی)

- از ایرج افشار ۸ + ۸۸ از انتشارات دانشگاه این کتاب محتوی نام و نشان فهرست های نسخ خطی فارسی است که در کتابخانه های دنیا موجود است .
- موضوع : شناسائی مولفین و مصنفین افغانی .

۱۱۲۱

کتاب الفتح - تاریخ اعثم کوفی

(دزی)

- از احمد بن محمد بن ابی بکره‌روی متوفی ۵۸۶ که در اواخر قرن ششم و اوائل قرن هفتم یکی از وزراء خوارزم‌شاهیان مؤبدالملک قوام‌الدین منشی و شاعر معروف آنزمان رضی‌الدین سیدالکتاب امیرالشعراء محمد بن احمد بن ابی بکر بن احمد مستوفی زاوی ملقب بررضی الکاتب‌را به ترجمه آن مامور نمودوی اورا مرگ در رسید و این کار ناتمام ماند که در نتیجه محمد بن احمد ابن ابی بکر ماتریابادی با تمام رسانده است .
- ترجمه علی اعثم کوفی چاپ سنگی بمبئی ۱۳۰۰ ق باهتمام ملك‌الکتاب شیرازی ۳۸۹ صفحه باز در بمبئی ۱۳۰۵ چاپ سنگی ۲۷۴ صفحه .
- در تاریخ اسلام بکار آید .
- موضوع : تاریخ اسلام .

۱۱۲۲

کتاب فهرست تاریخ ایران

(دزی)

- از حسین پرویز طهران ۱۳۲۶ حروفی ۴۸ ص .
- این هم بیلو گرافی کتب تاریخ است که برای شناسائی متون تاریخی بکار آید .
- موضوع : بیلو گرافی کتب تاریخی .

۱۱۲۳
کتاب المکنی والالقب

(عربی)

از شیخ عباس قمی سه جز ۴۳۹ - ۶۴۳ - ۲۴۷ ص مطبعه عرفان صید:
۱۳۵۸ ق .

موضوع : تراجم بعضی مؤلفین خراسان و افغانستان .

۱۱۲۴

کشف اصطلاحات الفنون

(عربی)

تالیف شیخ مولوی محمد اعلی بن علی التهانوی مجلد اول ۸۴۰ ص طبع اشیا تیک
سوسیته اف بنکال به تصحیح مولوی محمد وجیه و مولوی عبدالحق و مولوی غلام
قادر .

کلکته ۱۸۶۲ ع .

کتاب مفید است که تمام اصطلاحات عرفانی فلسفی و علمی شرح داده شده
است . و بتاریخ فکر نیک بکار آید و در نوع خود کتاب بینظیر است .

۱۱۲۵

کشف الحجب والاسرار فی اسماء الکتب والا سفار

(عربی)

از سید اعجاز حسین بن محمد قلی نیشابوری کلکته ۱۳۳۰ ق حروفی
۱۱۲ + ۶۰۷ ص .

موضوع : فهرست کتب و اسماء مؤلفین افغانی .

۱۱۲۶

کشف حقیقت در شرح حال پیشوایان اهل سنت

(دزی)

از شیخ ذبیح الله بن محمد علی بن علی اکبر بن اسمعیل محلاتی عسکری
طهران ۱۳۳۷ ش ۴۵۸ ص .

که در حیات صوری برخی رجال خراسان روشنی اندازد .
موضوع : تاریخ رجال .

۱۱۲۷

کشف المحجوب

(دزی)

تالیف علی بن عثمان غزنوی ۶۰۷ ص
طبع لینن گراد ۱۹۲۶ م طبع تهران ۶۲ + ۶۰۷ ص ۱۳۳۶ ش
ترجمه اردو از محمد حسین مناظر طبع لاهور ۱۹۶۰ م
موضوع : تاریخ فکر و تصوف و صوفیان

۱۱۲۸

کشف المحجوب در مذهب اسمعیلیه

(دزی)

تالیف ابو یعقوب سجستانی سکرزی از علمای قرن چارم هجری این کتاب در
تهران بسال ۱۳۲۷ ش - ۱۹۴۹ با مقدمه مبسوط هنری کرین فرانسوی در ۱۱۵ +
۲۵ صفحه چاپ شده است .

تاریخ فکر افغانستان بکار آید .

موضوع : تاریخ فکر .

۱۱۲۹
کلمات الشعراء

(دری)

از محمد افضل بن محمد معصوم متخلص بسرخوش ۱۰۵۰ - ۱۱۲۶ .
تذکره شعرای معاصر جهانگیر کورگانی لاهور ۱۹۴۶ م سنگی به تصحیح
صادقعلی دلاوری ۱۳۲ ص .
موضوع : شرح حال مختصر برخی شعرای افغانستان .

۱۱۳۰

کلیات شیخ فخرالدین ابراهیم همدانی متخلص به عراقی

(دری)

یکوشش سعید نفیسی ۴۴۶ ص چاپ سوم بسال ۱۳۳۸ . در مقدمه آن مطالبی
است که بشعرای و عرفای خراسان تماس گرفته شده است .
موضوع : تاریخ ادبیات .

۱۱۳۱

کلیات قاسم انوار

(دری)

باتصحیح و مقابله و مقدمه سعید نفیسی ۱۱۲ + ۴۱۹ ص .
شاه قاسم انوار از شعراء قرن هشتم است که در هرات میزیسته است مقدمه
آن در مسائل تاریخ ادبی و سیاسی هرات روشنی میاندازد .
موضوع : ادب دری در عصر شاهرخ .

۱۱۳۲

گنج دانش

(دری)

از محمد تقی بن محمد هادی متخلص به حکیم در تاریخ و جغرافیا طهران ۱۳۰۵
سنگی باهتمام محمد علیخان طبیب رئیس مدرسه گریا ۵۷۳ ص که در جغرافیای
تاریخی افغانستان نیز بکار آید .
موضوع : تاریخ ، جغرافیا فی .

۱۱۳۳

گنج شایگان (تذکره شعرا)

(دری)

از میرزا طاهر بن شیخ زین العابدین شعری اصفهانی (۱۳۱۴ - ۱۲۷۵ ق) .
جلد اول ۱۲۷۲ ق سنگی ۵۸۲ ص .
موضوع : تاریخ ادبیات و شناسائی رجال خراسان .

۱۱۳۴

گنجینه دانشوران

(دری)

احمد رحیمی چاپ قم سال ۱۳۳۹ بر + ۲۲۴ ص شرح حال یکصد و نه تن از
دانشمندان قدیم که تماس میکند به دانشمندان خراسانی .
موضوع : علم رجال .

۱۱۳۵
گنجینه سروری (گنج تاریخ)

(دری)

از مفتی محمد غلام سرور لاهوری ۲۲۰ ص چاپ نولکشور سنگی در این کتاب مفتی غلام سرور تمام تاریخ فوت غالب عرفا و صوفیه را بنظم ترتیب و تدوین نموده که برخی از عرفا افغانستان نیز میباشند.
موضوع : تاریخ فوت عرفا افغانی .

۱۱۳۶
گنجینه نشر فارسی

(دری)

دکتر حسن صدر جوادی با مقدمه دکتر ذبیح الله صفا تهران ۱۳۴۰-۲۹۳ ص منتخبی است از کتب منشور از زمان ترجمه تاریخ طبری تا عهد حاضر .
در تاریخ ادبیات بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۱۱۳۷
کنز الحکمه

(دری)

ترجمه نزهة الارواح و روضة الافراح شمس الدین محمد بن محمود شهرزوری از شیخ ضیاء الدین دری (۱۲۹۳ ق ۱۳۷۵ ق).
۲ جلد طهران ۱۳۱۶ حروفی ۲۲۹-۱۷۷ ص .
شرح حال حکماء و فلاسفه خراسان که در تاریخ فکر از آن توان استفاده برد.
موضوع : تاریخ فکر .

۱۱۳۸
کنشکا

(دری)

نگارش احمد علی کهزاد ۳۴ ص - از انتشارات مدیریت عمومی تاریخ کابل ۱۳۲۵ .
موضوع : عصر کنشکا .

۱۱۳۹
کورد و کوردستان

(دری)

از محمد امین زکی ۳ جلد چاپ بغداد ۱۹۳۱ حروفی ۱۹۴ + ۲۰۴ + ۴۳۱ ص .
در تاریخ نژاد شناسی مطالب سودمندی دارد .
موضوع : تاریخ ، نژاد شناسی .

۱۱۴۰
کوروش نامه

(دری)

از کزنوفون ترجمه مهندس رضاشایخی ۱۹ + ۳۴۲ ص نشر موسسه ترجمه و نشر کتب گذارش در باره شرح زندگی کشور کشایی کوروش شاهنشاه بزرگ هخامنشی (دوره هخامنشی ها) رگ : مجله رهنمای کتاب سال ششم .
موضوع : دوره قبل از اسلام .

۱۱۴۱

الكواكب الدرّيه في تراجم السادات الصوفيه

(عربی)

از شیخ عبدالرؤف بن تاج العارفین علی مندوی قاهری شافعی (۹۵۲ - ۱۱۳۱ ق) جلد اول مصر ۱۳۵۷ ق به تصحیح محمود حسن ربیع مدرس الازهر - ۲۷۵ ص .
موضوع : شرح حال برخی از عرفای اسلام و خراسان .

۱۱۴۲

گوشه های از اسرار تاریخ اسلام

(دري)

از میر سید جعفر بن حسین حسینی اصفهانی عضبان باهتمام دوکتور توری جعفر طهران ۱۳۳۷ ش حروفی چاپ مصطفوی ۲۴۸ ص .
موضوع : تاریخ اسلام .

۱۱۴۳

گیتا (به گودکیتا)

(دري)

ترجمه علی موحد ۱۳۹ ص تهران نگاه ترجمه و نشر کتاب ۱۳۴۴ گیتا اثر بسیار عمیق از اندیشه مذهبی هنداست .
که بتاريخ فکر بکار آید . رك : جلدنهم رهنمای کتاب .
موضوع : تاریخ فکر .

۱۱۴۴

لباب الالباب في القاب الاطّاب فيه معرفة احوال الرجال من علماء الشيعة

(عربی)

از حبیب الله شریف کاشانی ۱۶۰ ص دز سال ۱۳۳۸ چاپ تهران .
شرح احوال از بیست عالم که برخی شامل علماء خراسانست .
موضوع : رجال خراسان و افغانستان .

۱۱۴۵

لزوم قطعی تغییر خط

(دري)

تالیف گرانفر - (تاریخ پیدایش خطو منشأ خط فعلی) چاپ ۱۳۳۶ ش - ۱۴۶ صفحه .
که در تاریخ ادبیات و خط شناسی از آن سود توان برد .

۱۱۴۶

لشکر گشی های احمد شاه وحدود امپراطوری وی

(دري)

از محمد انور نیرهروی (۸۷) ص طبع انجمن تاریخ ۱۳۳۸
معلومات زیادی در زمینه جنگهای احمدشاه درانی و قلمرو حکمرانی او میدهد .
موضوع : تاریخ سدوزائیان .

۱۱۴۷

لغت نامه

(دری)

تالیف علی اکبر دهخدا دارای جلدهای متعدد که در عین حال شرح احوال رجال خراسان و افغانستان را حاریست هر جلد آن بدات خود دائرة المعارف است . که خیلی سودمند است . یکصد و چهل و هفت جلد آنرا دیده ام که در واقع کتابخانه ایست .

موضوع : لغت شناسی و رجال واعلام افغانستان .

۱۱۴۸

المآثر والاثار

(اردو)

تالیف سید هاشمی فرید آبادی .
دوجز (۲۰۸ + ۱۷۴ ص) سال ۱۹۵۶ شامل شرح حال مشاهیر لاهور که بعضا مشاهیر افغانی میباشد . چاپ اداره ثقافت اسلامیة لاهور .
موضوع : تاریخ رجال و مشاهیر افغانی .

۱۱۴۹

المآثر والاثار

(دری)

از صنیع الدوله اعتماد السلطنه محمد حسن ابن حاجی علیخان حاجب الدوله (مراغه مقدم) ۱۳۱۳ ق .
متضمن شرح حال علماء وفضلا، خانیا با مشار از زبان محمد قزوینی مینگارد این کتاب از با بسم الله تاتاعتمت از آثار قلمی شمس العلماء عبدالرب آبادی است طهران ۱۳۰۷ ق سنکی ۲۹۴ + ۶۱ ص .
موضوع : شرح حال برخی رجال خراسان .

۱۱۵۰

ماه نخستب

(دری)

از سعید نفیسی طهران ۱۳۲۸ ش حروفی ۱۵۴ ص طهران ۱۳۳۴ چاپ دوم طهوری ۲۸۰ ص .
راجع بر رجال بخصوص ابن مقنن خراسانی مطالب گوناگونی دارد .
موضوع : تاریخ برخی رجال خراسان .

۱۱۵۱

مبارزه سید جمال الدین افغان

(دری)

مترجم غلام صفدر پنجشیری وحسین راضی از طرف دارالتالیف وزارت معارف بسال ۱۳۴۱ چاپ شده است .
موضوع شمه از تاریخ اخیر قرن نوزده در افغانستان و حیات صوری سید جمال الدین .

۱۱۵۲

مبانی اللغت

(ترکی)

یعنی صرف و نحو لغت چغتایی .
تالیف میرزا محمد مهدی خان اسنر آبادی مصنف تاریخ نادری .

۱۴۲ ص چاپ اشیا تیک سوسائیتی بمبئی طبع سال ۱۹۱۰ .
موضوع : لغت چغتایی که در تاریخ ادب بکار آید .

۱۱۵۳

متمم تاریخ ایران از جهاننداری ساسانیان تا زمان حاضر

(دری)

از عبدالله رازی همدانی طهران ۸۰۸ ص .
تاریخ افغانستان در برخی از فصول آن طالع میکند .

۱۱۵۴

مثنوی هفت اورنگ

(دری)

تالیف نورالدین عبدالرحمن جامی متوفی ۸۹۸ به تصحیح و مقدمه مرتضی مدرس گیلانی ۳۶ + ۱۰۵۱ ص چاپ تهران مقدمه آن شرح حال جامی و روشنی قرن شاعر ، در تاریخ ادب و فکر بکار آید .
موضوع : ادب و عرفان دوره تیموریان هرات .

۱۱۵۵

مجالس العشاق

(دری)

از امیر کمال الدین حسین بن شهاب الدین اسمعیل آازرگاهی این کتاب که از مقدمه آن پیداست بنام سلطان حسن میرزا چاپ شده ولی بابر در توزک خود تصریح کرده است که این از کازر گاهی است و مولف آن خواسته است تمام عرفای خراسان و افغانستان را بعشق مجازی مصاب سازد .
طبع کانپور ۱۳۱۳ ق - ۱۸۹۷ سنکی ۲۶۸ - لکهنو ۱۸۹۲ سنکی ۲۶۸ ص .
موضوع : شرح حال رجال هرات و شعرای افغانستان و خراسان که در تاریخ ادبیات بکار آید .

۱۱۵۶

مجالس النفایس

(دری)

از امیر علیشیر نوائی (۸۴۴ - ۹۰۶) که در هرات متولد شده وهم در آن شهر وفات یافته است در مسایل فرهنگی اندوره ادب پروری اهتمام زیاد نموده است .
تذکره مجالس النفایس را دو نفر از زبان ترکی چغتایی بفارسی ترجمه کرده اندیکی فخری هروی در ۹۲۷ ق در هرات و سوم بلطائف نامه و دو دگر ترجمه حکیم شاه قزوینی در همان تاریخ در استانبول ، این هر دو ترجمه باهتمام علی اصغر حکمت بسال ۱۳۲۳ ش در ۴۷۱ ص در طهران بطبع رسیده است .
موضوع شرح حال بسا شعراى افغانستان و نمونه هنر آنها و مقدمه شرح حال و محیط سیاسی میر علیشیر نوائی .
موضوع : تاریخ ادب دوره تیموریان .

۱۱۵۷

مجله التواریخ

(دری)

از ابوالحسن محمد امین گلستانه چاپ اول لیدن بسال ۱۸۹۱ م .
بسر بی ناشر کار لمن آلمانی ۱۵۹ × ۴۷ صفحه .

چاپ دوم تهران ۱۳۱۹ ش سربسی باهتمام محمد تقی مدرس رضوی ۴۱۳ صفحه .
موضوع : آن تاریخ تمام دوره های تاریخ بعد از اسلام بخصوص دوره
عوثیانیان .

۱۱۵۸

مجموعه اسناد و مدارک چاپ نشده

(دری)

دریازه سید جمال الدین افغانی جمع آوری و تنظیم دکتر اصغر مهدوی ایرج
افشار ، از انتشارات دانشگاه با فهارس و اعلام در گوشه حیات سید جمال الدین
روشنی اندازد .
موضوع : حیات و افکار سید جمال الدین و کسانی که با او ارتباط گرفته اند .

۱۱۵۹

مجموعه چارکتاب نیاب

(دری)

(دری)

عشقنامه - عقلنامه - بهرام و بهروز - به تصحیح و مقدمه غلام جیلانی جلایی
۸۴ + ۲۹ + ۲۴ + ۳۸ + ۱۸ ص در سال ۱۳۳۲ در مطبعه غزنی چاپ شده است
اگرچه بهرام و بهروز بنائی بنام سنائی چاپ شده ولی مقدمه مستوفای در باره
غزنی و حیات حکیم سنائی و معاصرین او دارد .
موضوع : حیات حکیم سنائی و ادب دوره غزنویان .

۱۱۶۰

مجموعه سخنرانیها در دانشگاه ادبیات تبریز

(دری)

از فروزانفر تبریز ۱۳۲۷ ش ۴۶ ص .
موضوع : تاریخ ادبیات زبان دری و فکر عرفانی .

۱۱۶۱

محمود وایاز

(دری)

از ابوالفضل دیکانفر ، چاپ حروفی بسال ۱۳۳۰ در تهران ۱۴۴ صفحه .
گوشه از معاشرت محمود شهنشاه غزنه در این کتاب پیدا آید .
موضوع : دوره غزنویان .

۱۱۶۲

محیط زندگی و احوال و اشعار رودکی

(دری)

سعید نفیسی چاپ دوم با اصلاحات استاد سعید نفیسی کتابی را که در سه
جلد در باب رودکی پرداخته و اشعار او را از کتب و جنگها بدست آورده بودند جمع
کرده است .

که در تاریخ ادب بکار آید .

موضوع : تاریخ ادب در دوره سامانیان .

۱۱۶۳

مخالفت بین افغانستان و پاکستان

(دری)

از احمد علی کهزاد چاپ کابل ۱۵ صفحه .

وقایع تاریخی سرحد .
موضوع : تاریخ معاصر افغانستان .

۱۱۶۴

مختار الاخبار فی احوال الاخیار تاریخ سلاطین بهمنیه

(دری)

از سید آسود بن حسن معروف بمیرنواب غالب اصفهانی حیدر آبادی اصلاً اصفهانی و در حیدر آباد اقامت داشت . حیدر آباد دکن ۱۲۹۴ ق سنکی ۲۳۴ ص .
در تاریخ افغانی خالی از استنفاذ نیست .

۱۱۶۵

المختصر

(عربی)

تاریخ الحافظ ابی عبدالله محمد بن سعید بن محمد ابن الد بیسی انتقاء محمد بن احمد بن عثمان اندهسی جزء او ل و ثانی ۲۲۵ + ۲۸۶ ص باقهارس واسما ۱۳۷۱ در بغداد

موضوع : حال برخی از مشاهیر خراسان و افغانستان که در زبان عربی نیز تالیفاتی داشته اند .

۱۱۶۶

مختصری در تاریخ تحول نظم و نثر فارسی در ادوار مختلف ادبی

(دری)

از دکتر صفا طهران ۱۳۳۱ ش ۱۲۴ ص طهران ۱۳۳۳ چاپ دوم ۹۸ ص طهران ۱۳۳۴ چاپ سوم ۹۸ ص
در تاریخ ادبیات دری افغانستان بکار آید .

۱۱۶۷

مخزن الانشاء

(دری)

تالیف کمال الدین بن حسین واعظ کاشفی هروی متوفی ۹۱۰ که بنام سلطان حسین میرزا باقراء بسال ۹۰۷ مصد ر کرده دونسخه در موزیم کابل که یکی بخط خود مؤلف و نسخه دیگر در کتابخانه شورای ملی ایران .
موضوع : تاریخ ادبی و طرز انشاء پردازی .

۱۱۶۸

مدعیان مهدویت از صدر اسلام تا عصر حاضر

تاریخچه پیدایش باب بها

(دری)

از احمد سروش طهران ۱۳۳۴ ش ۱۶۰ صفحه
که در تاریخ اسلام و تاریخ فکر بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر

۱۱۶۹

مذکر اصحاب

(دری)

از محمد بدیع ملیحی سمرقندی که در ۱۲۲۸ کتایب شده حاوی شرح احوال شاعران بلخ و ماوراء النهر که در تاریخ ادبیات زبان دری بکار آید . نسخه خطی

مربوط انجمن تاریخ کتاب صفحه زده نشده است و یک نسخه در کتابخانه راقم حروف موجود است

موضوع: تاریخ ادبیات

۱۱۷۰

مرآت الخیال (تراجم شعرا)

(دری)

از شیرعلیخان بن علی امجد خا لودی
(حدود ۱۰۶۰-۱۱۰۲ ق) تاریخ فراغت از تألیف ۱۱۰۲ ق ۱۲۴۶ بمبئی
۱۲۲۴ ق سنگی باهتمام ملك الكتاپ شیرازی ۳۴۴ ص
موضوع: تاریخ ادبیات دری

۱۱۷۱

مردشرق از نظر فلا سفه غرب

(دری)

از داکتر اربری ترجمه محسن بینا همدان ۱۳۳۳ خرقوی ۱۰۰ ص
موضوع: حیات ناملی ابن سینا بلخی

۱۱۷۲

مرقوم پنجم کتاب سلم السموات

(دری)

در شرح احوال شعرا و حکامه سرایان و دانشمندان
تالیف: شیخ ابوالقاسم بن ابی حامد بن نصرالین انصاری کازرونی
باهتمام و تصحیح و حواشی و تعلیمات دکتر یحیی قریب
طهران ۱۳۴۰ ش چاپ اول ۴۲۳ ص بافهارس شرح حال برخی شعرا
انغانستان آه در تاریخ ادبیات بدآرآید.
موضوع: تاریخ ادبیات دری

۱۱۷۳

مزار شریف (تاریخ)

(دری)

منسوب به ملا عبدالغفور لاری از روی يك نسخه به تصحیح و تعلیق ماییل
هرزی
رسانه سود مندیسست در نقل تایوت حضرت علی (رض) و سایر چگو نگسی
آن.
موضوع: تاریخ مزار شریف

۱۱۷۴

مسکوکات افغانستان در عصر اسلام

(دری)

از احمد علی کهزاد چاپ کابل ۲۰ صفحه عکس مسکوکات نیز آورده شده
که در باره مسکوکات باختری و گریکو بودیک روشنی میاندازد.
موضوع: تاریخ و مشخصات مسکوکات قبل از اسلام و مقارن آن

۱۱۷۵

مسئله افغان

(دری)

از ۱۸۴۱-۱۸۷۸

تالیف دیوک آف ارگایل ترجمه فرهنگ ۲۱۰ ص بسا ۱۳۳۷ از طرف

نشریات داخلی مطبوعات چاپ شده است .
تاریخ قرن ۱۶ افغانستان از لابلای آن نمودار است .

۱۱۷۶

مصطفی خراب

(دری)

از احمد بهمنش طهران ۱۲۳۵ ش حروفی ۳۵۲ صفحه
بیان مسایل شرق به افغانستان نیز می‌توانست .
موضوع: شرق میانه و برخی مطالب درباره افغانستان

۱۱۷۷

مشتی از خروار یا نمونه نثرهای بجا مانده فارسی

(دزی)

از محمد دبیر سیاقی - جلد اول و دوم نمونه متن های کهن که در تاریخ ادبیات
بکار آید - تهران سال ۱۳۴۵
موضوع: تاریخ ادبیات

۱۱۷۸

مصطفی خراب

(دزی)

تالیف احمد قاجار مشهور به هلاکو و متخلص به خراب در سال ۱۲۵۸ یا ۱۲۶۳
هجری قمری حاوی شرح حال ۶۹۹ تن از شعرای عهد فتحعلی شاه در ۲۸۰ ص
تبریز ۱۳۴۴

به تصحیح دوکتور خیامپور .
شرح حال برخی شعرای خراسان که در تاریخ ادبیات بکار آید .
موضوع: تاریخ ادبیات دزی .

۱۱۷۹

مصطفی المقال فی مصنفی علم الرجال

(عربی)

از شیخ آقابزرگ طهرانی - ۶۲۶ ص در سال ۱۳۳۷ در تهران چاپ شده است
مشمول شرح حال ششصد نفر از بزرگان که هر یک شان لا اقل يك یادو اثر در تاریخ
و علم رجال نوشته اند .
شامل برخی از رجال خراسان و افغانستان .

۱۱۸۰

مطالعه تاریخ افغانستان از نگاه عسکری

(پشتو)

حصه اول ۵۰۰ ص با نقشه ها ، مولف علی احمد جلالی دلو ۱۳۴۳ این کتاب
تاریخ عسکری است که از زمانه های قدیم و از وقت تیموریان و سقوط آنها
بیان میدارد .

موضوع: تاریخ عسکری افغانستان

۱۱۸۱

مقالم ترکان خا تون

(دزی)

از حیدر علی بن حاج محمد کمالی اصفهانی

۱۲۸۸-۱۲۲۵ ش طهر ۱ ن ۱۳۰۷ حروفی دز ۵۴ ص چاپ دوم طهر ۱ ن
۱۳۱۷ ش ۴۳ ص ،
موضوع : تاریخ دوره خوا رز شاهیان .

۱۱۸۲

المظاهر البیهة

(عربی)

صدرالدین محمد انشیرازی (ملاصدرا) حقه و قدم له وعلق علیه سید
جلال الدین اشتمانی بامقدمه دکتر علی-اکبر فیاضی مشهد ۱۳۴۰ - ۱۶ + ۴
۱۲۸ ص

درتاریخ فکر بکار آید .

موضوع : تاریخ فکر

۱۱۸۱

معارف

(دزی)

بر محمد بن حسین خصیمی پدر مولانا بلخی مشهور به بهاء ولد باهتمام بدیع
ازمان فرورد انور جلد دوم از انتشارات وزارت فرهنگ ایران طهران ۱۳۳۸
۴۱۹ ص

درتاریخ تصوف بکار آید .

موضوع : تاریخ فکر

۱۱۸۴

معارف نیم قرن اخیر

(دزی)

ازطرف وزارت معارف ۸۱ ص تاریخ نشر ۱۳۳۵
موضوع : تاریخ معارف افغانستان

۱۱۸۵

معارف صرین سخنور

تالیف خسته ۳۶۳ ص ازطرف موسسه انیس درسال ۱۳۳۹ چاپ شده است .
موضوع : تاریخ ادبیات صرافغانستان .

۱۱۸۶

معرفی روزنامه هاجر اید مجلات

(دزی)

مایل هروی ۱۴۴ ص درسال ۱۳۴۱ ازطرف مدیریت طبع کتب تاریخ مطبوعات
ونشریات افغانستان از آغاز تا امروز نه از نگاه نقد بلکه از نگاه چهره کشائی برگزیده
چاپی .

موضوع : تاریخ ژورنالیسم

۱۱۸۷

معماری اسلامی ایران در دوره ایلخانات

(دزی)

اثر دونالدن - ویلبر ترجمه دکتر عبدالله فریاد انتشارات نگاه ترجمه و
نشر کتاب شماره ۲۶۵-۲۲۸ ص با تصاویر و اعلام تهران ۱۳۴۶

راجع به معماری اسلامی و سبک معماری در دوره ایلخانان کتاب سودمندی .
به تاریخ هنر بکار آید .
موضوع : تاریخ هنر و صنعت معماری .

۱۱۸۸

مفتاح السعاده ومصباح اسیاده

(عربی)

از مولی احمد بن مصطفی المعروف بطاش کبری زاده متوفی ۹۶۲ در دو جلد
۴۵۵-۴۸۴ چاپ حیدرآباد دکن که تاریخ طبع ندارد این اثر خوب است که تمام علوم
را ذکر میکند و باز مصنفین آن علوم را امیاءورد که در تاریخ علم و شرح احوال رجال
از آن توان استفادت عظیم برد .
موضوع: تاریخ علوم و مصنفین

۱۱۸۹

مفتاح الکنوز (کتب خطی عربی)

(عربی)

فهرست کتابخانه خدابخش واقع بانگی پورینته از مولوی عبدالحمید بن
سعادت حسین.
۲ جلد پتته ۱۹۲۲ م ۵۶۱ + ۲۹۱ + ۱۰ ص
برخی از مولفین افغانی را نیز در زلابلای آن توان یافت که آثاری مبرز بوجود
آورده اند.
موضوع: مولفین افغانی

۱۱۹۰

مقالات تحقیقی و تاریخی

(دزی)

از سید حسن تقی زاده طهران ۱۳۲۲ هجری قمری ۱۳۲ ص دارای مطالب تاریخی
گوناگون .
موضوع : تاریخ ادبیات دزی

۱۱۹۱

مقالات جمالیه

(دزی)

گرد آورنده لطف الله اسد آبادی طهران ۱۳۱۲ ش خا و ر ۱۸۳ + ۳۱۱ ص
موضوع - افکار سید جمال الدین افغانی .

۱۱۹۲

مقالات صوفیه

(دزی)

شاه ترابعلی کاکوی ابن محمد کاظم قلندر منتخب تذکره الالیا و نفحات الانس
نجامی و رشحات لکنه ۱۸۹۳ سنگی ۲۳۲ ص
موضوع: تاریخ عرفانی که بتاریخ فکر بکار آید.

۱۱۹۳

مقالات منتخبه مجله دانشکده خا و رشناسی پنجاب مشتمل بر منتخب مقالات
راجع بزبان و ادبیات فارسی و تاریخ و رجال و مشاهیر و کتب افغانستان و

پاکستان و هند و ایران که از سنه ۱۹۲۵ تا ۱۹۶۷م در اور نتیل کالج میگزین لاهور
طبع شده و دران مقالات مفیدی دربارۀ تاریخ و رجال و کتب افغانی هم موجود
است .

این کتاب در دو جلد مصور با طبع نفیس از طرف پوهنتون پنجاب با اهتمام
وزیر احسن عابدی در موسسه چا پ جدید اردو تاپ پریس لاهور در سنه
۱۹۶۷م طبع و نشر شده است جلد ۱ و ۲ ص ۱ تا ۲۲۷ ص ۲۲۸ تا ۳۹۶ ص بزبان فارسی
وارد و که هر دو جلد در آخر فهراس مفصل رجال و اما کن و کتب و غیره هم
دارد .

درین دو جلد مقالات ذیل برای تاریخ افغان و افغانستان مفید است .
جلداول . نسخه خطی یک کتاب امیرعلیشیر ص ۳۲۱ فرخی ص ۳۹۵ معیات
شمزاده کامران ص ۵۴۱ در سفیة الاولیاذکر مقابر غزنی ص ۱۲۸
جلد دوم - سکندر لودی و مصنفان عهد او ص ۱۷ بزم شعر و سخن امیرعلی شیر
ص ۴۸ شعرای دربار سلطان ناصرالدین قباچه ص ۷۳ حرکات ادبی و علمی عهد
سلطان التتمش ص ۹۹ تصانیف شیخ جمالی که در باره عصر لودیان هند مطالب
خوبی دارد ص ۱۷۵ امام موفق نیشاپوری ص ۲۰۶ شیخ العالم میان شیخ دزویش
ص ۲۴۱ که درین مقاله نسب نامه مفصل و احوال پیر روشن هم موجود
است .

تاریخ وفات علی هجویری غزنوی ص ۲۵۸ خزائن معظوظات کپور تپله
ص ۱۸۲ مشتمل بر معلومات آتاب ظفرنا مه (ص ۲۹۲ و احوال صوبه جات ص ۲۹۸
دیوان تیمور رشاه افغان ۳۰۹ قرا با دین جراحی ص ۳۱۱ خلاصه العیش ص ۳۱۲
فرمان احمدشاه درانی ص ۳۱۷ مضمون کتیبه مزار سلطان محمود ص ۳۱۹ خط و
خطاطان ص ۳۲۱

۱۱۹۴

مقامات حمیدی

(دری)

از قاضی حمیدالدین عمر بن محمود بلخی بسعی سیدعلی اکبر ابر قوئی چاپ
اصفهان در سال ۱۳۳۹ - ۱۵ + ۲۲۲ ص
مقامات حمیدی اثر منشیان و ادیبان است که بتاریخ ادبیات افغانستان که
نویسنده آن نیز از کشور ما ست بدر میخورد .
موضوع : تاریخ ادبیات در اطراف مقاله نویسی .

۱۱۹۵

مقامات شیخ الاسلام

از حضرت خواجه عبدالله انصاری هروی فراهم آورده منسوب به نورالدین
عبدالرحمن جامی به تصحیح و حواشی فکری سلجوقی از روی نسخه چاپی
اربری ۴۵ ص در عقرب ۱۳۴۳ از طرف انجمن جامی .
حیات صوری و معنوی خواجه را بیان میدارد .
موضوع : تاریخ فکر و رجالی شناسی .

۱۱۹۶

مقامات معنوی

(دری)

از محسن بینا - عرفان دوعارف نامی ابی اسمعیل خواجه عبدالله انصاری

مروى و خواجه حافظ و تفسير منازل السائرين - تهران بنيد فرهنگ
۱۱۲۵ - ۱۶۸ ص
موضوع : تاريخ فكر

۱۱۹۷
مكاتب سنایی
(دزی)

مشمول بر ۱۷ نامه از حكيم سنایی غزنوی با تعلیقات و فهرس اعلام و كتب
واما بن و المات مخصوص و مقدمات فارسی و انگلیسی در ۲۹۶ ص بگو شش
نسخه ایر احمد استاد فارسی پوهنتون علی کره در رامپور هند ۱۹۶۲ م این کتاب
در تاریخ دوره غزنویان و اسمای رجال آن دوره و سبک نثر نویسی و وضع ادبی
عصر غزنویان مفید است .

موضوع: رجال و ادب عصر غزنویان و طرز انشاء آن روزگار

۱۱۹۸
ملخص ریاض التوفیق
(دزی)

تالیف ذوالفقار علی متخلص به مست، تلخیص دکتر عبدالرسول خیامپور ۱۳۰
ص - تیریز ۱۳۴۳
کتاب مفید فرهنگ سخنوران که در سال ۱۲۲۹ قمری تالیف شده است و
احوال و اشعار یکصد و پانزده تن از گویندگانرا ذکر کرده است شامل
شعراى قرن ۱۲ و ۱۳ که برخی شعراى خراسانرا نیز دارد.
موضوع : تاریخ ادبیات دزی .

۱۱۹۹
منخص المقال فی تحقیق احوال الرجال
(عربی)

از حاجی مرزا ابراهیم بن حسین دنبلی خوئی متوفی ۱۲۲۵ ق ۲۸ + ۶۸ + صفحه
بی شماره صفحه ، چاپ سنگی در تبریز سال ۱۲۹۸ راجع بر رجال خراسان و افغانستان
معلوماتی دارد .
موضوع : علم رجال

۱۲۰۰
ملی قهرمان خوشحال خان خٔنک
(پشه‌و)

لیکونکی گل پچا الفت ۱۱۴ ص در سال سال ۱۳۴۴ از طرف پشتو تولنه
در تاریخ ادبیات پشتو در قسمت های حماسه سرایی بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات پشتو

۱۲۰۱
مجاهدین
(پښتو)

از عبدالحلیم اثر افغانی ۳۶۸ ص طبع پشاور ۱۹۶۸ م تاریخ مجاهدات
افغانان باسکمان
موضوع : تاریخ سدوزائیان و محمدزائیان

۱۲۰۲

منتخب التواريخ

(دری)

تالیف حاج محمد هاشم خراسانی ۹۰۵ ص در ذکر حال بعضی مشاهیر خراسان و عقابر (هرات) و خراسان مطالب مفیدی دارد.
موضوع : علم رجال

۱۲۰۳

منتخب التواريخ مظفری

(دری)

از صدیق المانک ابراهیم بن اسدالله شیبانی ۱۲۵۷ ق-۱۳۳۷ ق بسال ۱۳۲۶ ق در تمبران بخط مرتضی شریف نجم آبادی به ۵۵۱ صفحه چاپ سنگی شده است.
در تاریخ اسلام و دوره های اسلامی استفاده نموده آید.

۱۲۰۴

منتخب التواريخ معینی

(دری)

تالیف ۸۱۶ و ۸۱۷ هـ
معین الدین نظری به تصحیح ژان اوین ۴۸۵ ص با فهرست اسما و اما کن در تاریخ مغول و ایلخانان و مطالبی دارد که بدرد تاریخ افغانستان میخورد.
چاپ تهران ۱۳۳۶

۱۲۰۵

منشآت

خواجه عبدالله مر وارید

(دری)

یک نسخه در کتابخانه نسخ خطی ریاست کتابخانه های عامه و یک نسخه در کتابخانه انجمن تاریخ - یکبار در المان آفست چاپ شده و قفنامه ها و مطالب تاریخی و شرح حال میرعلی شیر نوا فی دران مندرج است.
موضوع : اساس تاریخی دور تیموریان هرات.

۱۲۰۶

منشآت

(دری)

از امیر نظام حسنعلی بن محمد صادق گردش طهران ۱۳۲۷ سنگی ۱۷۱ ص با منشآت قایم مقام و میرزا مهدیخان و فرهاد میرزا طهران ۱۳۳۱ ق سنگی ۲۲۸ ص طهران ۱۳۲۲ سنگی خشتی ۲۳۶ ص تبریز ۱۳۲۸ ق سنگی ۲۰۹ ص تبریز ۱۳۲۱ سنگی ۱۹۵ ص - تبریز بی تاریخ ۲۲۴ ص
در آغاز تاریخ سدوزا نیها نیز مطالبی دارد.
موضوع : آغاز دوره سدوزانیان.

۱۲۰۷

منهج المقال فی تحقیق احوال الرجال

(دری)

میرزا محمد استرآبادی تالیف ۹۸۷ مربوط کتابخانه سعیدی یزدی ر ک فهرست

نسخه های خطی دفتر چهارم .
موضوع: برخی رجال خراسان و افغانستان

۱۲۰۸

المنتظم مع الفهرست فی التراجم

(عربی)

از ابو الفرج عبدالرحمن بن ابی الحسن علی ابن محمد بن علی جوزی قریشی
تمیمی مدری بغدادی فقیه حنبلی ابن جوزی (۵۰۸-۵۹۷)
۱۰ جزء حیدرآباد دکن ۱۳۵۸ فی ۵۹۴ + ۴۳۹ + ۳۶۱ + ۲۱۸ شش جزء
آخر ۱۷۶ + ۴۳۴ + ۳۳۲ + ۳۶۱ + ۲۸۷ + ۱۲۱۴ صفحه
موضوع: شرح حال برخی از رجال خراسان .

۱۲۰۹

منم تیمور جهانکشا

گرد آورنده مارسل بریون
شرح تیمور لنگ بقلم خود او ترجمه و اقتباس ذبیح الله منصورى - تهران
بی تاریخ شامل تمام جنگهای تیمور و تصرفات او ۴۳۲ ص هر چند میتوان
استنباط نمود پهلوهای افسانوی دار دبانهم بتاریخ تیموریان افغانستان بدرد
میخورد .

موضوع: تاریخ تیموریان

۱۲۱۰

انمو تلف والمختلف

(عربی)

از ابولقاسم حسن بن بشر بن یحیی آمدی بصری متوفی ق ۳۷۱ (تذکره شعرا)
مصر حروفی به تصحیح مستشرق فرتیس کرنکو ۵۵۶ ص ضمن معجم الشعراء
موضوع: حیات برخی شعرای خراسان که بزبان عربی شعر گفته اند .

۱۲۱۱

الموسیقی العراقیه فی عهد المغول

(عربی)

از عباس الفردای المحامی بغداد ۱۳۷۰ ق ۱۲۹ ص که بموسیقی خراسان قدیم نیز
نزدیکی و مماثلت دارد .
موضوع - تاریخ هنر

۱۲۱۲

مولانا بلخی وید رش تاثیر معارف بر مثنوی

(دری)

میرمن داکتر محبوب سراج رفیق ۱۴۲ ص مدیریت طبع کتب وزارت
مطبوعات .
موضوع - حیات تاملی و صوری مولینا جلال الدین و سلطان العلماء
پدرش .

موضوع: تاریخ فکر

۱۲۱۳

موفات ابن سینا

(عربی)

از الاب جورج شما ته فنواتی قاهره ۱۹۵۰ م ۴۳۳ + ۲۰ ص
۲۵۳

موضوع : تاریخ فکر در خراسان قدیم .

۱۳۱۴

موسس الارواح

(عربی)

(احوال چشتیه) تالیف جهان آرا موزه برتانیای شماره ۴۳۶۷
رک - فهرست نسخه های خطی دفتر چارم .
در احوال صوفیان طریقه چشتیه افغانستان .
موضوع : تاریخ فکر

۱۳۱۵

مهرجان ابن سینا

(عربی)

ه و لقات ابن سینا و وضعه الا ب جورج شحاته قنواتی ۴۳۴ چ مصر ۱۹۵۰ ع
تمام مصنفات ابن سینا بلخی را اعم از مخطوط و مطبوع ذکر میدارد .
که بتاریخ فکر بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر

۱۳۱۶

میرزایان برنا باد

(دری)

از مابیل هروی (۷۷) ص با اعلام نشریه انجمن تاریخ ثور ۱۳۴۸ کابل .
موضوع : حیات و اشعار میرزایان برنا باد هرات این میرزایان از قرن نهم
هجری تا اواخر قرن سیزدهم وجهه ادبی داشته اند . در زمینه در تاریخ ادب در
کتاب نافع است .

۱۳۱۷

میراث اسلام

(دری)

تالیف سیزده تن از خاور شناسان انگلیس ترجمه احمد پیر شک د کتر
بهاء الدین بازار کاد - عزیزالله خا تمی محمد سعیدی - دکتر عیسی صدیق -
دکتر محمد معین چاپ طهران بنگاه ترجمه نشر کتاب با تصاویر و فهارس سال
طبع ۱۳۳۷ - ۶۰۱ صفحه در باره هنر و صنایع اسلام و خراسان و افغانستان مطالب
پر بهای دارد .

موضوع : ارزش صنایع و هنر

۱۳۱۸

میراث باستانی ایران

(دری)

ریچارد (ن) فرای ترجمه مسعود رجب نیا ۵۱۰ ص دوره اسکندرو اشکانی و
ساسانی رانیز در بردارد بنگاه ترجمه و نشر کتاب تهران ۱۳۴۴
موضوع : تاریخ فکر

۱۳۱۹

نا در افغان

(دری)

شرح حال اعلیحضرت محمد نادرشاه شهید از برهان الدین کشکی
کابل ۱۳۱۰ ش طبع سنگی ۶۱۱ ص

۲۵۴

موضوع : تاریخ محمد زائیمها حوادث اغتشاش افغانستان .

۱۲۲۰

نادرشاه

(دری)

از نریمان اوف تفلیسی ترجمه طالبزاده تفلیسی شماره ۲۷۷۴ کتابخانه ملی
تبریز رک- فهرست نسخه های خطی دفتر چارم ،
موضوع : دوره مقارن سدوزائیان

۱۲۲۱

نادر شاه از نظر خاورشناسان

(دری)

دکتور رضا زاده شفق ۱۴ + ۲۷۵ ص تهران ۱۳۳۹ -
مطالبی است که چندتن از مستشرقین در باره نادرشاه نوشته اند در دور
افشاریه و برخی برخورد های که افغانها با مرای افشاریه کرده اند ،
موضوع : آغاز دوره سدوزائیان.

۱۲۲۲

نامه احمدشاه بابا

(دری)

به تصحیح و تعلیق غلام جیلانی جلالی ۱۸۵ ص از طرف انجمن تاریخ به
مجله آریانا چاپ و بعدا بصورت رساله مستقل چاپ شده است .
نامه اعلیحضرت احمدشاه بابا بنام سلطان مصطفی ثالث عثمانی از روی
نسخه واحد خطی آرشیف دولتی استانبول تریب شده است .
موضوع : دوره سدوزائیمها .

۱۲۲۳

نامه سخنوران

(دری)

از ناصر علیشاه شیخ اسدالله بن محمود گشپ گلپایگانی (تراجم) طهران
۱۳۱۶ش حروفی ۱۶۳ص
در تاریخ ادبیات بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات دری

۱۲۲۴

نامه های رشیدالدین و طواط

(دری)

بامقدمه دکتور قاسم تو یسرکانی ۱۰۳۳ + ۲۶۲ ص چاپ دانشگاه ۱۳۳۸
رشید و طواط از رجال و ادبای سده ششم که بهر دو زبان دری و عربی نظم و نثر
دارد که در آخر کتاب شرح رجال و معاصرین او آمده است در تاریخ ادبیات
افغانستان بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات

۱۲۲۵

نیردهای بزرگ نادرشاه

(دری)

بقلم سر لشکر غلام حسین مقتدر تهران ۱۳۳۹ - ۱۹۲ص

را جمع بچنگ کند همار مطا لبي دارد .
موضوع: مقامت افغانها در آغاز دوره سدو زائيسها .

۱۳۳۶

نتيجه المقال في علم الرجال

(عربي)

از شيخ محمد حسن بن صفر علي بار فروشي معروف به شيخ كبير متو في
۱۳۴۵ ق طهران ۱۳۸۴ ق سنگي بخت محمد صادق خوانساري ۲۸۴ ص
موضوع - شرح حال برخي از رجال خراسان .

۱۳۳۷

نردبان آسمان

(دري)

بياد بود هفتصد مين سالگره و حال مولينا جلال الدين محمد بلخي بقلم ثوبل
۶۸ ص در سال ۱۳۳۶ از مجله عرفان
(حيات مولينا بلخي)
موضوع: تاريخ تفكر

۱۳۳۸

نزهة الالباء في طبقات الادبا

(عربي)

از عبدالرحمن بن محمد الانباري ۴۹۱ چاپ مصر تاريخ طبع ندارد .
شرح حال نحاة است كه يكتعداد آنها بخراسان و افغانستان تعلق
ميگيرد .
موضوع: تاريخ رجال

۱۳۳۹

نصرت نامه نظرفنامه ناصري

(دري)

ميرزا عباسقلي صفا - وقايع تسخير خراسان در وقعه سالار و تسخير طهران
۱۳۷۵ ق سنگي ۱۵۷ ص مصور
موضوع: تاريخ عهد سد وزائيان .

۱۳۳۰

نصف جهان في تعريف الاصفهان

(دري)

تاليف محمد مهدي اصفهاني به تصحيح دختر منو چهر سوده ح + ۳۷۲ ص
چاپ سال ۱۳۴۰ در تاريخ افغانستان بكار آيد .
موضوع: جغرافياي تاريخي .

۱۳۳۱

نظام التواريخ

(دري)

قاضي ناصر الدين عبدالله بن عمر بيضاوي كه در سال ۶۷۴ هجري با
تمام رسيد ه است از ابتداء تاريخ تاهجوم مغل به تصحيح و اهتمام بهمن
ميرزا كريمي ۹۵ ص اين كتاب در ۱۰۷ ص باهتمام حكيم شمس الله قادري با يك
مقدمه انتقادي در حيدرآباد چاپ شده است .

غوریان - سلجوقیان را نیز در بردارد .
موضوع : دوره خوارزمشاهیان و سلجوقیان و غوریان .
۱۳۳۲

نظر متفکران اسلامی درباره طبیعت

(دری)

در کتور سیدحسن ۴۴۴ ص ما ۱۳۴۲ چاپ دانشگاه در تاریخ فکر نیک
بکار آید
موضوع تاریخ فکر و دانش اسلامی .

۱۳۳۳

نظری باوضاع سیاسی و اقتصادی افغانستان

(دری)

از سروان بیژن کیلا نشاه
طهران حر و فی ۴۶ ص
موضوع - وضع سیاسی و اقتصادی افغانستان .

۱۳۳۴

نظم العقیان فی اعیان الایمان

(عربی)

(تراجم علمای قرن نهم هجری) از جلال الدین سیوطی نیویورک ۱۹۲۷
حرفی با اهتمام دکتر فلیپ حتی .
شرح حال برخی از علماء خراسان و افغانستان .

۱۳۳۵

نغایس النغون

(دری)

از شمس الدین محمد بن محمود آملی تألیف در ۷۳۶ - ۷۴۲ چاپ قاجاریه
یک نسخه قلمی ۳۸۸ ورق، یک نسخه در کتابخانه مجلس شورای ملی ایران و یک
نسخه در کتابخانه جناب صالح پره ننگ بار چاپ آن بدوره قاجاریه شده .
است .

موضوع - شرح علوم ادبی که بتاریخ ادب دری بکار آید و تمام فنون
ادبی در آن کتاب درج یافته که خیلی ممتنع می نماید .

۱۳۳۶

نقد ادبی

(دری)

از عبدالحسین زرین کوب طهران ۱۳۳۸ ش ۵۸۹ ص بافهارس در تاریخ
نقد، کتاب سو دمندی است که بتاریخ ادبیات دری بکار آید .
شامل مطالبی که مولفین خراسانی چگونه نقد کرده اند .
موضوع : تاریخ ادبیات

۱۳۳۷

نقدیدل

(دری)

از استاد صلاح الدین سلجوقی ۵۷۱ ص بسال ۱۳۴۲ از نشرات
دارالتالیف وزارت معارف . برخی ادبیات بیدل تفسیر شده است در تاریخ فکر
بکار آید .

۱۳۳۸

نقش پارسی بر احجار هند

(دری)

گردآورنده علی اصغر حکمت ۱۴۸ص چاپ تهران تو صیفی از کتیبه های
اوج هندوستان که بتاریخ کلتوری افغانی ارتباط دارد و کتاب پرسودینست
و موضوع : تاریخ احجار متقوشی که در تاریخ لغافی ما رابطه دارد .

۱۳۳۹

نقد فلسفه از نگاه جامی

(دری)

تالیف محمد اسمعیل مبلغ از نشرات انجمن جامی وزارت مطبوعات
افغانستان در سال ۱۳۴۲ .
در تاریخ فکر بکار آید .
و موضوع : تاریخ فکر .

۱۳۴۰

نگار پاکستان

(اردو)

تذکرون کاندکوره (اردو) از نیاز فتحپوری ۳۵۲ ص سال طبع ۱۹۶۴ این
کتاب تذکره التذاکیر است که از کتب تراجم شعرا نام میبرد که بعضاً با افغانستان
نیز ارتباط دارد.
و موضوع : تاریخ ادبیات در ی و پشتو .

۱۳۴۱

نگاهی بادییات معاصر افغانستان

(دری)

تالیف محمد حیدر زو بل ۱۱۹ ص در سال ۱۳۲۷ از شعبه معرفی افغانستان
چاپ گردید.
و موضوع - تاریخ ادبیات معاصر

۱۳۴۲

نگاهی بسلامان و اسلام

(دری)

تالیف جامی و سوابق آن از پوهاند عبدالحی حبیبی ، تعلیق از محمد اسمعیل مبلغ ۵۲ *
۳۲ در ۱۳۴۳ از نشرات انجمن جامی وزارت مطبوعات افغانستان در تاریخ
فکر بکار آید.
موضوع : تاریخ فکر

۱۳۴۳

نوا می معارف

(دری)

تالیف میرزا عطا محمد ۲۲۹ ص در سال ۱۳۳۱ از طرف انجمن تاریخ مشتمل
بر واقعات عصر سمرقانی ها و بارک زائیان و نگاه مضمون مطالب زیادی
دارد . طبع دوم با حواشی و تعلیقات و فهرس - ۱۱۵ ص کراچی ۱۹۵۹ م .
موضوع : تاریخ سندو زائیان و بارک زائیان .

۱۳۴۴

نو رستان

(دری)

از وکیل غرزی ۸۸ ص در سال ۱۳۳۹ از طرف نشرات موسسه انیس تاریخ عنعنوی نورستان و خصایص و عادات حصه از مردم افغانستان در آن درج یافته .
موضوع تاریخ نورستان

۱۳۴۵

نمونه های ادبیات افغانستان از رودکی تا بیتاب

(دری)

باهتمام محمد حیدر ژوبیل ۲۰ ص از طرف دارالتالیف وزارت معارف در سال ۱۳۳۵
در تاریخ ادبیات افغانستان بگرد آید.
موضوع تاریخ ادبیات دری

۱۳۴۶

نه تن از وزرای دربار عباسی

نکارش احمد طباطبائی ۱۵۶ ص رشت ۱۳۱۴

در شرح حال برمکیان بلخی .

موضوع : رجال بلخ .

۱۳۴۷

نهمصدمین سال وفات خواجه عبدالله انصاری هروی

(دری)

مجموعه مقالات قرائت شده در روز احتفال سالگرمه خواجه در میهران سال ۱۳۴۲ از طرف مدیریت طبع کتب وزارت مطبوعات چاپ شده است .
شامل شرح حال و افکار خواجه و برخی از معاصرین او
موضوع : تاریخ فکر و رجال

۱۳۴۸

نه گفتار در تاریخ ادیان

(دری)

از علی اصغر حکمت بخش دوم سال ۱۳۴۰ - ۳۱۰ ص

در تاریخ ادیان خواندن آن مفید است .

موضوع : تاریخ فکر

۱۳۴۹

واقعات شاه شجاع

(دری)

احمدعلی کمزاد ۱۶۲ ص در سال ۱۳۳۳ از طرف انجمن تاریخ چاپ شده است .
موضوع : تاریخ سده و زائیان .

۱۳۵۰

وزارت در عهد سلاطین بزرگ سلجوقی

(دری)

از تاریخ تشکیل این سلسله تا مرگ سلطان سنجر (۴۳۲-۵۵۳) ۳۶۱ ص
بافسرست و اعلام شامل وزراء و اصحاب دیوان طغرل و الپ ارسلان و ملک شاه

پسران بر نیاروق محمد - سنجرا از عباس اقبال به کوشش محمد تقی دانش
پژوه ویحیی ذکاء تهران ۱۳۳۸
موضوع - دوره سلاجقه

۱۳۵۱

وزن شعر فارسی

(دری)

دکتر پرویز نائل خانلری - ۳۴۱ ص
در تاریخ ادبیات بیکار آید ، و در تاریخ علم عروض و اوزان شعر مطالب زیادی
دارد .
موضوع : تاریخ ادبیات دری .

۱۳۵۲

وقایع شاه معین الدین چشتی

(دری)

از دیوبند چاپ لکنهو ۱۳۰۰ ق سنگی ۱۰۷ ص کشور .
موضوع : تاریخ فکر صوفیان افغانستان .

۱۳۵۳

هدیه الایجاب

(دری)

از شیخ عباس قمی شرح حال و تذکره مولفات برخی از رجال خراسان را احتوا
داشته در حدود ۴۰۰ ص میباشد و شیخ بصورت مختصر رجال زیادی را تذکر
داده است که از هر حیث سودمند است .
موضوع : علم رجال

۱۳۵۴

هدیه العارفين اسماء المولفين و آثار المصنفين

(عربی)

از اسماعیل پاشا بن امین بابائی بغدادی
۲ - جلد استانبول ۱۹۵۱-۵۵ - ۱۶۸ + ۵۷۴ = ۱۰۲
موضوع - شرح حال برخی از مصنفین افغانی

۱۳۵۵

هر سه دفتر (رقعات) ابوالفضل بن مبارک علامی

(دری)

چاپ لکنهو ۱۳۷۰ ق سنگی ۲۶۰ صفحه .
چاپ لکنهو ۱۳۶۳ ق سنگی ۳۴۹ صفحه
چاپ لکنهو ۱۳۹۲ ق سنگی ۲۸۸ صفحه .
چاپ لاهور ۱۸۶۱ م سنگی ۲۸۵ ص
ازین دفاتر میتوان در تاریخ افغانان بهره مند و یا افغانستان در زمان اکبر
استفاده کرد .
موضوع : تاریخ کور کانیه هند و تذکره عدّه از افغانان که در هند
میر بسته اند و شهرت علمی و ادبی داشته اند .

۱۳۵۶

هر مس و نوشته های هر مسی در جهان اسلام

(دری)

پقدم د نثر سید حسین نصر ۳۶ صفحه با قهارس نهر ان ۱۳۴۱
در تاریخ فکر بکار آید .

۱۳۵۷

هزار سال نثر فارسی

(دری)

از کریم کشاورز سه جلد ۱۸۰ + ۱۸۶ + ۱۸۸ ص کتابهای جیبی ۱۳۴۵
نمونه زیبترین نثر دری انتخاب شده است که در تاریخ ادبیات زبان دری
بکار آید .
موضوع : تاریخ ادبیات دری

۱۳۵۸

هزاره فردوسی (فارسی و فرانسوی)

(دری)

معالات و سخنرانیهای هزاره تهران ۱۳۲۲ تشریه وزارت فرهنگ
ایران در ۳۰۰ صفحه .
از حیات فردوسی و گوشه از دربار غزنه نمودار است .
موضوع : تاریخ ادبیات دری در دوره غزنویان .

۱۳۵۹

هستی از نظر فلسفه و عرفان

(دری)

از سید جلال الدین آشتیانی ۱۳۷۹ چاپ مشهد ۴ + ۲۶۸ + ۵ - ص
در تاریخ فکر بکار آید .

۱۳۶۰

هفتاد و هفتاد بلخ

(دری)

از محمد صالح ابن امیر عبدالله در شرح احوال و مقابر مشاهیریکه در بلخ
مدفونند . نسخه قلمی ۱۲۵ ص مربوط انجمن تاریخ البته روایات آن محققانه
نیست با نهم در برخی زوایای تاریخ روشنی میاندازد .
موضوع : مشاهیر بلخ

۱۳۶۱

هفت کتیبه قدیم

(دری)

از پوهاند حبیبی طبع انجمن تاریخ افغانستان ۱۳۴۸
که تحقیقات متمعی است درباره کتیبه های که بتاریخ باستانی افغانستان
معلق میگردد .
موضوع : دوره کوشانیان

۱۳۶۲

هفتاد و سه ملت یا اعتقادات مذهب

(دری)

باهتمام و تصحیح دکتر محمد جواد مشکور ۹ + ۶۹ ص چاپ تهران این

رساله در بیان و تعریف فرق اسلام و ظاهرا از آثار قرن هشتم هجری است .
مؤلف آن معلوم نیست در تاریخ مذاهب بکار آید .
موضوع : تاریخ فکر

۱۲۶۳

هما یون نامه

(دری)

از کلبدن بیکم دختر بایر وزن خضرخان چغتائی امیرالامراء همایون
که در سنه ۱۰۱۱ هـ ۱۶۰۳م در آکره وفات یافته است .
موضوع - تاریخ دوره گورگانی هند .

۱۲۶۴

هنر خط در افغانستان در دو قرن اخیر

(دری)

از عزیزالدین و کیلی فوفلزائی ۲۲۰ص در میزان سال ۱۳۴۳ از طرف
انجمن تاریخ .
در تاریخ خطاطی و شناسائی مشاهیر افغانی بکار آید .
موضوع : تاریخ هنر خطاطی و نمونه خطوط عالی برخی استادان .

۱۲۶۵

هوتکی ها

(دری)

از عبدالروف بینوا ۱۷۷ ص بسال ۱۳۳۵ از طرف انجمن تاریخ چاپ
نده است .
موضوع دوره هوتکیان

۱۲۶۶

یاد داشت های من

(دری)

از مار شمال شاه ولیخان ۹۶ ص از طرف وزارت مطبوعات چاپ شده است
شامل وقایع و رویداد استقلال و دوره اغتشاش افغانستان
موضوع: تاریخ نیم قرن پیش (دوره محمد زائیان)

۱۲۶۷

یادداشت های قزوینی

(دری)

بکوشش ایرج افشار ۳۲ + ۳۲۵ ص تهران ۱۳۳۹ مطالب گو ناگون
تاریخی و ادبی دارد.
موضوع : تاریخ ادبیات دری

۱۲۶۸

یاد نامه خواجه نصیر

(دری)

از دکتر صفا جلد اول طهران ۱۳۳۶ ش نشریه ۴۱۶ دانشگاه ۲۷۰ صفحه

درین از رجال خراسانی نیز نامبرده شده است و در تاریخ فکر کتاب
نویسندگی .
موضوع : تاریخ فکر

۱۲۶۹

یادنامه مولوی

(دری)

۲۱۵ صص بمناسبت هفتصدمین سال مولانا جلال الدین محمد بلخی از انتشارات
کمیسسیون ملی یونسکو تدوین و تنظیم علی اکبر مشیر سلیمی چاپ تهران
مجموعه هجده مقاله و خطابه است که به حیات صوری و تاملی مولانای بلخی و عصرا
نمایش دارد .

موضوع : تاریخ فکر

۱۲۷۰

یادبود ابن سینا

(دری)

از سعید نفیسی و دکتر طباطبائی ذوالمجد با مقدمه دکتر محمود تفضلی
تهران ۱۳۳۱ ش ۲۴۰ × ۵ صص
موضوع : حیات ابن سینا

۱۲۷۱

یادی از رفته گان

(دری)

مشمول بر شرح حال عده از شعرای کشور افغانستان تألیف خال محمد خسته
۱۷۲ صص تعلیق از مایل هروری از طرف مدیریت طبع کتب وزارت مطبوعات
در سال ۱۳۴۴ چاپ شده است .
در تاریخ ادبیات بکار آید .

۱۲۷۲

یسنا

(دری)

گذارش ابراهیم پور داود ۲۲۴ صص در سال ۱۳۳۸ چاپ تهران در آئین
زردشتی و تاریخ باستانی خراسان و افغانستان مباحثی دارد .
موضوع : تاریخ فکر

۱۲۷۳

یفتالیان

(دری)

از محمد عثمان صدیقی ۴۰ صص از نشرات پشتو تولنه افغانستان در
سال ۱۳۳۶ .
شامل تاریخ قرن چارم مسیحی .
موضوع : دوره قبل از اسلام افغانستان

۱۲۷۴
يك تحقيق نوين درباره
كابلشاهان
(دری)

از پوهاند جیبی ۴۰ ص طبع کابل ثور ۱۳۴۸ قطع جیبی نشریه انجمن
تاریخ
موضوع : تاریخ کابلشاهان.

۱۲۷۵
پمگان
(دری)

از استاد خلیلی، تحقیقی درباره مقبره و آرامگاه حکیم ناصر خسرو قبادیاتی بلخی
۲۴ ص در سال ۱۳۳۸ از طرف روزنامه انیس چاپ شده است .
موضوع : تاریخ و جغرافیای گوشه از کشور مربوط بدخشان دوره غزنویان .

ضمیمه رهنمای تاریخ

یکتعداد کتب که در حین چاپ از ترتیب مانده بود اینک در اخیر مجلد دوم آورده شد و هم در فهرست عمومی آتاب بجای خودش ضبط گردیده است .

۱۲۷۶

با میان

(دری)

تالیف موسیو ومادام گوداز و پرونیسر هاکن .
ترجمه احمد علی کهزاد ۸۷ ص در سال ۱۳۱۵ از نشرات انجمن ادبی کابل .
موضوع : دوره بودیزم افغانستان .

۱۲۷۷

با پرشاه

(دری)

اثر ویلیام ارسکن انگلیس ترجمه ذبیح الله منصورى .
در شماره های مجله خواندنیهای سال ۱۳۴۴-۱۳۴۵ که در هفته دوبار چاپ میشود .
موضوع : تاریخ مغولیه هند .

۱۲۷۸

بانگ نای

(دری)

انتخاب سیده محمد علی جمال زاده ۲۴ + ۳۹۴ ص با مقدمه بدیع الزمان فروزانفر
چاپ تهران استخراج قصص و تمثیلات مثنویست .
موضوع : تاریخ فکر .

۱۲۷۹

بحث درباره قابو سنامه

(دری)

دکتر امین عبد الحمید بدوی طهران ۱۳۳۵ ش ۲۵۷ + ۲۳۹ ص
موضوع : تاریخ ادبیات دری و بعضی آداب و رسوم و اخلاق مردم خراسان

۱۲۸۰

بحر الفوائد یا کلیات ریاضی

(دری)

که شامل دوازده اثر است . بدین نامها بیان واقعه ضیاء المعرفه -
عین الوقایع - دفتر دانش - پاسخ و پرسش - فیض روحانی - منبع البکاء - تخمیسات
رباعیات پریشان - اوضاع البلاد و خاتمه کتاب - این کتاب دارای ۵۷۲ ص در سال
۱۳۲۴ در مشهد ایران چاپ شده است .
نام این مرد محمد یوسف ابن محمد حسن خان ریاضی است که میگوید پدرم
در امور دیوانی افغانستان شغلی مناسب داشته است . ریاضی شغل کتابت و اسب
نازی و تفنگ اندازی را در ۱۲ سالگی آموخته است و در سال ۳۰۰ دوازده ساله بوده است

در بیان واقعه شرح حال خود را نگاشته است و عین الوقایع تفصیل دوازده محاربه
ایست که در افغانستان اتفاق افتاده و مولف در خاطر داشته است ریاضی سفر در
ایران کرده و انجلیز از خود نقشی گذاشته و این مرد اهل قلم و شمشیر است .
موضوع : تاریخ دوره سدوزا نیمه و محمد زائیان و وقایع جهانی .

۱۲۸۱

بحران و نجات

(دری)

تألیف و تالیف موسس و نگارنده انیس (محمی الدین انیس) ۲۸۸ ص
۱۳۰۹ ش در کابل .

موضوع : دوره اغتشاش و ورود اعلیحضرت محمد نادر شاه شهید فقید در
کابل با تمام رویداد های آن تاریخ و نوشته شده است .
موضوع : تاریخ معاصر افغانستان .

۱۲۸۲

بحرور الالحان

(دری)

محمد فرحت شیرازی - در علم موسیقی و نسبت آن با عروض با مقدمه شرح
زندگی و فهرست تصحیح علمی زرین قلم ۳۴۳ ص تهران ۱۳۴۵ متن چاپ عکسی
طبع قدیم هند است مقدمه مفیدی شرح حال از مولف در تاریخ ادب
بکار آید .
موضوع : تاریخ هنر و موسیقی .

۱۲۸۳

بخشی از فرهنگ اوستا و تطبیق آن با فارسی و کردی

(دری)

گرد آورنده - موید فیروز آذر کشسب ۱۰۴ صفحه تهران ۱۳۳۷ د ز
زبان شناسی ارتباط زبان دری و پشتو با اوستایی مطالبی دارد .
موضوع : زبان شناسی .

۱۲۸۴

بدایع الاخبار

(دری)

(حمله افغانه به ایران) تألیف عبدالتمیمی بهبانی در قرن ۱۲ هجری موزد برتانیا
شماره (۱۰۹۸۷) .
موضوع : تاریخ دوره هوتکیان

۱۲۸۵

بررسی یسنا

(دری)

نوشته مراد اورنگ ۲۶۸ + ۱۸۷ ص
تهران سال ۱۳۴۰ - در تاریخ فکر و مذهب زردشتی کتاب پر مطلبی
است .
موضوع : تاریخ فکر .

برمکیان بنا بروایت مورخین عرب و ایران

(دری)

از لؤ سین بوا ترجمه مهندس عبدالحسین میکده طهران ۱۳۳۶ ش بنگاه
ترجمه ونشر کتاب ۲۱۸ ص
موضوع : برمکیان بلخی .

۱۲۸۷

بزم سخن

(دری)

تالیف فقیری مصور ۱۵ + ۳۶۸ ص شرح حال وبرگزیده آثار ۱۹۷ تن
سرایندگان از آغاز شعر فارسی تا زمان حاضر تهران ۱۳۴۲ .
موضوع : تاریخ ادبیات زبان دری .

۱۲۸۸

بستان السیاحه

(دری)

از دست علی شاه حاجی زین العابدین بن آخند اسکندر شروانی منخلص به
تمکین (۱۱۹۴-۱۲۵۳ ق) طبع تهران ۱۳۱۵ سنگی به تصیح سید عبدالله مستوفی
پسرمایه مرزا علی اصغر خان اتابک ۷۰۳ ص طهران آفست ارز وی چاپ ۱۳۱۵
کتابفروشی سنایی ومحمودی .
موضوع : تاریخ رجال ومذاهب خراسان .

۱۲۸۹

بسطام ویا یزید بسطامی

(دری)

اثر اقبال یغما بی طهران ۱۳۱۷ ش سربی ۸۰ صفحه
در پیرامون عرفان مطالب سودمندی دارد .
موضوع : تاریخ فکر .

۱۲۹۰

بو سنان خیال (تذکره صا حبقرا ن)

(دری)

از میر محمد تقی حسینی منخلص بخيال در سال ۱۲۷۹ چاپ هندی
سنگی .
موضوع : شرح حال بعضی گویندگان عصر سدوزایی افغانستان .

۱۲۹۱

بغیة الطالبین لبيان مشایخ المحققین المعتمدین

(عربی)

از ابوالعباس شیخ احمد بن محمد بن احمد مکی شافعی چاپ حیدر
آباد دکن ۱۳۲۸ حروفی ۸۴ صفحه .
موضوع : حیات برخی محدثین خراسان و افغانستان .

۱۲۹۲

بگرام

(دری)

مؤلف احمدعلی کهزاد ۱۰۸ ص در سال ۱۳۱۷ از طرف مدیریت شعبه تاریخ
یشتو تولنه افغانستان چاپ شده است .
موضوع : تاریخ دوره بودیزم .

۱۲۹۳

بگوت گیتا (ترجمه فارسی)

(دری)

بانضمام دیبا چه از دکتور تاراچند تالیف محمد اجمل خان به تصحیح محمد
کامکار پارس ۱۴۳ ص چاپ دهلی نو در سال ۱۹۵۹ ع .
در بودیزم و بتاریخ فکر شرقی مطالب گوناگونی دارد .
موضوع : تاریخ فکر

۱۲۹۴

بهارستان (تراجم رجال قایمات)

(دری)

از ضیاء الدین شیخ محمد حسین بن محمد آیتی قائمی متولد ۱۳۱۰ ق طهران
۱۳۲۷ حروفی ۳۹۳ ص .
موضوع : شرح حال برخی رجال خراسان بخصوص هرات .

۱۲۹۵

بهارستان سخن

(دری)

تصنیف میر عبدالرزاق مرتبه میر عبدالوهاب بخاری .
تذکره شعراء تالیف در قرن ۱۲ چاپ دانشگاه مدراس .
موضوع : تاریخ ادبیات راجع به شعراء افغانستان نیز تذکری سود مند دارد .

۱۲۹۶

ببشت شرق

(دری)

تالیف حسین ابن علی اکبر بن حسین الموی الملقب به معانی مصور
۲۵۲ + ۷ ص
در تاریخ و جغرافیای خراسان مطالبی دارد .
موضوع : جغرافیای تاریخی .

۱۲۹۷

بیادگار جشن هزارمین سال فر دوسی

(دری)

از پژمان بختیاری طهران بی تاریخ ۳۲ صفحه
موضوع : حیات فردوسی ادب دوره غزنویان .

پرتو اسلام ترجمه فجر الا سلام

(دری)

احمد امین مصری ترجمه عباس خلیلی طهران ۱۳۱۶ سربى ۳۲۳ ص درتاریخ
اسلام و فکر اسلام کتاب خوبست .
موضوع : تاریخ فکر .

(۱۲۹۹)

پرتوی از فلسفه ایران باستان

(دری)

از دینشاه جی جی بمبئی ۱۳۱۵ ش ۱۲۰ ص در آئین زردشتی مطالبی دارد .
موضوع : تاریخ فکر .

(۱۳۰۰)

پرده نشیمان سخنگوی

(دری)

مؤلف ماگه رحمانی ۹۴ ص بسال ۱۳۳۱ - از طرف انجمن تاریخ چاپ شده
است .
شامل شرح حال شاعره های خراسان و افغانستان .
موضوع : تاریخ ادب دری .

(۱۳۰۱)

پنشنی خویونه

(پنستو)

از عبدالله بختانی ۷۹ ص در سال ۱۳۳۴ - از طرف وزارت اطلاعات چاپ
شده راجع بعادات پنستانه مطالبی دارد .
موضوع : فولکلور و تاریخ عادت و رسوم پنستانه .

(۱۳۰۲)

پنشنی میرمنی

(پنستو)

مؤلف عبدالرؤف بینوا (۲۵۶) ص از طرف نشریات عمومی در شرح حال و
نمونه شعر نسوان افغانستان .
موضوع : تاریخ ادبیات افغانستان .

(۱۳۰۳)

تاریخ اجتماعی ایران باستان

(دری)

از آغاز مهاجرت بسرزمین قدین ایران تا حمله اسکندر مقدونی نگارش دکتر
موسی جوان ۱۳۴۰ تهران ۵۲۷ ص .
شامل تاریخ اجتماعی مادها و آریائیهای قدیم افغانستان .
موضوع : تاریخ قبل از اسلام .

(۱۳۰۴)
تاریخ اجتماعی دوره مغل
(دری)

از دکتر امیر حسین جهان بیللو بخش سوم تاریخ غازانخان و مقدمه جامع التواریخ و رساله اول از کتاب اللطائف اصفهان سال ۱۳۲۷ حروفی چاپ تهران ۲۰۲ + ۴۸ ص
موضوع : تاریخ اجتماعی دوره مغل.

(۱۳۰۵)
تاریخ احمد شاه درانی
(دری)

تبت شماره ۶۲ ف کتابخانه ملی ایران (خطی)
این کتاب را ظاهراً سید حسین شیرازی که مترجم روزنامه های هندی و عضویت اداره ترجمه ایران را داشته است گرد آورده و این دارالترجمه را ناصرالدین شاه تاسیس کرده است .
علاوه بر تاریخ سلسله درانی بعضی اطلاعات مفیدی را شامل است و ایس
اطلاعات شامل مسافه راهابی بین فندهار و هرات و سایر شهرهای افغانستان میباشد که از لحاظ بعضی اجزاء - جغرافیا نیز مفید مینماید .
موضوع : تاریخ سدوزانیان .
رک : فهرست کتب خطی کتابخانه ملی .

(۱۳۰۶)
تاریخ ادبیات ایران
(دری)

از جلال الدین بن (ابو محمد نصیر طرب) همائی شیرازی اصفهانی متخلص به سینا ۲ جلد تبریز سال ۱۳۰۸ - ۱۳۰۹ ش سربی ۴۳۲ + ۴۰۸ ص .
موضوع : تاریخ ادبیات دری .

(۱۳۰۷)
تاریخ ادبیات ایران
(دری)

از بدیع الزمان محمد حسن بن (شیخ علی قاضی) فروزانفر - تولد ۱۳۱۸ ق طهران ۱۳۱۷ حروفی نشریه موسسه وعظ و خطابه ۱۷۹ ص .
موضوع : تاریخ ادبیات زبان دری

(۱۳۰۸)
تاریخ ادبیات ایران
(دری)

از سید محمد رضادائی جواد .
اصفهان ۱۳۳۵ ش کتابفروشی نفی ۲۵۲ ص در تاریخ ادبیات دری افغانی نیز مطالب سودبخش دارد .
موضوع : تاریخ ادبیات زبان دری .

(۱۳۰۹)

تاریخ ادبیات ایران

(دری)

جلد اول از جمله مغول تا نیمه اول دوره صفویه (از کمال نائب) نگارش محمد رضا دانی .

چاپ ۲ اصفهان سال ۱۳۳۹-۱۳۴۷ ص .

موضوع : تاریخ ادبیات زبانی دری .

(۱۳۱۰)

تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام و بعد از اسلام

(دری)

از دکتر سلیم بن عبدالله نیساری طهران ۱۳۳۴ ش اقبال ۲۲۴ ص .

موضوع : تاریخ ادبیات دری .

(۱۳۱۱)

تاریخ ادبیات فارسی

(دری)

از هرمان اته آلمانی ترجمه از دکتر رضا زاده شفق طهران ۱۳۳۷ بنگاه ترجمه و نشر کتاب ۳۶۱ ص .

چاپ دوم طهران ۱۳۳۹ ش ترجمه و نشر کتاب .

مطالب سودبخش در زمینه تاریخ ادبیات و نام کتب زیادیکه در موزیم ها

موجود است .

موضوع : تاریخ ادبیات دری و کتاب شناسی .

(۱۳۱۲)

تاریخ اسکندر

(دری)

از ترجمه موسی جبرئیل بعربی .

ترجمه بفارسی از شمس الدین بن حسن تقی بن محمد شوکت شیرازی به تصحیح

محمدعلی ۲۸۸ ص طهران ۱۳۶۳ سنگی . سنگی ۱۳۶۳ .

موضوع : تاریخ قبل از اسلام مقارن ظهور اسکندر .

(۱۳۱۳)

تاریخ اسکندر کبیر

(دری)

از جمر کامل ترجمه از محمدحسین فروغی طهران ۱۳۱۵ ش سنگی ۱۱۹ ص

طهران ۱۳۱۶ ش شرکت طبع کتاب .

در تاریخ قبل از اسلام و آمدن اسکندر در سرزمین آریانای قدیم .

موضوع : تاریخ قبل از اسلام .

(۱۳۱۴)

تاریخ اشخاص ماقبلالتاریخ و ایرانیهای قدیم

(دری)

از خان آزاد ترجمه زکی پور تبریز ۱۳۲۵ ش ۱۴۰ ص درباره آریانای قدیم

مطالبی دارد .

موضوع : تاریخ قبل از اسلام .

(۱۳۱۵)

تاریخ افغانستان

(پښتو)

از ملسن ترجمه منشی احمد جان ۴۲۲ ص از سلطان محمود غزنوی تا شاه

شجاع را ذکر نموده است .
موضوع : تاریخ عمومی افغانستان در ادوار مختلف .

(۱۳۱۶)

تاریخ افغانستان در عصر کورگانی هند

(دری)

تالیف پوهاند عبدالحی حبیبی ۴۰۰ صفحه بسال ۱۳۴۱ - از طرف انجمن تاریخ

شامل فهرس و اعلام .
شامل وقایع سیاسی و حیات ادبی برخی رجال و شعرای افغانستان .
موضوع : تاریخ افغانستان در عصر کورگانی هند .

(۱۳۱۷)

تاریخ الاسلام السياسي والديني والثقافي والاجتماعي

(عربی)

از دکتر حسن ابراهیم حسن ، استاد تاریخ اسلامی و رئیس قسمت تاریخ در
جامعه فواد اول قاهره ۱۹۴۸ - سربسی چاپ دوم ۴۵۵ + ۴۰۴ + ۴۷۷ ص .
موضوع : تاریخ سیاسی و اجتماعی اسلام مربوط بافغانستان .

(۱۳۱۸)

تاریخ الغریک و زمان وی

(دری)

از یارتولد ترجمه از حسین بن محمد احمدی پور تبریز ۱۳۳۶ حروفی ۳۰۴ ص .
کتاب محققانه نگاشته شده است که حاوی تمدن تیموریان نیز میباشد .
موضوع : تاریخ تیموریان هرات بخصوص عصر شاهرخ .

(۱۳۱۹)

تاریخ انبیا و پادشاهان

(دری)

ترجمه صفی قلی از ترکی که مولف آن یوسف بن عبداللطیف است این کتاب
نسب نامه ایست از سلسله تاریخ از نسخه که در زمان فتحعلی شاه فراهم شده و
پادشاهان ایران بران چیزی افزوده اند ترتیب یافته است . رک : فهرست نسخ
خطی جلد ۶ ص ۲۲۸ شماره (۲۳۱۹۰) .
موضوع : تاریخ قبل از اسلام افغانستان .

(۱۳۲۰)

تاریخ اوستا و ادبیات دینی پهلوی

(دری)

از بهاء الدین محمد جواد مشکور طهران ۱۳۲۵ حروفی انجمن ایران شناسی ۱۷۰ ص
موضوع : تاریخ فکر و زبان شناسی .

(۱۳۲۱)

تاریخ ایران

(دری)

تاریخ عبدالله رازی همدانی ۹۳۶ ص یا تصاویر و فها رس تهران ۱۳۱۷ دوره
سامانیان، غزنویان، سلجوقیان ، غوریان، خوارزمشاهیان ، ایلخانیان ، تیموریان و
غیره بحث میکند و علوم و ادبیات هر دوره را نیز بیان میدارد .
موضوع : تاریخ افغانستان بعد از اسلام در تمام ادوار .

(۱۳۲۲)
تاریخ ایران
(دری)

تألیف سرپرستی سایکس ترجمه فخرداعی گیلانی دو جلد چاپ دوم طهران ۱۳۳۵ + ۷۹۴ ص شامل تمام دوره های تاریخی میباشد . باگراور و تصاویر و قمارس و اعلام .
علاوه بر تاریخ ایران موجوده درباره تاریخ افغانستان در تمام دوره مورد استفاده است .
موضوع : تاریخ قبل از اسلام و بعد آن .

(۱۳۲۳)
تاریخ ایران از آغاز اسلام تا رضاشاه (پهلوی)
(دری)

از دکتر خانبا با بیانی طهران ۱۳۱۸ ش ۲۸۳ ص .
موضوع : اجمالیست بر تاریخ دوره طاهریان سامانیان تیموریان سلاجقه غوریان و غزنویان .

(۱۳۲۴)
تاریخ ایران از مغول تا افشاریه
(دری)

از رضا پازوکی طهران ۱۳۱۷ حروفی ۳۹۶ ص .
موضوع : تاریخ تیموریان هرات و ایلخانان .

(۱۳۲۵)
تاریخ ایران قبل از میلاد تا زمان قاجاریه
(دری)

از ذکاء الملك محمد حسین بن مهدی ارباب فروغی اصفهانی (۱۲۵۵ - ۱۳۲۵ ش) طهران ۱۳۱۸ ق سنگی ۴۲۰ + ۱۵۰ ص طهران ۱۳۲۶ ق سنگی چاپ پنجم طهران سنگی ۳۴۸ ص .
موضوع : علاوه بر تاریخ ایران موجوده در بعضی قسمت ها بتاریخ افغانستان نیز ارتباط مستقیم دارد مخصوصاً دوره اسلامی .

(۱۳۲۶)
تاریخ ایران باستان بروایت ابن عبری
(دری)

از یوسف بنیان ترجمه از محمد جواد مشکور طهران ۱۳۲۶ حروفی ۹۰ ص .
موضوع : تاریخ قبل از اسلام .

(۱۳۲۷)
فن تحریر کی تاریخ
(اردو)

از محمد اسحاق صدیقی طبع انجمن ترقی اردو در لکهنو ۱۹۶۲ م در ۳۸۵ صفحه با قمارس و نقشه ها و تصاویر . کتاب بسیار مفید تحقیقی است بر پیدایش

خط از عصور قدیم تا کنون . که مبداء پیدایش تمام خطوط قدیم و جدید را شرح داده است .

این کتاب در تاریخ خطوط مروج در افغانستان قدیم و جدید بسیار مفید است .
موضوع : تاریخ هنر خطاطی .

(۱۳۲۸)

تاریخ مختصر افغانستان

(دری)

از پوهاند عبدالرحی حبیبی جلد اول ۲۲۱ صفحه طبع کابل ۱۳۴۶ ش مصور با قهارس و نقشه‌ها مشتمل بر مختصر تاریخ افغانستان از دوره قبل تاریخ تا خروج چنگیز .

جلد دوم از همان مولف ۲۰۱ صفحه طبع کابل ۱۳۴۶ مصور با قهارس و نقشه‌ها مشتمل بر احوال خروج چنگیز خان تاجک استقلال ۱۹۱۹ م این هر دو جلد تاریخ مختصر سیاسی و کلتوری و اوضاع عمومی افغانستان است از دوره قبل تاریخ تا جنگ استقلال که در آن احوال خاندانهای شاهی و حکمرانان و مردان جنگی و فرهنگی و وقایع سیاسی و اجتماعی مختصراً اما جامع‌تر آمده است .
موضوع : تاریخ مختصر افغانستان بطور عمومی .

(۱۳۲۹)

بدایع وقایع

(دری)

از اندرام مخلص تالیف ربیع الثانی ۱۱۵۲ ق مشتمل بر تاریخ هند و اوضاع معاصر مولف که در آن احوال قیام میر و بیس و هوتکیان با فتوحات ایشان در ایران آمده و بعد از آن خروج نادر افشار و فتح هند به تفصیل در آن مذکور است . و در تاریخ دوره هوتکیان و نادر افشار منبع مهم دارای وقایع چشم‌دید و معاصر مولف است .
یک فصل این کتاب مشتمل بر احوال هوتکیان و فتوح نادر شاه در افغانستان و هندوستان در سنه ۱۹۵۰ م در اورینتال کالج میگزین لاهور بسعی پروفیسور محمد شفیع طبع شده در ۱۹۰ صفحه با قهارس . و هم در جلد ۸ ص ۷۶ تا ۹۸ تاریخ هند ایلیت ترجمه انگلیسی آن طبع شده است .
موضوع : دوره هوتکیان .

(۱۳۳۰)

ارژنگ چین

(اردو)

از پرشاد بدایونی ۷۴ ص - چاپ نولکشور در فن خطاطی و نمونه های خطوط ترتیب یافته .
موضوع : هنر خطاطی .

(۱۳۳۱)

سیاست و اقتصاد عصر صفوی

(دری)

از باستانی پاریزی .
۵۳۳ ص اقبارس و اعلام چ تهران مطالب سودمندی بشیوه خاصی در این کتاب یاد شده که مسایل تاریخی عصر هوتکیان را نیز بیانگر است مولف در تذکر مطالب تاریخی هواخوری نیز میکند که مکتب نویسنده کی او را مشخص میسازد .
موضوع : تاریخ هوتکیان .

(۱۳۳۲)

تاریخ افضل یابدایع الازمان فی و فایع کرمان

(دری)

از افضل‌الدین حمیدالدین احمدابن‌ابی حامد کرمانی متوفی ۵۶۳ ق طهران
نشریه (۱۵) دانشگاه سال ۱۳۲۶ ش ۱۱۸ ص باعتماد دکتور مهدی بیانی .
موضوع : تاریخ دوره اسلامی افغانستان .

(۱۳۳۳)

پیشرو نهضت‌ها سیدجمال‌الدین افغانی

ص ۱۶۱ قطع متوسط مطبعة النعمان نجف طبع ۱۳۸۹ قمری .
از سید غلام حسین موسوی ساکن نجف اشرف . درین کتاب ثابت میشود که
سید افغان و ازخانواده افغانی بوده وهم افغانستان زادگاه اوست . و در شرح
زندگانی و افکار سید کتاب خوبی است .
موضوع : شرح احوال سید جمال‌الدین افغان .

(۱۳۳۴)

احوال و آثارخوش نویسان

نستعلیق نویسان

(دری)

از دکتور مهدی بیانی دارای سه بخش ۱۰۰۸ ص شامل احوال تمام خوش‌نویسان
خراسان و افغانستان و کشور های همسایه و ذکر آثار شان که در موزیم ها حفظ
میشود .
موضوع : تاریخ هنر خطاطی .

(۱۳۳۵)

یعقوب لیث

(دری)

نویسنده دکتور ابراهیم باستانی پاریزی ۳۵۱ ص بافهارس و اعلام .
درین کتاب مولف محترم قیام‌عیاران و محیط سیستان و اضم‌لال خاندان طاهری
و زوال سلسله صفاریان و امور اجتماعی آن روزگاران را محققانه تحلیل و متذکر شده
است که خیلی در تاریخ افغانستان دوره صفاریان سود بخش است .
موضوع : دوره صفاریان .

(۱۳۳۶)

تاریخ هنر و هنرمندان

(دری)

از سر ویلیام ادربن ترجمه احمد سپهر خراسانی ۱۳۸ ص چاپ تهران .
شرح حال و طرز کار و حسن سلیقه هنرمندان شرق و غرب را ذکر میکند .
موضوع : تاریخ هنر .

(۱۳۳۷)

سبک خراسانی در شعر فارسی

(دری)

بررسی مختصات سبک شعر فارسی از آغاز ظهور تا پایان قرن پنجم (۷۵۰) ص
تالیف محمد جعفر محبوب .

تهران ۱۳۴۵ راجع بخصوصیات این سبک بحث ممتعی دارد .
موضوع : تاریخ ادبیات دری -

(۱۳۳۸)

بهزاد (کمال الدین)

(دری)

تالیف قمر آریان ۱۰۲ ص چاپ وزارت فرهنگ و هنر ۱۳۴۷ رساله ایست در
حوال و بحث هنر میثاتور راجع به بهزاد هر وی نقاش بزرگ دوره تیموریا .
موضوع : حیات صوری و هنر بهزاد - تاریخ هنر

(۱۳۳۹)

تاریخ تذکره های فارسی

(دری)

ج ۱- از گنجین معانی ۷۶۵ ص چاپ دانشگاه تهران ۱۳۴۸ این کتاب شامل
شرح بسا کتبی است که مولفین و شعرا زیادخراسان و افغانستان در آن شناخته
می شود .
موضوع : تاریخ ادبیات و شناسایی باعده کثیر شعرائیکه در تذکره های
گوناگون ذکر خیرشان رفته است .

(۱۳۴۰)

فر دوسی و شعرا و

(دری)

نگارش مجتبی مینوی استاد دانشگاه ۲۶۴ ص از انتشارات انجمن آثار
ملی ۱۳۴۶ کتابیست محققانه درباره شخصیت ادبی فردوسی و اشعار او .
موضوع : تاریخ ادب دزدوره غزنویان .

(۱۳۴۱)

تاریخ علوم و ادبیات ایرانی

(دری)

از داآتر صفا ۲۱۸ ص تهران ابن سینا ۱۳۴۷ در تاریخ و فکرا دپ و مدار سی
عظالم سودمندی ارد که شامل فکر عرفانی ادبی است .
موضوع : تاریخ علوم و ادبیات

(۱۳۴۲)

فرهنگ ادبیات فارسی

(دری)

تالیف دکتر زهرای خانلری کیا- ۵۵۷ ص با تذکر منابع شرح رجال ادب و
عرفان و نام کتب و مولفین و تعریف لغاتیکه در ادبیات بکار رفته است که خیلی
در تاریخ ادبیات سود بخش است . از انتشارات بنیاد فرهنگ ایران .
موضوع : تاریخ ادبیات دری

(۱۳۴۳)

تالیف مرتضی مدرس چهاردهی سیدجمال الدین و اندیشه های او

(دری)

۵۸۸ ص چاپ سوم تهران در این کتاب طرز تفکر سیدجمال الدین افغانی

با شرح حال مفصل ذکر شده که خیلی جالب مینماید .
موضوع: تاریخ حیات سید و مبارزات سیاسی او

(۱۳۴۴)

گزیده سرود های ریگ ودا

(دری)

قدیمترین الوجود مردم آریایی هند بامقدمه و حواشی و توضیحات و فرهنگ لغات سانسکرت ترجمه سید محمدرضا جلالی نائنی ج ۱-۴۳۳ص . چاپ تهران .
موضوع: تاریخ فکر

(۱۳۴۵)

قوس زندگی منصور حلاج

(دری)

بقلم لویی ماسینیون ترجمه دکتر محمد الغفور روان فرهادی انتشارات بنیاد فرهنگ ایران ۱۰۲ ص بافهارس شرح زندگی تاملی منصور حلاج که در تاریخ عرفان بکار آید .
موضوع: تاریخ فکر

(۱۳۴۶)

تاریخ زبان فارسی

(دری)

بتلم دکتر پرویز ناتل خانلری ج اول بافهرست لغات و اصطلاحات کتابیست خیلی جانب آه ما را با ادبیات امروز و تحقیقات نو درباره زبان شناسی رهنمون میسازد .
مثل گفتار چست واحد صوتهای ملفوظ دستگاه گفتار و چندین مفاهیم دیگر از هر لحاظ سود بخش و مفید است . انتشارات بنیاد فرهنگ ۱۳۴۸
موضوع: تاریخ ادب دری

(۱۳۴۷)

مکتب وقوع در شعر فارسی

(دری)

تالیف احمد دلچین معانی ۷۰۹ ص بافهرست و اعلام .
این مکتب قسماً مطالبی را میرساند که بعد از تاریخ تیموریان این مکتب تازه بر زحمت میان شعر دوره تیموری و سبک معروف به هندی واقع بود .
این کتاب در تاریخ ادب دری سود بخش است .
موضوع : تاریخ ادبیات

(۱۳۴۸)

شاه اسمعیل صفوی

(دری)

اسناد و مکاتبات تاریخی همراه با یادداشتهای تفصیلی) به اهتمام دکتر عبدالحسین نوایی ۴۱۹ ص بافهرست و اعلام از انتشارات بنیاد فرهنگ ایران سال ۱۳۴۷ .

تاریخ افغانستان نیز بی اثر نیست نامه‌شاه اسمعیل به شیبک خان و همین طور از شیبک خان به شاه اسمعیل - نامه غیاث الدین خونده میر به ظهیرالدین محمد بابر و فرمان شاه اسمعیل درباره کمال الدین بهزاد .
موضوع : آغاز تاریخ دوره تیموریان هند .

(۱۳۴۹)

مصور الخط العربی

(عربی)

المهندس ناجی زین‌الدین‌المصرف عراقی ۴۲۰ صفحه به قطع بزرگ بکاغذ جلادار شامل صدها عکس خطوط مختلف و تاریخ خطوط عربی و اسلامی ۱۳۸۸ ق:ر مطبوعه حکومتی بغداد.
موضوع تاریخ هنر خطاطی

(۱۳۵۰)

تاریخ مزار شریف واقع بلخ

(دری)

ویراسته دانشمند محترم جناب حافظ نورمحمد کهگدای این رساله بحث متوفای که از هر جانب متعین‌مایند در پیرامون مزار فیض آثار شاه ولایت مآب دارد .

مؤلف روی تحقیقات زیادی به بسا کتبی دسترس داشتند که در اطراف مرقد حضرت علی‌رض مطالبی داشته است.

از طرفی محتویات انبوه کتب و تضادهای که در سرخلافت بین بنی‌ها شمشوبنی امیه موجود بود و قیام ابو مسلم خراسانی و عیارانیکه پارتی ابو مسلم خراسانی را تشکیل میدادند قرینه نقل تابوت شاه مردان را بیان می‌نماید ماخذ مؤلف محترم اینست .

۱- تاریخ بحر الاسرار تا لیلی‌امیر محمود کتابدار ابن‌ملاولی بلخی این کتاب در سال ۱۰۴۰ آغاز و سال ۱۰۴۵ ختم یافته است و بنام ندرمحمد بن دین محمد پادشاه چهارم سلسله امرای چانی که مدت کوتاهی در بلخ و بخارا سلطنت کرده مصدر شده و مؤلف بحر الاسرار در تاریخ بلخ و حول و جوش آن و بوجوب تحقیقات کرده است همین‌طور از نقل تابوت در جلد چهارم آن که خیلی پرورق است یاد شده و همه چار جلد به ضخامت روضه الصفا مانند است این کتاب بدسترس دانشمند محترم جناب حافظ نورمحمد بوده است .

۲- تذکره هفتاد مشایخ بلخ : که نگارنده این سطور آنرا در یکی از شماره‌های به تفصیل ذکر کرده است این تذکره تالیف محمد صالح ابن امیر عبدالله ابن امیر عبدالله ابن امیر عبدالرحمن ابن شیخ خلیل الله درسجی بدخشی است که

۲- تذکره هفتاد مشایخ بلخ : که نگارنده این سطور آنرا در یکی از شماره‌های به تفصیل ذکر کرده است این تذکره تالیف محمد صالح ابن امیر عبدالله ابن امیر عبدالرحمن بن شیخ خلیل الله و رسجی بدخشی است که بنام عبداللهمن‌خان مصدر کرده و در آغاز از نقل تابوت حضرت علی‌رض صحبت کند.

(۱) تاریخ مزار شریف - ص ۱۳

- ۳ - حجة البيضا في رداهل الطغي : مؤلف محمد مرید محی الدین حنفی القادری
 الغفوری پشاوری نقل تابوت رایاد کند.
- ۴ - سفیة الاولیا تصنیف محمد دارا شکوه که از زبان ملا عبدالغفور لاری
 می نگارد درص ۲۲ چاپ نولکشور .
- ۵ - عجائب الطبقات : تالیف محمد طاهر ابن ابی قاسم که بدوره ندرمحمد
 خان بن دین محمد خان تالیف یافته در قسمت جغرافیای تاریخی (۱ و ۲) .
- ۶ - عمدة المقامات تالیف خواجه حاجی فضل الله ص ۲۹ طبع لاهور .
- ۷ - مناقب المحجوبین تصنیف نجم الدین چشتی طبع لاهور که از زبان عبدالغفور
 خلیفه مولانا جامی می نگارد .
- ۸ - تاریخ اکابر دین : بن کتاب راجناب فاضل نورمحمد کهگدای دیده اندسرو
 آخر سقطنی داشته و ۵۱ نفر اهل الله خراسان و برخی شاهان چون سلجوقیان
 غوریان - خوارزمشاهیان و تیمور و پادشاهان بخارا دران ذکر یافته است . (۲)
- ۹ - تاریخ مقیم خانی : تالیف محمد یوسف منشی بن خواجه بقا که باسارت سید
 مقیم خان بن سید سبحان قلیخان که چند سال پادشاه بلخ بود
 نگاشته است .
- ۱۰ - مفتاح التواریخ : طامسی ولیم بیل طبع نولکشور ص ۲۸ تا ۲۱
- ۱۱ - تاریخ حبیب السیر : خوند میر ج ۴ ص ۱۷۱ - ۱۷۲
 موضوع : تاریخ بلخ و کتبی که بتاریخ بلخ ارتباط دارد .

(۱) ، (۲) قلمی مربوط کتابخانه جناب فاضل نور محمد کهگدای که از آن به
 تاریخ مزار یاد کرده اند .

چند نمره ساقط

مناسفانه حين طبع جداول نمره‌های بين ۳۷۴-۳۸۲ ساقط گرديده و چاپ شده است .

(رك : ص ۹۴ بعد از عدد ۳۷۳)

اينك با اظهار تأسف همين ده نمره باقيمانده را در اینجا چاپ ميكنيم (مربوط به رديف ص - ض - ط) و هم نمره‌های آنرا در فهرست عمومي كتاب بجای خود ضبط کرده ايم .

۳۷۴

صحایف الاخبار

(ترکی)

از احمد عاشق ترکی مشهور به منجم باشی که نسخه فارسی خطی آن در کتابخانه اسعد افندی استانبول موجود است و ترجمه ترکی آن طبع استانبول ۱۲۸۵ ق این کتاب تاریخ عمومی عالم است که شرح شاهان خراسان مخصوصاً سلجوقیان هم دارد .

۳۷۵

صورت الارض

(عربی)

از ابوالقاسم ابن حوقل حدود ۳۶۶ هـ طبع لیden ۱۹۳۸ م در دو جلد : موضوع: جغرافیا و اسمای بلاد خراسان و فواصل بلاد در چهار قرن اول هجری مخصوصاً در قسمت خراسان و سیستان و سند و ماوراءالنهر .

۳۷۶

صد میدان

(دری)

از خواجه عبدالله انصاری هروی متوفی ۴۸۱ ق در سنه ۱۹۵۷ م بسی دی بوزکوی در قاهره طبع گردید با مقدمه فرانسوی و فهارس . در سنه ۱۳۴۲ ش در آبل به ترتیب و تحشیه و مقدمه عبدالحی حبیبی به تتریب سال ۹۰۰ - در گذشت خواجه عبدالله انصاری از طرف ریاست مطبوعات چاپ شد .

موضوع : تصوف و افکار و حیات خواجه عبدالله انصاری هروی و نیز وضع نگری خراسان در قرن پنجم هجری و چگونگی تصوف درین عصر در خراسان .

۳۷۷

صفة الصفوه

(عربی)

یوسف بن عبدالرحمن ابن جوزی متوفی ۶۵۶ هـ طبع حیدر آباد دکن در چهار جلد ۱۳۵۵ ق : موضوع: شرح احوال و آثار و افکار برخی از صوفیان افغانستان و خراسان و ممالک مجاور تا سنه ۶۰۰ هـ که در تحقیق تاریخ فکر و ثقافت هم مفید است .

صحيح الاخبار

از گروپ چندکبهتری تالیف ۱۲۰۹ هـ - ۱۷۹۴ م تاریخ عمومی هند است از عصر قدیم تا زمان تالیف .

نسخ خطی :

۱- موزه برنایه ۱۷۲۸ ر ۵۷

۲- بودلیان انگلستان

۳- بانک پورهند ۴۷۱

موضوع : احوال شاهان افغانی درهند .

۳۷۹

صوابط عادهگیری

(دری)

بحکم اورنگزیب درسته ۱۱۰۱ هـ - ۱۶۹۰ م نوشته شده ومشمول است بر قواعد رسمی واصول دولتی اجرای امور کشور

۱- نسخه خطی موزه برنایه ۱۶۴۱-۵۷

۲- نسخه خطی تبت خانه سرکار هند

موضوع : اصول اداره رسمی عصر اورنگزیب از مغولیان هند .

۳۸۰

طبقات آبری

(دری)

از نظام الدین احمد هروی تالیف ۱۰۰۲ هـ - ۱۵۹۳ م تاریخ هند است از آغاز توح اسلامی تا تاریخ تالیف .

طبع سنگی نولکشور لکنهو ۱۸۷۵ م در ۶۵۱ صفحه

طبع حروفی از طرف ایشیا تک سو سائیتی بنگال جلد اول ۱۹۱۱ م ۳۵۲ صفحه

جلد دوم ۵۲۰ صفحه ۱۹۳۱ م جلد سوم ۵۴۶ صفحه ۱۹۳۵ م

موضوع : تاریخ سلطنت شاهان افغانی درهند وتاریخ دوره بابر تا اکبر وقایع آنزمان در افغانستان ونامهای مشاهیر رجال ادبی وسیاسی واداری .

۳۸۱

طبقات الحنبله

(عربی)

از قاضی محمد ابی یعلی (متوفی ۵۲۶ هـ اختصار شمس الدین محمد بن

عبد قادر ناپلسی متوفی ۷۹۷ هـ . طبع احمد عبید در دمشق ۱۳۵۰ هـ .

موضوع : شرح حال برخی از علماء حنبلی افغانستان وخراسان مخصوصاً

خواجه عبدالله انصاری هروی .

۳۸۲

طبقات الحنبله

(عربی)

از عبدالرحمن بن احمد مشهور بابن رجب بغدادی متوفی ۷۹۵ هـ طبع دمشق

۱۹۵۱ و طبع قاهره در دو جلد ۱۹۶۰ م

موضوع : شرح حال علمای حنبلی وخواجه عبدالله انصاری در قسمت رجال

فهرست موضوعی هر دو جلد

از کتاب رهنمای تاریخ افغانستان

- ۱ - درین فهرست عنوان رجال ، رجال و مولفین و مشاهیر مربوط افغانستان در همه ادوار جمع آمده به دوره‌ها تقسیم نشده است ، تنها در سلسله رجال ، حیات وافکار سیدجمال‌الدین واحمدشاه بابا عنوان جداگانه آمده است .
- ۲ - يك عنوان ازین فهرست بنام متفرقه آمده است عناوین متفرقه نظر بکمی ارقام نمیتوانست در فصلی جداگانه قرارگیرد .
- ۳ - موضوعها را بترتیب الفبائی گرفته ایم شاید این ترتیب مطلوبتر باشد .
- ۴ - فهرست موضوعی جلد اول را اینجانب و جلد دوم را همکار محترم نیاغلی مندیزی ترتیب داده است .

(مایل هروی)

ابدالیان (دوره) ۸ ، ۳۲۳ ، ۵۶۱ .

احمد شاه بابا (دوره) ۹۶ ، ۹۷ ، ۹۹ ، ۳۰۶ ، ۳۹۰ ، ۳۶۵ ، ۳۶۸ ، ۴۵۰ ، ۴۱۵ ، ۵۲۲ ، ۵۲۴ ، ۵۶۵ ، ۵۶۶ ، ۶۱۷ .

احوال شاهان افغانی در هند ۱۸ ، ۱۹ ، ۳۴ ، ۵۰ ، ۷۰ ، ۱۰۹ ، ۱۲۷ ، ۱۲۹ ، ۱۷۰ ، ۱۸۸ ، ۱۹۰ ، ۱۹۱ ، ۱۶۴ ، ۱۶۳ ، ۱۶۶ ، ۲۰۵ ، ۱۹۹ ، ۲۱۱ ، ۲۲۰ ، ۲۴۴ ، ۲۴۸ ، ۲۴۷ ، ۲۵۶ ، ۲۵۸ ، ۲۶۳ ، ۲۷۴ ، ۲۷۵ ، ۳۱۴ ، ۳۰۴ ، ۳۰۳ ، ۳۲۸ ، ۳۳۳ ، ۳۳۴ ، ۳۵۹ ، ۴۶۲ ، ۴۶۷ ، ۴۷۳ ، ۴۷۷ ، ۴۸۳ ، ۴۸۶ ، ۴۸۸ ، ۴۹۲ ، ۳۴۵ ، ۴۹۸ ، ۴۵۳ ، ۵۴۶ ، ۵۴۹ ، ۵۵۹ ، ۵۳۱ ، ۵۳۶ ، ۵۳۸ ، ۵۴۰ ، ۵۷۸ ، ۲۳۹ ، ۳۷۸ ، ۳۸۰ ، ۳۶۷ ، ۶۴۹ .

اسلامی - تاریخ دوره اسلامی (خلفاء) ۵۷۴ ، ۱۰۶ ، ۱۷۸ ، ۱۳۳ ، ۱۵۳ ، ۱۶۱ ، ۲۵۴ ، ۴۳۷ ، ۴۴۳ ، ۴۲۲ ، ۴۱۸ ، ۴۰۷ ، ۴۶۴ ، ۴۷۶ ، ۵۴۳ ، ۱۲ ، ۵۹۶ ، ۶۰۰ ، ۶۴۳ ، ۶۵۰ ، ۶۸۰ ، ۶۸۶ ، ۶۸۷ ، ۶۹۳ ، ۶۹۷ ، ۶۹۸ ، ۷۲۲ ، ۷۳۲ ، ۷۴۶ ، ۷۵۶ ، ۷۸۰ ، ۸۱۷ ، ۸۱۸ ، ۸۳۶ ، ۸۳۸ ، ۸۴۰ ، ۸۷۱ ، ۸۵۸ ، ۸۷۱ ، ۸۷۶ ، ۹۲۶ ، ۹۳۹ ، ۱۲۰۳ ، ۱۱۲۱ ، ۱۰۶۴ ، ۱۰۶۵ ، ۱۱۴۲ ، ۱۲۸۶ ، ۹۷۲ ، ۱۳۲۲ ، ۱۳۲۸ ، ۱۳۳۲ ، ۱۳۱۷ ، ۱۳۲۵ .

افغانستان در عهد گورگانیان هند ۱ ، ۵ ، ۱۱ ، ۱۳ ، ۱۶ ، ۳۰ ، ۳۵ ، ۴۶ ، ۵۴ ، ۵۷ ، ۵۶ ، ۷۵ ، ۷۹ ، ۸۱ ، ۸۲ ، ۸۳ ، ۸۴ ، ۱۲۴ ، ۱۳۶ ، ۱۴۰ ، ۱۵۱ ، ۱۹۷ ، ۱۷۶ ، ۱۷۵ ، ۱۸۶ ، ۱۸۹ ، ۱۹۲ ، ۱۶۷ ، ۲۰۹ ، ۲۰۰ ، ۲۱۲ ، ۲۱۵ ، ۲۴۰ ، ۲۰۶ ، ۲۱۸ ، ۲۰۶ ، ۲۷۰ ، ۲۷۹ ، ۲۸۰ ، ۲۸۱ ، ۲۸۲ ، ۲۸۳ ، ۲۸۴ ، ۲۸۵ ، ۲۹۹ ، ۳۱۸ ، ۳۱۷ ، ۳۰۰ ، ۳۲۱ ، ۳۹۶ ، ۳۹۵ ، ۳۹۴ ، ۳۹۲ ، ۳۶۳ ، ۳۶۲ ، ۳۷۲ ، ۳۷۱ ، ۳۷۰ ، ۴۷۵ ، ۴۷۹ ، ۴۸۴ ، ۴۸۷ ، ۴۶۱ ، ۴۶۳ ، ۴۵۷ ، ۴۶۶ ، ۴۱۱ ، ۴۱۳ ، ۳۶۱ ، ۳۵۲ ، ۳۶۲ .

٤٩٧، ٤٦٦، ٥١٢، ٥١٩، ٥٢٠، ٥٢١، ٥٢٢، ٥٢٧، ٥٣٠، ٥٤١، ٥٤٢، ٥٤٧، ٥٥٩، ٥٧٩، ٥٨٠، ٥٧٩، ٥٤٧، ٥٤٢، ٥٤١، ٥٣٠، ٥٢٧، ٥٢٢، ٥٢١، ٥٢٠، ٥١٩، ٥١٢، ٤٦٦، ٤٩٧، ٣٨٠، ٣٧٩، ٥٩٤، ٦٠٣، ٦٣٨، ٦٩٠، ٧١٤، ٧٣٠، ٧٦٠، ٧٧١، ٧٧٢، ٨٦٠، ٨١١، ٩٠٨، ٨٦١، ٩٠٨، ٩١٤، ٩٢٢، ١٠٥٢، ١٠٩٩، ١٢٥٥، ١٢٦٣، ١٢٧٧، ١٣٠٤، ١٣١٦، ١٣٤٨، ١٣٧٩

افغانستان معاصر (تاریخ) ٤١، ٣٩، ٤٨، ٣٤٣، ٦٦١، ١١٦٣، ١٢٨١، ٨٩٩، ٩٠٥

انساب و رجال و قبایل افغانی و قسماً پښتون ١٧٢، ١١٥، ٩٣، ٥٩، ٣١، ٤٩٧، ٤٥٢، ٣٩٧، ٣٦٩، ٣٣١، ٣١٤، ٣١٣، ٣١٢، ٣١١، ٢٨٧، ٢٧٢، ٢٦٨، ٢٤٦، ٢٠٨، ٧١٦، ٨٤١، ١٢٥، ٥٦٢

بازگزیاتیان (دوره) ١٢٤٣، ١٠٥١، ٦٤٤، ٤٠٤، ١٣٩، ٢٧٦، ٨٥، ١٢٠٠، ١٢٤٠، ٦٤٨

تیموریان (تاریخ دوره) ٦٨، ٦٧، ١٨٤، ١٣٢، ٣٥٤، ٥٣٢، ٣٥٥، ٣٧٤، ٣٨٩، ٤٠٣، ٤٠٢، ٣٩١، ٣٢٣، ٣٠١، ٢٢٤، ٢٢١، ٢١٣، ٢١٤، ٧١٤، ٩١٦، ٩١١، ٩١٢، ٩٤٢، ٩٥٧، ٧٥٧، ٩٢٥، ٩١٧، ٨٤٧، ٨٤٣، ٧٩٣، ٨٨٥، ٩١٨، ١٢٠٥، ١٠٢٦، ١٠٨٣، ١٠٣٨، ١٢٠٩، ٥٨٦، ٦٥١، ٦٩٢، ٨٢١، ٦٣٧، ٩٨٧، ٧٥٢، ٧٧٧، ١٣٢٤، ١٣١٨، ١٣٢٣

جغرافیای تاریخی ٢٢٦، ٢٢٥، ١٤٧، ١١٥، ٨٨، ٧٤، ٧٣، ٦٦، ٦٥، ٥٣، ١٧، ٩، ٢، ٢٢٨، ٢٢٧، ٤٤٠، ٣٤٤، ٣٤٧، ٣٢٢، ٣٩٣، ٣١٥، ٢٥٧، ٢٥٥، ٢٤٣، ٢٤٢، ٢٤١، ٢٤٥، ٥٠٨، ٥٠٧، ٥٠٠، ٤٩٠، ٤٩٥، ٤٨٩، ٤٤٨، ٩٦٧، ٩٧٧، ٥٧٧، ٥٥٦، ٥١٧، ٥١٤، ٥١١، ٩٨٠، ٨٦٧، ١٢٧٥، ٨٥١، ٨٥٠، ١٢٤٤، ١٣٥٠، ٩٨٣، ٦٧٠، ١٠٤٧، ١٠٣١، ١١٧٣، ٦٤٢، ١٠٨٨، ١١٠٨، ٩٤٩، ٧٧، ١١٥، ٨٢٠، ٨٣٣، ١١٣٢، ١٠٥٠، ١٠٣٥، ١٢٣٠، ٦٠٢، ٥٨٩، ٨٨٦، ٨٨٠، ٣٧٥، ١٢٩٦، ٦٧٠، ١٢٤٤، ٩٣٧، ٧٧٣، ١١٠٠

حیات و افکار سید جمال الدین ٢٢٩، ٢١٧، ٢١٦، ٢٠٢، ١٠٣، ١١٧، ١٥٠، ٥، ٤٣٥، ٤٣٠، ٤٠٦، ٣٨٨، ٣٥٤، ٣٥٣، ٣١٠، ٣٠٢، ٣٠٧، ٢٩٨، ٢٦١، ٢٣١، ٣٣١، ٢٥٣، ١٣٤٣، ٦٣٤، ٧٧٨، ٥٩٣، ٢٩٨، ٤٣٤، ١١٩١، ١١٥٨، ١١٥١، ١٠١١، ٩٩٦، ٨٧٧، ٤٧٤، ١٣٣٣

خراسان (تاریخ) ٩٩٤، ٧٦٨، ٣٩٣، ٧٧٥، ٧٧٦، ٥٨٧، ٦٨٤، ٧٢٤، ٧٦٩، ٩٧٠، ١١١٨، ١١١٣

خلجی (شاهان) ٥٤٥، ٤١٩، ٣٥٨، ١٨٤، ١٥٦، ١٥٥

خوارزمشاهیان (تاریخ دوره) ١١٨١، ١٢٣١، ٣٨٧، ٦٢٦، ٣٣٥، ٢٥٤

دوی - تاریخ ادبیات ٢٦٢، ٢٥٥، ٢٣٨، ١٨٣، ١٠٢، ١٠١، ٢٠٣، ٤٠، ١٩٦، ٢٠، ٢٢، ٤٠١، ٢٩٣، ٣٤٢، ٣٤٧، ٥٧٧، ٢٩١، ٢٩٠، ٢٧٣، ٤٣١، ٢٩٥، ٢٩٧، ٢٩٦، ٤٥١، ٢٩٢، ١٤٧، ١٢٥١، ١٢٤٥، ٦٥٥، ٦٥٩، ٥٧٥، ٥٥٧، ٥٥٥، ٥٢٦، ٥٢٥، ٥١٥، ٥٠٥، ٥٠١، ٤٤٢، ٤٧٨، ٧٨٨، ٧٩٢، ٧٩٦، ٧٩٧، ٨٠٦، ٨٠٧، ٧٦٤، ٨٠٨، ٧٩٠، ٧٨٧، ٧٢٦، ٧٢٥، ٦٩٥، ٦٩٤، ١٢٤١، ١٢٤٥، ١٢٥١، ٦٢٨، ١٠٥٢، ٦٠٨، ١٢٥٧، ١٢٦٧، ٨١١، ٨٠٩، ٦٧٨، ٦٧٥، ٩٤٨، ٩٨٢، ٩٨٤، ٩٩٤، ٩٦٩، ٩٨١، ٨٩٨، ٩٠٦، ٩١٥، ٨٩٥، ١٢٧١، ٨٧٤، ٨٧٥

، ۱۰۲۴ ، ۱۰۲۳، ۱۰۲۱ ، ۱۰۲۵، ۱۱۳۶، ۱۱۳۰، ۱۱۴۵، ۱۱۶۰، ۷۹۸، ۱۱۹۳، ۸۳۰
۱۱۸۵، ۱۱۹۸، ۱۱۱۳، ۱۲۱۶، ۱۰۱۹، ۱۰۱۸، ۱۰۷۳، ۱۲۳۶، ۱۲۳۵، ۱۲۲۴، ۱۲۲۳، ۱۱۳۱
۱۲۴۱، ۱۱۶۶، ۱۱۷۷، ۱۲۵۷، ۱۲۷۲، ۱۲۷۱، ۱۱۷۲، ۱۱۷۰، ۱۱۶۹، ۱۱۹۴، ۱۱۷۸، ۱۱۹۰
، ۱۳۴۶، ۱۳۴۷ ، ۹۶۸ ، ۹۶۵ ، ۶۸۷، ۶۲۷ ، ۶۲۵، ۹۵۲، ۹۹۷، ۱۰۰۰ ، ۱۱۶۷، ۱۲۴۰
، ۱۳۰۷ ، ۱۳۰۸ ، ۱۳۰۹ ، ۱۳۱۰ ، ۱۳۱۱، ۱۳۳۷ ، ۱۳۳۹ ، ۱۳۴۱ ، ۱۳۴۲
، ۱۱۶۲، ۹۴۱، ۶۲۳، ۱۱۵۶، ۱۲۷۹، ۱۲۸۷ ، ۱۲۹۵، ۱۲۹۷ ، ۱۳۰۰، ۱۳۰۲ ، ۱۳۰۶
، ۱۳۴۰، ۹۱۳، ۹۰۹، ۱۱۵۹، ۱۱۹۷، ۱۰۱۱۹ ۱۲۵۸، ۸۷۰، ۸۷۲، ۶۱۹، ۶۲۰، ۹۳۴، ۱۰۱۰
، ۸۰۵، ۱۰۴۴، ۹۷۵، ۸۱۲، ۸۰۲، ۷۱۲

رجال و مشاهیر ۲۵، ۲۳، ۱۴، ۷، ۳
، ۲۸۶، ۱۹۴، ۱۹۱، ۱۵۹، ۱۵۸، ۱۹۸، ۱۹۵ ، ۱۳۵، ۱۳۰، ۱۲۸، ۱۲۳، ۱۷۳، ۱۱۴، ۳۶، ۲۹
، ۳۸۳، ۳۸۵، ۳۸۶ ، ۳۹۸، ۳۳۰، ۳۲۹، ۳۲۱ ، ۴۲۶ ، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۹، ۴۴۱، ۲۶۶
، ۵۱۸، ۵۱۶، ۵۰۳ ، ۵۰۲، ۴۹۳، ۴۹۱، ۴۸۵ ، ۴۷۲، ۴۶۹، ۴۶۰ ، ۴۵۴، ۴۶۸، ۳۵۱، ۳۵۶
، ۶۸۵، ۶۹۱، ۷۰۱، ۷۳۸، ۷۳۵ ، ۶۴۰، ۵۸۳، ۵۸۲، ۵۷۳، ۵۶۳ ، ۵۶۰، ۵۵۸، ۵۵۲، ۵۳۵
، ۸۰۴، ۸۱۳، ۸۴۶ ، ۸۰۳، ۷۹۸، ۷۴۸، ۷۵۰ ، ۷۸۴، ۷۵۹، ۷۸۱ ، ۷۲۱، ۶۶۴، ۶۶۹، ۶۷۱
، ۸۶۴، ۱۲۴۶ ، ۱۲۵۴، ۱۲۵۳، ۱۲۶۰، ۸۸۷، ۹۰۰، ۹۰۳، ۹۱۹ ، ۹۰۴، ۹۰۲، ۸۵۵، ۸۵۹
، ۱۲۶۰، ۹۹۲، ۹۲۷، ۹۲۳، ۹۳۰، ۹۴۳، ۹۳۱ ، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۵۳، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۶۴، ۹۹۵، ۱۰۰۰
۳۸۲ ، ۱۱۷۹ ، ۱۲۰۷ ، ۱۲۰۲ ، ۱۱۹۹ ، ۱۱۹۳، ۱۱۸۹، ۱۱۶۵، ۱۲۴۶، ۱۲۵۳، ۱۲۵۴
، ۱۲۰۸، ۱۱۲۶ ، ۱۱۲۳، ۱۱۱۹ ، ۱۰۰۶، ۱۱۲۰، ۱۲۹۴، ۹۴۹، ۸۹۵، ۸۰۱ ، ۵۹۰
، ۱۰۰۸، ۱۰۱۴ ، ۱۱۴۱ ، ۱۱۴۴ ، ۱۰۲۵، ۱۱۲۹، ۱۱۴۹ ، ۱۱۴۷، ۱۱۵۰ ، ۱۱۲۵
، ۱۰۹۳ ، ۱۰۹۲، ۱۱۰۱، ۱۰۹۰ ، ۱۰۹۱، ۱۱۰۶، ۱۱۰۵ ، ۱۱۱۴، ۱۱۸۸ ، ۱۰۱۲
، ۱۰۵۹، ۱۰۶۱ ، ۱۰۶۳، ۱۰۶۸ ، ۱۰۸۴، ۱۰۸۵ ، ۱۰۹۷، ۱۰۹۶، ۱۰۹۴ ، ۱۰۹۵
، ۱۲۲۸، ۱۲۳۴ ، ۱۱۳۵، ۱۰۴۵ ، ۱۰۴۳، ۱۰۴۲ ، ۱۰۴۱، ۱۰۴۰، ۱۱۳۴ ، ۱۱۱۷
، ۹۲۰، ۱۲۴۷ ، ۷۸۹، ۷۰۷، ۱۱۹۵ ، ۱۱۳۳، ۱۳۵۵، ۱۱۵۵، ۶۵۶ ، ۶۵۳، ۷۰۴ ، ۱۲۲۶
، ۱۲۸۸، ۱۳۳۹ ، ۹۴۷، ۶۱۱، ۶۳۱ ، ۷۰۸، ۶۰۱، ۱۰۶۶ ، ۵۹۹، ۸۰۸، ۷۸۸ ، ۱۲۴۷
۹۶۳، ۹۳۸ ، ۸۶۵، ۸۵۴، ۸۳۱، ۹۴۶ ، ۶۱۰، ۸۳۴، ۷۸۱ ، ۶۰۹، ۶۱۴، ۱۲۹۷ ، ۱۲۹۵
، ۱۲۵۵ ، ۱۲۱۰ ، ۸۳۵ ، ۳۸۱ ، ۱۲۹۱، ۹۸۳، ۱۱۰۴ ، ۸۸۹، ۶۱۵، ۶۱۶ ، ۹۳۵

زبان شناسی ۲۷۵، ۷۱، ۴۰، ۳۸
، ۱۲۸۳، ۱۱۴۷ ، ۱۰۷۷، ۴۶۵، ۴۴۹ ، ۴۳۳
، ۸۹۴ ، ۹۵۱ ، ۱۳۲۰ ، ۱۱۵۷

سامانیان (دوره) ۹۶۲، ۷۲۰، ۷۵۷ ، ۷۲۰، ۶۲۴، ۶۱۱، ۵۹۷

سدوزانیان - تاریخ دوره ۷۶، ۶۷، ۵۹، ۵۵
، ۱۲۸، ۱۰۸ ، ۱۰۷، ۱۰۵، ۱۰۰، ۹۸ ، ۷۶، ۶۷، ۵۹، ۵۵
۶۶۵، ۵۶۹، ۵۲۵ ، ۴۸۱، ۳۲۳، ۳۱۹ ، ۲۶۶، ۲۶۰ ، ۲۳۳، ۱۷۴، ۱۵۷، ۱۳۷ ، ۱۳۱
، ۸۵۶ ، ۸۴۲، ۷۶۷، ۷۴۱، ۷۳۳ ، ۱۱۴۶، ۱۱۱۰ ، ۱۰۱۷، ۱۰۵۶، ۱۲۶۰ ، ۱۰۰۳
، ۱۲۰۱ ، ۱۲۴۳، ۱۲۴۹، ۱۲۲۵ ، ۹۷۱، ۹۲۸، ۱۲۴۹ ، ۱۲۴۳، ۹۰۷، ۸۶۲ ، ۸۵۷
، ۱۲۲۰ ، ۱۲۲۹، ۱۲۲۲، ۱۲۲۱ ، ۱۲۸۰ ، ۱۲۹۰، ۱۳۰۵

سلاجقه - دوره ۵۷۱، ۱۱۸، ۱۱۶
، ۶۲۶، ۲۳۶، ۴۷۱، ۳۸۷، ۴۰۱ ، ۳۳۵، ۳۰۵، ۵۷۱، ۱۱۸، ۱۱۶
، ۱۲۳۱ ، ۱۰۴۹ ، ۶۳۳ ، ۱۰۳۳ ، ۹۸۶، ۵۹۷، ۶۲۳ ، ۶۳۲، ۱۲۵۰، ۱۱۱۶ ، ۸۳۲
، ۳۷۴، ۹۹۳ ، ۱۳۲۳

سوریان - (تاریخ دوره) ۱۳۴، ۱۰
، ۵۷۰، ۲۶۹، ۲۲۹، ۱۵۴، ۱۴۹، ۱۴۶، ۱۴۱ ، ۱۳۴، ۱۰
، ۱۰۲۸، ۱۰۳۰ ، ۱۰۲۹

شهبانیان وازبگان - (دوره) ۱، ۱۲۸، ۲، ۳۷۳، ۴۰۰، ۴۴۷، ۴۴۹.

سفاریان - تاریخ دوره ۱۴۷، ۱۰۶، ۲۳۵، ۱۶۰، ۴۳۹، ۴۷۱، ۳۸۷، ۴۷۲، ۹۶۱، ۱۰۳۳، ۱۳۳۵.

طاهریان - (دوره) ۴۷۱، ۳۳۹، ۱۱۸، ۱۰۶، ۵۰۶، ۶۱۳، ۶۳۳، ۶۸۲، ۷۰۸، ۷۵۷، ۶۶۷، ۱۳۲۳، ۵۹۷.

عربی - تاریخ ادبیات ۲۱، ۴۰۹، ۵۸۵، ۳۳.

عسکری (تاریخ) ۱۱۸۰، ۷۶۱، ۷۶۳، ۷۱۷، ۸۵۳، ۸۵۲، ۸۲۲.

عمومی - تاریخ عمومی (شامل همه دوره‌ها) ۲۸۹، ۳۷۴، ۵۱۳، ۳۱۵، ۶۴۵، ۱۳۲۱.

غزنویان - تاریخ دوره ۶۷، ۱۵۴، ۸۶، ۱۰۶، ۱۸۰، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۵۴، ۱۶۵، ۲۳۹، ۲۴۹، ۳۰۵، ۲۶۹، ۳۲۷، ۳۳۵، ۳۳۲، ۳۲۴، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۵۰، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۵۶، ۴۷۱، ۴۷۲، ۵۴۶، ۵۷۱، ۶۱۸، ۶۲۶، ۷۳۹، ۶۸۸، ۷۵۳، ۸۷۸، ۷۵۵، ۹۰۱، ۹۹۰، ۷۷۲، ۶۳۳، ۱۰۴۹، ۱۰۷۰، ۱۰۷۵، ۱۱۶۱، ۱۱۵، ۱۳۲۳.

غوریان - تاریخ (دوره) ۴، ۱۰، ۶۷، ۹۱، ۱۱۶، ۱۵۴، ۱۶۵، ۲۳۹، ۲۵۴، ۲۶۹، ۳۳۴، ۳۴۰، ۳۸۷، ۴۲۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۹۸۹، ۶۳۳، ۱۰۶، ۱۲۳۱، ۱۳۲۳.

فکر (تاریخ) ۱۸۱، ۵۶۷، ۵۶۴، ۵۸۴، ۳۲۶، ۳۵۱، ۱۲۱، ۱۳۰، ۱۳۶، ۱۹۴، ۲۵۱، ۲۰۴، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۵۹، ۲۶۵، ۲۷۱، ۲۷۷، ۴۴۰، ۴۳۶، ۴۲۴، ۴۱۶، ۳۱۶، ۱۸۶، ۳۲۹، ۴۱۴، ۴۵۵، ۴۱۰، ۴۱۰، ۳۸۵، ۳۷۲، ۳۷۰، ۳۷۰، ۴۵۸، ۳۵۷، ۳۵۵، ۳۵۵، ۳۴۸، ۴۸۶، ۴۳۳، ۴۹۶، ۴۹۹، ۵۰۹، ۵۲۶، ۵۳۳، ۲۹۴، ۲۸، ۲۶، ۱۰۷۲، ۱۰۵۵، ۱۰۷۹، ۱۰۷۶، ۱۰۷۸، ۱۰۵۸، ۱۰۰۳، ۱۰۸۱، ۱۰۰۱، ۱۰۰۱، ۱۱۰۷، ۱۰۰۴، ۱۱۱۲، ۱۱۰۹، ۱۱۰۳، ۱۱۳۷، ۱۱۱۱، ۱۰۱۶، ۱۱۷۱، ۹۴۷، ۸۱۴، ۹۶۶، ۳۴، ۱۱۰۲، ۷۳۴، ۷۸۶، ۱۰۰۹، ۱۰۹۸، ۹۷۸، ۱۲۷۰، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۹۶۷، ۶۱۲، ۹۵۸، ۹۵۴، ۶۷۲، ۷۸۲، ۷۸۲، ۱۲۷۹، ۱۲۷۷، ۱۲۷۱، ۶۴۱، ۶۵۲، ۱۰۷۳، ۱۱۰۸، ۱۱۰۸، ۶۶۶، ۶۶۶، ۱۰۸۲، ۶۹۹، ۹۸۰، ۱۰۸۰، ۱۱۲۴، ۱۰۵۳، ۱۰۵۳، ۹۷۸، ۱۲۹۲، ۱۲۷۶، ۱۲۷۰، ۳۷۶، ۱۲۳۷، ۱۳۴۴، ۱۳۴۵، ۱۲۹۹، ۱۳۲۰، ۱۲۹۸، ۱۲۶۸، ۷۳۲، ۷۲۹، ۱۱۵۴، ۱۳۰۱، ۱۱۲۸، ۱۲۶۹، ۱۲۷۲، ۱۱۹۵، ۱۱۹۶، ۱۱۸۳، ۱۱۸۲، ۱۰۷، ۱۱۲۷، ۱۲۱۴، ۱۰۲۷، ۱۲۱۳، ۱۲۱۲، ۱۰۴۶، ۱۰۳۹، ۱۲۱۵، ۱۲۱۸، ۱۲۲۷، ۱۲۳۲، ۱۲۳۷، ۱۲۹۳، ۱۲۷۸، ۱۲۷۸، ۱۲۸۸، ۱۲۸۵، ۱۲۰۷، ۷۳۴، ۶۵۸، ۶۲۱، ۶۳۰، ۶۳۰، ۶۶۲، ۶۷۷، ۶۷۶، ۶۶۳، ۷۱۳، ۷۰۷، ۷۳۶، ۷۴۴، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۵، ۷۸۵، ۷۸۹، ۸۱۶، ۸۱۹، ۷۹۴، ۸۲۳، ۸۲۵، ۸۲۴، ۸۲۶، ۸۳۰، ۸۲۶، ۸۲۹، ۸۴۸، ۸۴۴، ۸۴۹، ۱۲۴۲، ۱۲۳۹، ۱۲۴۷، ۱۲۵۶، ۱۲۵۲، ۱۲۴۸، ۱۲۵۹، ۱۲۶۲، ۱۲۶۸، ۸۸۸، ۸۹۷، ۸۹۳، ۸۹۶، ۸۶۹، ۸۸۱، ۸۷۳، ۸۷۹، ۱۲۶۹، ۱۲۷۲، ۹۵۰، ۹۵۰، ۹۴۰، ۹۳۶، ۹۲۴، ۹۳۲، ۹۳۰، ۹۱۰، ۸۸۱، ۱۲۳۹، ۹۶۰، ۹۷۴، ۹۸۵، ۹۸۸، ۹۸۸، ۱۲۳۹، ۱۲۴۷، ۱۲۶۸، ۱۲۶۸، ۱۲۴۷، ۱۰۷۱، ۷۷۹، ۶۰۴، ۹۵۹، ۹۶۰، ۷۰۰، ۱۲۵۲، ۱۲۵۶، ۱۲۵۹، ۶۲۸، ۱۰۵۳، ۱۱۴۳، ۱۲۴۸.

قبل از اسلام (تاریخ) ۱۰۶، ۶۳، ۱۲۲، ۱۲۲، ۱۲۶، ۱۴۲، ۳۶۰، ۱۴۸، ۶۰، ۵۰۱، ۵۲۳، ۵۰۶، ۵۰۴، ۱۰۶، ۱۱۸، ۵۲۵، ۱۰۶، ۱۱۳، ۱۷۹، ۳۳۵، ۳۸۷، ۴۶۴، ۷۵۸، ۴۷۱، ۴۶۴.

.۸۸۲، ۱۲۷۳، ۲۷۴، ۸۳۹، ۸۳۷، ۵۸۸، ۶۳۴، ۱۲۰۳، ۱۳۱۲، ۱۳۱۴، ۱۳۱۹، ۱۳۲۲، ۱۳۲۶
۱۲۴، ۵۹۸، ۵۹۵، ۵۹۱، ۱۰۶۲، ۷۶۲، ۱۱۴۰، ۱۰۳۶، ۱۲۷۳، ۹۹۹، ۹۹۱، ۶۷۳، ۸۹۱
، ۷۲۳، ۴۶۵، ۱۱۳۸، ۱۲۶۱، ۶۳۵، ۱۲۷۴، ۱۰۵۷، ۱۲۶۱، ۶۵۴، ۷۱۹، ۷۰۲، ۶۷۳، ۶۸۳
، ۱۱۱۲، ۷۴۹، ۶۳۹، ۶۷۰

• **گرتیان** (ملوک کورت) ۳۲۲، ۱۷۱، ۱۰۸۶، ۹۲۹، ۲۵۴، ۴۷۴، ۳۲۳

• **نودیان** (دوره) ۵۷۰، ۱۳۴، ۱۴۶، ۱۵۴، ۱۰، ۳۳۲، ۲۶۹، ۲۲۹

موضوعات متفرقه :

• دوره اشترخانی ۶۸۴، ۱۶۹، ۹۰

• تاریخ خاور میانه و مطالبی راجع به افغانستان ۷۰۹

• مطالب تاریخی زمان استیلای انگلستان بر هندوستان ۷۷۳

• جامعه شناسی ۷۵۴

• تاریخ معارف ۱۱۸۴، ۸۹۲

• تاریخ اجتماعی ۷۲۴، ۱۲۳۳، ۱۱۵۳، ۲۳۸، ۵۲۴

• تاریخ ژورنالیزم ۱۱۸۶

• مسکوکات افغانستان ۱۱۷۴، ۷۱۸، ۲۶۴

• ریشه‌های تاریخ شرق ۶۵۲

• راجع به مدنیت های شرق میانگه بشمول افغانستان ۱۱۷۶

• تاریخ زراعت ۷۴۷

• کتاب شناسی ۱۰۱۴، ۱۰۸۹، ۱۳۱۱، ۱۱۹۳، ۱۱۲۵، ۷۱۱، ۸۴۵، ۴۹۱، ۴۴۱، ۵۱۶، ۱۱۲۲

• تاریخ نژاد شناسی ۱۱۳۹

• تاریخ تربیه و آموزش ۷۴۳

• تاریخ اقتصاد ۷۰۳

• تاریخ بلخ و برمکیان ۹۵، ۶۹

• احوال بدخشان ۱۲۷۵، ۱۱۲

محمد زائیان :

• تاریخ (دوره) ۲۶۷، ۱۳۷، ۲۳۵، ۲۰۲، ۱۱۱، ۱۱۰، ۱۰۸، ۸۹، ۷۸، ۵۹، ۴۷، ۳۷

۱۲۱۹، ۹۷۱، ۷۹۹، ۶۵۷، ۶۴۶، ۵۵۰، ۴۴۲، ۴۴۵، ۴۸۰، ۴۱۷، ۴۱۷، ۴۱۶، ۳۰۹، ۳۰۸

• ۱۲۶۶، ۱۲۸۰، ۱۲۰۱

معمل و ایلخانان (دوره) ۱۲۶،۲۷، ۱۰۲، ۱۶۱، ۱۶۸، ۱۸۲، ۳۰۱، ۳۳۵، ۲۱۹،
۳۸۷، ۳۴۹، ۴۷۲، ۴۹۹، ۵۲۸، ۸۶۳، ۱۲۰۴، ۸۲۸، ۷۰۰.

منغتیہ (سلاطین) ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵.

هنر (تاریخ) ۶۷۹، ۷۹۵، ۷۹۱، ۷۷۴، ۷۶۵، ۷۳۷، ۷۲۷، ۷۱۰، ۶۸۱، ۶۷۴، ۹۳۳،
۸۸۳، ۸۸۳، ۱۱۴۵، ۹۷۹، ۱۰۰۲، ۱۲۳۸، ۱۲۶۴، ۱۱۸۷، ۸۲۷، ۱۲۶۴، ۱۳۲۷، ۱۳۳۰،
۱۳۳۴، ۱۲۱۱، ۸۰۳، ۱۲۸۲، ۱۰۳۷، ۱۲۳۸، ۱۲۱۷، ۱۰۸۳، ۱۰۲۲، ۱۳۳۶، ۱۳۳۸،
۱۳۴۹، ۷۰۴.

هوتکیان (تاریخ دوره) ۳۲۰، ۱۶۰، ۳۲۳، ۱۱۱، ۴۷۰، ۵۵۴، ۵۶۱، ۵۸۱، ۶۶۰،
۶۶۸، ۷۲۸، ۷۳۱، ۷۴۰، ۱۰۷۴، ۱۰۱۵، ۱۰۴۸، ۸۰۰، ۸۹۰، ۱۰۳۴، ۱۲۶۵، ۹۵۵،
۱۰۰۳، ۱۱۵۷، ۱۱۷۵، ۱۲۸۴، ۱۳۲۹، ۱۳۳۱.

صحنامه جلد دوم

- ص ۱۶۲ پیشرو ادب خوانده شود .
ص ۱۶۳ سطر ۱۳ وامبری خوانده شود
ص ۱۸۹ شماره ۸۴۱ تکرار آمده
ص ۱۸۷ سطر ده انضمام صحیح است .
ص ۱۹۲ سطر ۱۵ حنفی صحیح است .
ص ۱۹۳ سطر ۱۲ خراسان صحیح است .
ص ۲۰۷ شماره ۹۴۷ مراد نسخه چاپی است که در سال ۱۳۴۸ در تهران
نشر یافته است .
ص ۲۱۲ عنوان سررشته تصحیح شود .
ص ۲۱۵ زیر عنوان سه یاردبستانی حسن صباح خوانده شود .
ص ۲۱۷ زیر عنوان شاهنامه نادری احمد سهیلی خوانده شود .
ص ۲۲۳ زیر عنوان صورت گران شناسانی هنرمندان خوانده شود .
ص ۲۲۵ زیر عنوان عجایب نامه این جمله مکرر شده مطالبی درباره غزنه و
سلاجقه دارد .
ص ۲۲۶ شماره ۱۰۵۷ دری آمده عربی اصلاح شود .
ص ۲۲۶ شماره ۱۰۵۸ عربی آمده دری اصلاح شود .
ص ۲۲۳ زیر عنوان طبقات الفقهاخانبها مشار خوانده شود .
ص ۲۲۷ شماره ۱۰۶۵ ترجمه و تحشیه حسین احمدی پور اصلاح شود .
ص ۲۳۸ شماره ۱۱۲۷ کتاب اردو شناخته شود .
ص ۲۴۴ شماره ۱۱۵۹ کارنامه بلخ اضافه شود .
ص ۲۵۱ شماره ۱۲۰۰ کلمه «سال» تکرار آمده .
ص ۲۶۵ شماره ۱۲۸۰ در سطر «در سال سیصد ، هزار علاوه شود» .

مہتمم غلام محمد ترہ کی

**A Guide to
History of Afghanistan**

Vol. II

Compiled by

Mayel-i-Haravi

Published by

**The Historical and Literary
Society of Afghanistan**

Academy

Kabul, 1970